

POWIATOWY URZĄD PRACY
w Łosicach

***INFORMACJA Z DZIAŁALNOŚCI
POWIATOWEGO URZĘDU PRACY W ŁOSICACH
W 2020 ROKU***

ŁOSICE, STYCZEŃ 2021 ROK

WSTĘP

Powiatowy Urząd Pracy w Łosicach realizuje zadania państwa w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1409 z późn. zm.) oraz aktów wykonawczych do ww. ustawy. Zadaniem powiatowych urzędów pracy jest prowadzenie działań mających przyczynić się do poprawy sytuacji na lokalnych rynkach pracy, tj. zmniejszanie bezrobocia, między innymi poprzez pomoc finansową udzielaną na tworzenie miejsc pracy lub refundację kosztów związanych z zatrudnieniem osób bezrobotnych, realizację usług: pośrednictwa pracy, doradztwa zawodowego i organizację szkoleń oraz promocję przedsiębiorczości i wspieranie samozatrudnienia. Realizowane przez Urząd zadania mają wspomóc lokalny rynek pracy, na który istotny wpływ mają samorządy lokalne, pracodawcy, organizacje pozarządowe, związki zawodowe jak i sami bezrobotni.

W 2020 r. w warunkach pandemii COVID-19 Urząd musiał szybko zmienić organizację pracy mając na uwadze z jednej strony konieczność realizacji statutowych zadań w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia, aktywizacji zawodowej bezrobotnych oraz realizacji dodatkowych zadań nałożonych na Urząd w związku z uruchomieniem „Tarczy antykryzysowej COVID-19”, z drugiej zaś, konieczność wprowadzenia odpowiedniego reżimu sanitarnego, w tym ograniczenia do niezbędnego minimum bezpośrednich kontaktów z klientami.

Od 1 kwietnia 2020 r. na powiatowe urzędy pracy zostały nałożone nowe zadania wprowadzone ustawą z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1842 z późn. zm.). Ww. ustawa, która była kilkakrotnie nowelizowana, w reakcji na panującą sytuację epidemiczną wprowadziła szeroki wachlarz instrumentów skierowanych do przedsiębiorców w celu łagodzenia skutków pandemii oraz ratowania miejsc pracy. Urząd w dniu wejścia w życie zmian w ww. ustawie, tj. 01 kwietnia 2020 r. ogłosił pierwszy z naborów, tj. nabór wniosków o udzielenie pożyczki na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy. W dalszej kolejności, tj. 15.04.2020 r. zostały ogłoszone kolejne nabory wniosków: o udzielenie dofinansowania części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej dla przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną niezatrudniającą pracowników, w przypadku spadku obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19 oraz o udzielenie dofinansowania części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne w przypadku spadku obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19. Po kolejnej zmianie ww. ustawy, tj. od 24.04.2020 r. został ogłoszony nabór wniosków o dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne w przypadku spadku przychodów z działalności statutowej w następstwie wystąpienia COVID-19 organizacjom pozarządowym lub podmiotom o których mowa w art. 3

ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Z dniem 24 czerwca 2020 r. weszły w życie dalsze zmiany w ustawie wprowadzając między innymi kolejne formy wsparcia, tj. pożyczki na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej lub statutowej dla organizacji pozarządowych lub podmiotów, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz dofinansowania części kosztów wynagrodzeń pracowników kościelnych osób prawnych działających na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania. Od 19 grudnia 2020 r. weszły w życie kolejne zmiany w ww. ustawie wprowadzając między innymi nową formę wsparcia, tj. dotacja dla mikroprzedsiębiorcy i małego przedsiębiorcy na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej (art. 15 zze⁴ ww. ustawy).

W 2020 roku nastąpiły bardzo duże zmiany w gospodarce oraz na rynku pracy. Spowodowane były one pojawieniem się i szybkim rozprzestrzenianiem wirusa SARS CoV-2. W marcu 2020 r. został ogłoszony w Polsce stan zagrożenia epidemiologicznego, a następnie stan epidemii. Z uwagi na wzrost liczby zachorowań Polska bardzo szybko wprowadziła szereg ograniczeń i obostrzeń w celu uniknięcia gwałtownego rozprzestrzeniania się wirusa. Zamknięto m.in. szkoły, zakłady fryzjerskie i kosmetyczne oraz galerie handlowe. Ograniczenia wprowadzono również czasowo dla branży gastronomicznej, która mogła świadczyć usługi wyłącznie "na wynos" lub "na dowóz" do klienta. Okresowo zostały zamknięte także granice Polski. Po raz pierwszy na tak dużą skalę zaczęła być stosowana praca zdalna, aby ograniczyć kontakty między osobami. Utrzymywanie tzw. dystansu społecznego wpisało się w codzienne realia życia. Zamknięto szereg instytucji kulturalnych, takich jak: kina, teatry oraz miejsca, w których spotykały się duże grupy osób, np. place zabaw, siłownie, galerie handlowe. Restrykcje dotyczące liczby klientów wprowadzono także w sklepach. Skutki "zamrażania gospodarki" odczuli przedsiębiorcy oraz pracownicy. Należy zauważyć, iż wystąpiły dwie fale pandemii, jedna na początku jej pojawienia się w Polsce wiosną, druga natomiast w okresie jesiennym. Nie wszystkim przedsiębiorstwom udało się utrzymać miejsca pracy, część z nich zmniejszyła wymiar czasu pracy pracowników, aby przetrwać trudny okres.

Urząd mając na uwadze ochronę firm i pracowników przed skutkami epidemii koronawirusa, a więc zapewnienie płynności finansowej i bezpieczeństwa pracowników firm, dokładał wszelkich starań, aby środki finansowe docierały do firm jak najszybciej. Powołano zespoły przyporządkowane do realizacji poszczególnych form wsparcia. Na stronie Urzędu zamieszczono kompleksową informację dotyczącą pakietu rozwiązań dla przedsiębiorców w ramach tzw. „tarczy antykryzysowej”, które były regularnie uaktualniane. Pracodawcy zostali poinformowani o nowych formach również drogą mailową. Zostali wyznaczeni pracownicy odpowiedzialni za udzielanie informacji dotyczących nowych form wsparcia. Dzięki takiej organizacji pracy, zaangażowaniu pracowników, którzy niejednokrotnie wykonywali powierzone zadania po godzinach, a także w dni wolne oraz zrozumieniu trudnej sytuacji spowodowanej COVID-19, udało się sprawnie realizować wszystkie przypisane

Urzędowi zadania. Dodać należy, że Powiatowy Urząd Pracy w Łosicach, był jednym z trzech powiatów w województwie mazowieckim, gdzie stopień realizacji złożonych wniosków o udzielenie mikropożyczki wynosił blisko 100%. Praca w czasie epidemii była znacznie utrudniona z uwagi na wprowadzone ograniczenia w bezpośredniej obsłudze klientów, jednak z czasem wszyscy nauczyli się pracy i załatwiania spraw w nowych realiach. W celu wyjścia na przeciw klientom na stronie Urzędu w zakładce „Aktualności” zamieszone zostały informacje dotyczące możliwości korzystania z usług elektronicznych zarówno przez osoby bezrobotne jak i pracodawców. Zamieszczona została także instrukcja dotycząca elektronicznej rejestracji oraz informacje o sposobach i możliwości założenia profilu zaufanego. Dla osób które nie miały możliwości korzystania z usług elektronicznych, przy głównym wejściu do budynku zapewniono dostęp do formularzy i wniosków w formie papierowej, które można było składać poprzez umieszczenie dokumentów w specjalnie przygotowanej skrzynce. Większą rolę zaczęły odgrywać elektroniczne usługi i możliwość elektronicznego składania wniosków.

Urząd wychodząc naprzeciw tym wyzwaniom podejmował szereg działań i inicjatyw wzmacniających lokalną sferę zatrudnienia i przedsiębiorczości. Można wśród nich wymienić: pomoc osobom bezrobotnym i przedsiębiorcom poprzez realizację usług i programów rynku pracy, finansowanie szkoleń pracowników i pracodawców z Krajowego Funduszu Szkoleniowego, inicjowanie spotkań informacyjnych oraz realizowanie form wsparcia pracodawców i pracowników związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19. Skalę i rozmiar działań Urzędu na lokalnym rynku pracy w ramach realizowanej polityki rynku pracy przedstawiają poniższe dane.

W celu aktywizacji osób bezrobotnych, wspierania pracodawców w tworzeniu nowych miejsc pracy, ochronę miejsc pracy w okresie pandemii Urząd pozyskał **środki w łącznej wysokości 12 535 100,00 zł**. Środki te pochodziły z różnych źródeł: środki Funduszu Pracy będące w dyspozycji samorządu powiatu (algorytm), środki w ramach projektów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój oraz Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego), środki Funduszu Pracy stanowiące rezerwę ministra właściwego ds. pracy. Z Krajowego Funduszu Szkoleń na kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawców pozyskano **233 000,00 zł**. Na wielkość środków, które pozyskuje Urząd ma wpływ wiele czynników, składają się na nie liczba zarejestrowanych, stopa bezrobocia, czy średnia liczba rejestracji i wyrejestrowań w Urzędzie osób bezrobotnych. Środków na aktywizację jest mniej, przy mniejszej liczbie bezrobotnych i niższej stopie bezrobocia.

Pozyskane środki pozwoliły na aktywizację zawodową **233** osób bezrobotnych mieszkańców powiatu łosickiego oraz wsparcie z powodu COVID-19 **1415 podmiotów i 526 pracowników**.

Dzięki dobrej współpracy z lokalnymi pracodawcami mogliśmy świadczyć usługi dla osób bezrobotnych i wspierać przedsiębiorców w tworzeniu nowych miejsc pracy. **W ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy utworzono 17 stanowisk pracy. Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej przyznano**

25 osobom. Dzięki posiadanym środkom oraz realizowanym projektom nowe doświadczenia i umiejętności w ramach odbywanego stażu zdobyły **92 osoby bezrobotne**, natomiast **8 osobom** przyznano bon na zasiedlenie. Zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych podjęło **9 osób**. Prace społecznie użyteczne podjęło **10 osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku**, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. W ramach robót publicznych zatrudnienie podjęły **22 osoby**. Na szkolenia indywidualne, grupowe, szkolenia z zakresu aktywnego poszukiwania pracy oraz szkolenia realizowane w ramach bonu szkoleniowego Urząd skierował łącznie **30 osób**. Ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego skorzystało **24 pracodawców**, którzy w ramach przyznanego wsparcia na działania obejmujące kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawców podnieśli swoje i pracowników kwalifikacje - łącznie **145 osób** (139 pracowników i 6 pracodawców).

Do końca grudnia 2020 r. na realizację działań mających na celu przeciwdziałanie negatywnym skutkom COVID – 19 przyznano i wypłacono przedsiębiorcom środki w kwocie **8.831.719,49 zł**, w tym:

- *pożyczki na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy w kwocie 5.691.500,00 zł (pomoc otrzymało 1139 podmiotów);*
- *pożyczki na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej lub statutowej dla organizacji pozarządowych lub podmiotów , o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w kwocie 87.447,89 zł (pomoc otrzymało 28 podmiotów);*
- *dofinansowanie części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej dla przedsiębiorców będących osobami fizycznymi niezatrudniającymi pracowników w przypadku spadku obrotów gospodarczych w kwocie 1.055.340,00 zł (pomoc otrzymało 179 podmiotów);*
- *dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenie społeczne w przypadku spadku obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19 w kwocie 1.958.961,04 zł. (pomoc otrzymało 65 podmiotów na wsparcie 517 pracowników);*
- *dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników kościelnych osób prawnych działających na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania oraz ich jednostek organizacyjnych oraz należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenie społeczne w kwocie 38.470,56 zł. (pomoc otrzymały 4 podmioty na wsparcie 9 pracowników).*

Rok 2020 r. przyniósł zmiany poziomu bezrobocia w powiecie łosickim. Na koniec grudnia 2020 r. w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach zarejestrowane były ogółem **792 osoby bezrobotne**, tj. **o 127 osób więcej niż na koniec grudnia 2019 r.** i **o 87 osób mniej w porównaniu do 2018 roku**. Należy zauważyć, iż zachwiana została tendencja spadkowa liczby osób bezrobotnych w powiecie łosickim, która utrzymywała się przez ostatnie 8 lat. **Wskaźnik stopy bezrobocia rejestrowanego w końcu grudnia 2020 r.**

w powiecie łosickim kształtował się na poziomie 5,0 %, w województwie mazowieckim wynosił 5,2 %, natomiast w kraju 6,2 %.

Spośród bezrobotnych zarejestrowanych na dzień 31 grudnia 2020 r. **86% stanowiły osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy**, tj. długotrwale bezrobotni, bezrobotni w wieku do 30 roku życia, bezrobotni powyżej 50 roku życia, bezrobotni niepełnosprawni, osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej oraz osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia. Najliczniejszą grupę stanowiły **osoby długotrwale bezrobotne – 51,9%** ogółu bezrobotnych. Wśród tej kategorii 32,6 % to osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej. Kolejną liczną grupę osób bezrobotnych stanowiły **osoby do 30 roku życia – 29,2%** ogółu zarejestrowanych.

W 2020 r. pośrednicy pracy pozyskali ogółem **1489 wolnych miejsc pracy**, z czego 205 to miejsca pracy subsydiowane, które stanowiły – 13,8% ogólnej liczby miejsc pracy zgłoszonych do Urzędu.

W związku z tym, iż w ewidencji osób bezrobotnych dominują osoby najbardziej oddalone od rynku pracy, które wymagają intensywnego i wszechstronnego wsparcia w powrocie na rynek pracy, co stanowi wyzwanie i wymaga jeszcze efektywniejszej pracy, Urząd objął w 2020 r. **152 osoby bezrobotne indywidualną poradą zawodową**, które współpracowały z doradcą zawodowym w trakcie **179 wizyt doradczych**. Ponadto odbyły się **3 spotkania w ramach grupowej porady zawodowej, w których wzięły udział 23 osoby**. W 2020 r. odbyło się **10 grupowych informacji zawodowych**, w których uczestniczyło **79 osób**. Z indywidualnej informacji zawodowej skorzystało **712 osób**.

Na lokalnym rynku pracy pomimo pandemii wzrasta zapotrzebowanie na pracowników ze Wschodu, którzy przyjeżdżają do Polski najczęściej na zasadzie uproszczonej na krótki czas - maksymalnie na 6 miesięcy w ciągu kolejnych 12 miesięcy. Dla większości emigracja ma charakter ekonomiczny i krótkotrwały, ale też powtarzalny. W 2020 r. w Urzędzie złożono **516 wniosków o wydanie zezwolenia na pracę sezonową** cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz **1262 oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi w związku z pracą „nie – sezonową”**.

Jak każdego roku w podejmowaniu działań Urzędu najważniejszą przesłanką jest troska o odpowiednią jakość świadczonych usług, która przy zachowaniu racjonalności doprowadza do uzyskania jak najlepszej efektywności realizowanych działań aktywizacyjnych.

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej corocznie dokonuje pomiaru skuteczności działań powiatowych urzędów pracy, wyliczając efektywność zatrudnieniową i kosztową podstawowych form aktywizacji finansowanych z Funduszu Pracy, EFS tj. ilość podjęć pracy po zakończeniu udziału w danej formie aktywizacji. Na podstawie informacji Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 16 czerwca 2020 r. „Efektywność podstawowych form aktywizacji zawodowej, realizowanych w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w 2019 roku” wynika, iż Powiatowy Urząd Pracy w Łosicach osiągnął wskaźniki:

- **efektywności zatrudnieniowej - 93,66% (4 miejsce w województwie mazowieckim), zaś średnia dla kraju wynosiła – 85,52%,**
- **efektywności kosztowej - 25 miejsce w województwie mazowieckim – 10.381,95 zł (średnia dla kraju – 10.154,30 zł).**

Niniejsze sprawozdanie ma na celu uwzględnienie analitycznego ujęcia problemów lokalnego rynku pracy na terenie powiatu łosickiego w 2020 roku. Materiał porównawczy z dwóch ostatnich lat został przedstawiony w formie wykresów i zestawień tabelarycznych, a także w formie opisu działań podejmowanych przez Urząd w celu ograniczenia bezrobocia, wspierania efektywnego zatrudnienia oraz rozwoju i wspierania lokalnej przedsiębiorczości. Sprawozdanie składa się z najważniejszych elementów opisujących sytuację na lokalnym rynku pracy: struktury demograficznej powiatu, wielkości i struktury bezrobocia, form wsparcia, wydatków Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań i związanych z nimi działań informacyjno-promocyjnych.

I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA POWIATU ŁOSICKIEGO

Powiat łosicki położony jest we wschodniej Polsce, jest to najdalej wysunięty na wschód powiat województwa mazowieckiego. Jego powierzchnia wynosi 772 km², natomiast liczba ludności wynosi ponad 30 tysięcy osób.

W skład powiatu łosickiego wchodzi **5 gmin wiejskich** – Platerów, Sarnaki, Stara Kornica, Huszlew, Olszanka oraz **1 gmina miejsko-wiejska** Łosice. Powiat łosicki jest jednym z **37** powiatów województwa mazowieckiego.

Najbardziej zaludnioną gminą w powiecie łosickim jest gmina miejsko-wiejska Łosice, którą na koniec czerwca 2020 r. zamieszkiwało **10 751 osób**. W następnej pod względem liczby mieszkańców – Gminie Platerów mieszkało **4 831 osób**, w Gminie Stara Kornica **4 716 osób**, w Gminie Sarnaki **4 628 osób**, w Gminie Olszanka **2 929 osób**. Najmniej ludności w powiecie liczyła Gmina Huszlew – **2 803 osoby**.

1.1. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

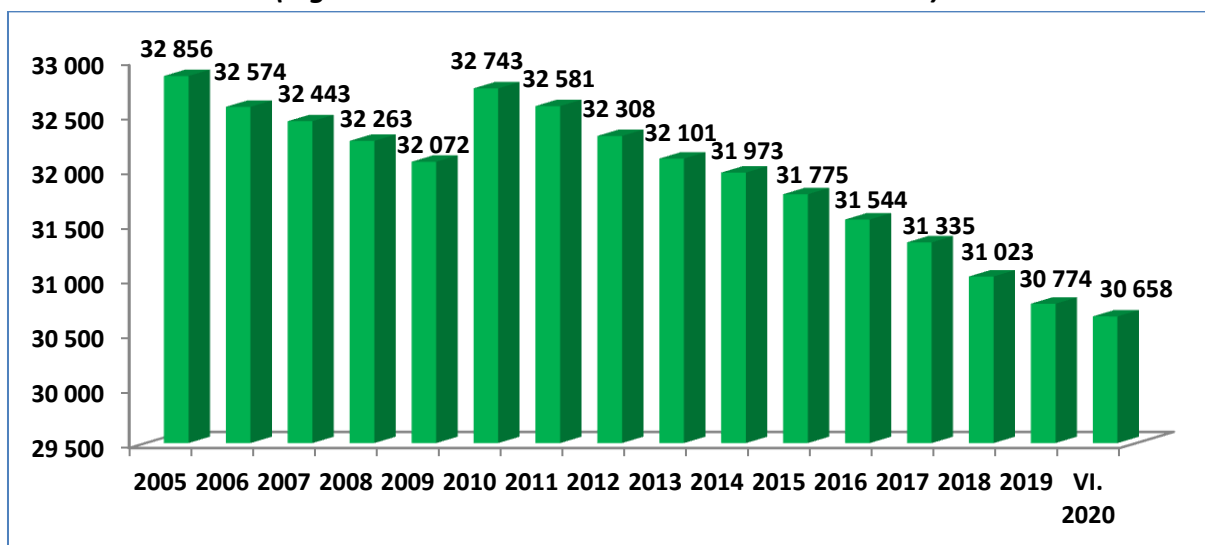
Powiat łosicki zamieszkuje **30 658 mieszkańców** – **15 270 mężczyzn, 15 388 kobiet**¹ co plasuje powiat na ostatnim miejscu jeśli chodzi o liczbę mieszkańców w województwie mazowieckim. Zdecydowaną większość ludności powiatu, tj. około **77,1%** zamieszkuje tereny wiejskie.

W powiecie łosickim obserwowany jest niepokojący, sukcesywny spadek liczby ludności. Na koniec grudnia 2005 roku w powiecie zamieszkiwało **32 856 osób**, a więc o **2 198¹ osób** więcej niż w czerwcu 2020 r. Niepokojące są również prognozy, które wskazują

¹ wg danych zawartych w Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego – stan na dzień 30.06.2020 r.

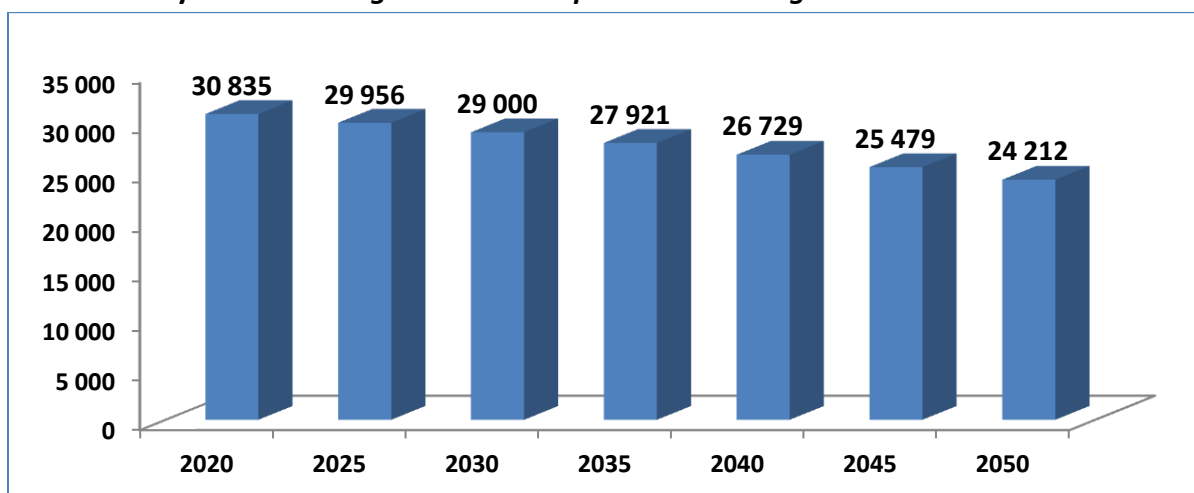
na dalszy spadek liczby mieszkańców powiatu łosickiego. Szacuje się, że w roku 2020 liczba mieszkańców będzie równa **30 835**, natomiast w roku 2050 powiat łosicki będzie zamieszkiwać już tylko **24 212 osób**. Przyrost naturalny, czyli różnica między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów, w powiecie łosickim na koniec czerwca 2020 r. przyjął wartość ujemną i wyniósł **-33**, co oznacza, że liczba zgonów przewyższyła liczbę urodzeń i wskazuje na naturalny ubytek.

Wykres Nr 1. Liczba mieszkańców powiatu łosickiego w latach 2005-2020
(wg stanu na koniec roku i koniec czerwca 2020 r.)

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Wykres Nr 2. Prognoza ludności powiatu łosickiego na lata 2020-2050

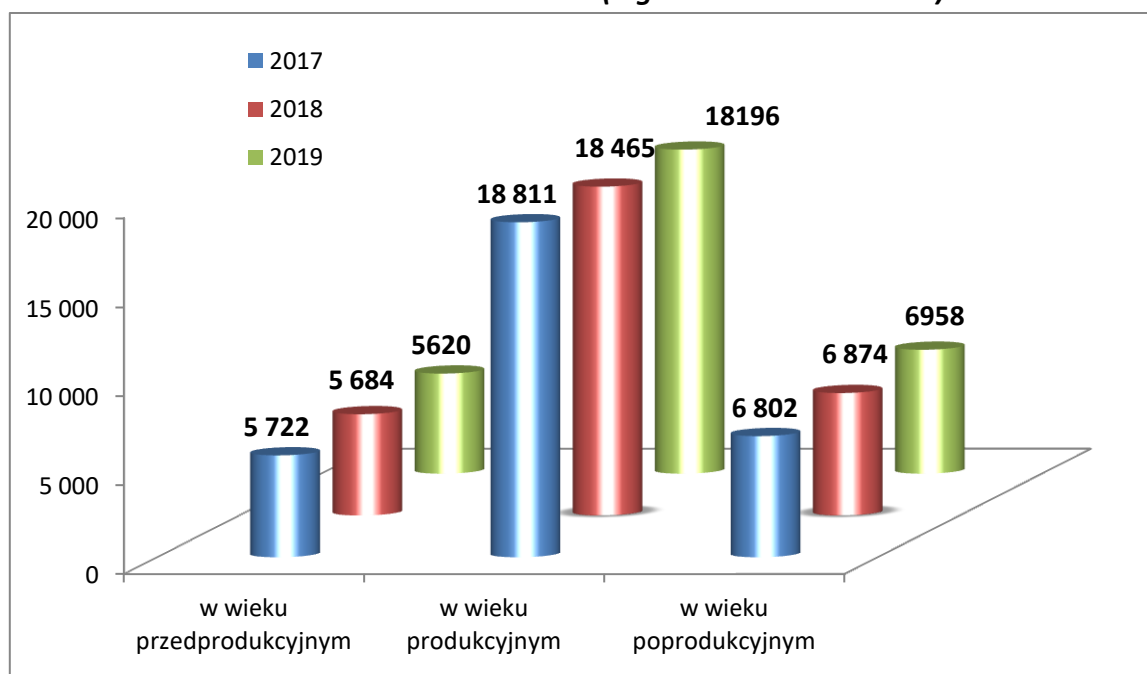

Źródło: Główny Urząd Statystyczny - Prognoza opracowana w 2014 roku na bazie NSP 2011

1.2. UDZIAŁ LUDNOŚCI WEDŁUG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKOWYCH

Wśród mieszkańców powiatu łosickiego rośnie udział osób najstarszych, czyli w wieku poprodukcyjnym. Jednocześnie spada udział ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym, co wskazuje na proces starzenia się społeczeństwa. Na koniec 2019 roku w powiecie łosickim odnotowano **18 196 osób (10 072 mężczyzn i 8 124 kobiety)** w wieku produkcyjnym, **5 620 osób (2 882 mężczyzn i 2 738 kobiet)** w wieku przedprodukcyjnym i **6 958 osób (2 366 mężczyzn i 4 592 kobiety)** poprodukcyjnym. Przy czym przez ludność w wieku produkcyjnym rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18-64 lata, dla kobiet 18-59 lat.

Wykres Nr 3. Ludność powiatu łosickiego wg ekonomicznych grup wiekowych w latach 2017 - 2019 (wg stanu na koniec roku)

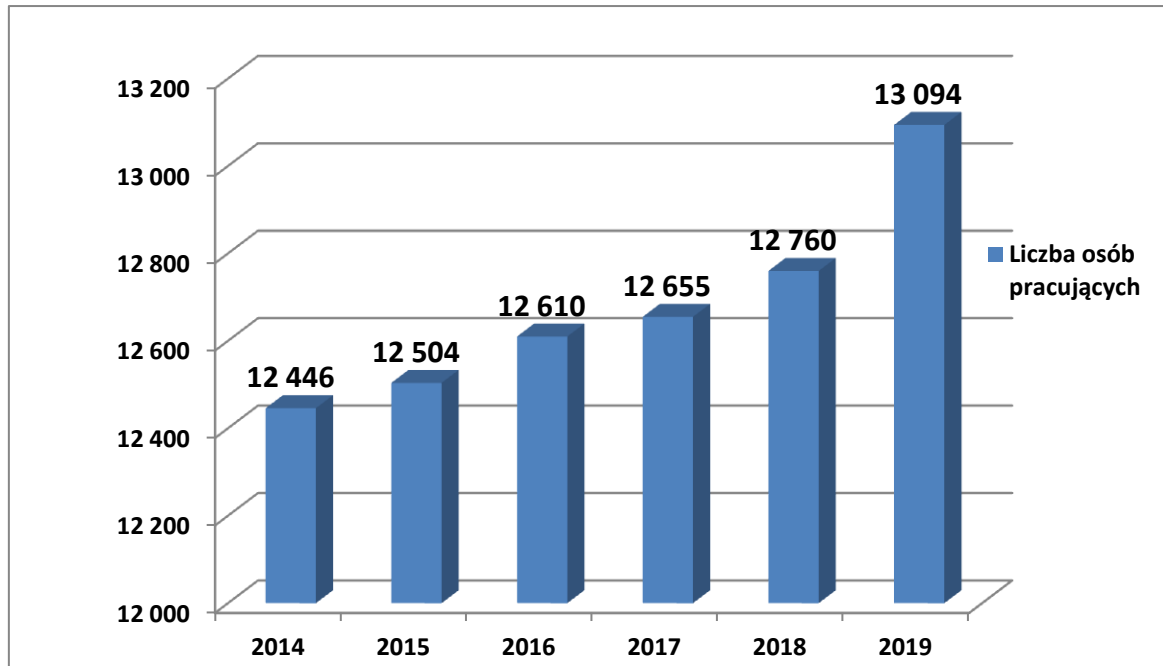
Źródło: Główny Urząd Statystyczny

1.3. ZATRUDNIENIE W POWIECIE ŁOSICKIM

W 2019 roku odnotowano wzrost liczby pracujących² w powiecie łosickim o **334 osoby** w porównaniu do danych z końca 2018 roku, co oznacza, że liczba pracujących na koniec grudnia 2018 roku wyniosła **13 094 osób**. W województwie mazowieckim również zauważalny jest wzrost liczby pracujących z **1 986 287 osób w 2018 roku do 2 030 021 w 2019 roku**. Liczba osób pracujących² na koniec 2019 roku w powiecie łosickim, wynosiła **13 094 osoby**, z czego **6 026 osób stanowiły kobiety**.

² wg Banku Danych Lokalnych prowadzonego przez Główny Urząd Statystyczny, stan na dzień 31.12.2019 r.

**Wykres Nr 4. Liczba pracujących w powiecie łosickim w latach 2014-2019
(wg stanu na koniec roku)**

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

1.4. MIGRACJE

Saldo migracji to różnica między liczbą osób, które napłynęły a liczbą osób, które opuściły dane terytorium w badanym okresie.

Saldo migracji ludności na koniec grudnia 2019 r. jest ujemne $(-149)^3$. W 2019 roku na pobyt stały do powiatu łosickiego napłynęły ogólnie **292 osoby**, z czego **126 osób** **pochodziło z miast**, **161 osób** **pochodziło ze wsi**, natomiast 5 osób z zagranicy. Z powiatu wyemigrowało **441 osób**, z czego **263 to były kobiety**. Powodem są m. in. przyczyny rodzinne (np. zawieranie małżeństw) lub ekonomiczne, spowodowane chęcią poprawy sytuacji materialnej osoby migrującej i jej rodziny. Zauważalny jest wzrost liczby osób napływających do powiatu ze wsi.

³ wg Banku Danych Lokalnych prowadzonego przez Główny Urząd Statystyczny, stan na dzień 31.12.2019 r.

Tabela Nr 1. Saldo migracji zagranicznych i wewnętrznych na pobyt stały w województwie mazowieckim i powiecie łosickim w latach 2017-2020

Lp.		Saldo migracji wewnętrznych				Saldo migracji zagranicznych			
		2017	2018	2019	I półrocze 2020	2017	2018	2019	I półrocze 2020
1.	Województwo mazowieckie	12 029	14 686	15 777	5465	1 484	2 016	2 307	813
2.	Powiat Łosicki	-148	-178	-151	- 84	4	3	2	1
3.	Gmina Huszlew	-11	4	-7	- 5	1	0	0	0
4.	Miasto i Gmina Łosice	-36	-64	-56	-30	2	0	1	1
5.	Gmina Olszanka	-9	-29	-18	-13	0	0	0	0
6.	Gmina Platerów	-24	-18	-10	-18	2	0	2	0
7.	Gmina Sarnaki	-21	-47	-25	-4	-1	3	-1	0
8.	Gmina Stara Kornica	-47	-24	-35	-14	0	0	0	0

Źródło: Bank Danych Lokalnych prowadzony przez Główny Urząd Statystyczny

1.5. PODMIOTY GOSPODARCZE W POWIECIE ŁOSICKIM

W powiecie łosickim ze względu na jego rolniczy charakter, wiodącą gałęzią gospodarki jest rolnictwo (użytki rolne stanowią **73,6 % powierzchni**). Głównym ośrodkiem usługowo – administracyjnym jest jedyne miasto – Łosice, liczące **7 028 mieszkańców¹** (Miasto i Gmina Łosice – **10 751 mieszkańców**). Na terenie Łosic lub w bliskiej okolicy zlokalizowana jest większość dużych firm, urzędów, szkół, ośrodków zdrowia i placówek kulturalnych.

Według danych statystycznych⁴ na terenie powiatu ma siedzibę **2 424** podmioty gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON. Zdecydowaną większość podmiotów gospodarczych powiatu łosickiego stanowią osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą - ich liczba stanowi **1 895**. Najczęściej prowadzonymi rodzajami działalności gospodarczej jest handel i naprawa pojazdów samochodowych – w tej branży zarejestrowanych jest **409 podmiotów**, następną branżą pod względem liczebności podmiotów gospodarczych jest budownictwo – funkcjonuje w niej **305 firm**. W powiecie łosickim działalność prowadzą **227 firm** transportowych oraz zajmujących się gospodarką

⁴ wg danych zawartych w opracowaniu Głównego Urzędu Statystycznego „Miesięczna informacja o podmiotach gospodarki narodowej w rejestrze REGON, grudzień 2020” opublikowanym 11.01.2021 r.

magazynową, **172 podmioty** działa w przetwórstwie przemysłowym, **163 podmioty** zajmuje się rolnictwem, łowiectwem i leśnictwem, **150** prowadzi działalność związaną z opieką zdrowotną i pomocą społeczną, **127** firm zajmuje się działalnością profesjonalną, naukową i techniczną, **97 podmiotów** pozostałą działalnością usługową, **66 podmiotów** prowadzi działalność w zakresie usług administrowania i działalności wpierającej, **41 podmiotów** informacją i komunikacją, **39 podmiotów** gospodarczych działa w branży zajmującej się działalnością finansową, ubezpieczeniową, **35** hotelarstwem i gastronomią, zaś **34** działa w edukacji. Najmniej licznymi sekcjami prowadzonej działalności gospodarczej są podmioty zajmujące się kulturą, rozrywką i rekreacją – **13 podmiotów**, obsługą rynku nieruchomości – **8**, górnictwem i wydobywaniem – **7 podmiotów** oraz podmioty zajmujące się dostawą wody, gospodarowanie ściekami, odpadami oraz działalnością związaną z rekultywacją – łącznie jest ich **2**. Dane dotyczące podmiotów funkcjonujących w powiecie łosickim wskazują, że ich zdecydowaną większość stanowi sektor małych przedsiębiorstw zatrudniających do **9** pracowników. Są to najczęściej firmy rodzinne, które nie generują dużego przyrostu nowych miejsc pracy, które są bardzo podatne na zmiany koniunktury gospodarczej. Duża część pracujących powiatu dotknięta jest problemem sezonowości, dotyczy to zwłaszcza rolnictwa, ale też turystyki i budownictwa, a więc tych obszarów gospodarki, które stanowią o sile powiatu.

Do największych pracodawców działających na terenie powiatu łosickiego można zaliczyć:

- Krynica Vitamin Spółka Akcyjna Dziadkowskie – Folwark – zatrudnia 277 osób;
- „WOKAS” Spółka Akcyjna – zatrudnia 200 osób;
- Zakłady Mleczarskie „LAKTOPOL-A” Sp. z o. o. - zatrudnia 196 osób;
- „POLFER” Podzespoły Indukcyjne Spółka Akcyjna - zatrudnia 181 osób;
- East Mushrooms Sp. z o. o. – zatrudnia 136 osób;
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Łosicach – zatrudnia 80 osób;
- GŁUCHOWSKI GROUP Spółka z o.o. – zatrudnia 80 osób;
- Przedsiębiorstwo Transportowo-Handlowe IMPORT-EKSPORT Przemysław Stefaniuk – zatrudnia 75 osób;
- PERUN S.A. – zatrudnia 74 osoby;
- Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Łosicach Spółka z o. o. – zatrudnia 70 osób;
- JANEX Spółka Cywilna Danuta Oleksiuk & Jan Oleksiuk – zatrudnia 66 osób;
- GL Group Spółdzielnia – zatrudnia 65 osób;
- SUPERBET KEMPISTY Sp. z o. o., Spółka komandytowa – zatrudnia 62 osoby;
- Jerzy Wawryniuk Zakład Usług Remontowo-Budowlanych – zatrudnia 56 osób;
- Bank Spółdzielczy w Łosicach – zatrudnia 54 osoby;
- Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Handlowo - Usługowe BOFERM Marcin Bojdo – zatrudnia 43 osoby;
- „KOM – GAZ” Sp. z o.o. – zatrudnia 41 osób.

Potencjał gospodarczy powiatu łosickiego skupia się zdecydowanie wokół rolnictwa. Dla powiatu istotne są przede wszystkim działy specjalne produkcji rolnej, tzn. produkcja pieczarki, aronii, truskawki oraz gospodarstwa sadownicze.

Wykres Nr 5. Struktura podmiotów prowadzących działalność gospodarczą działających w powiecie łosickim (wg stanu na dzień 31.12.2020 r.)

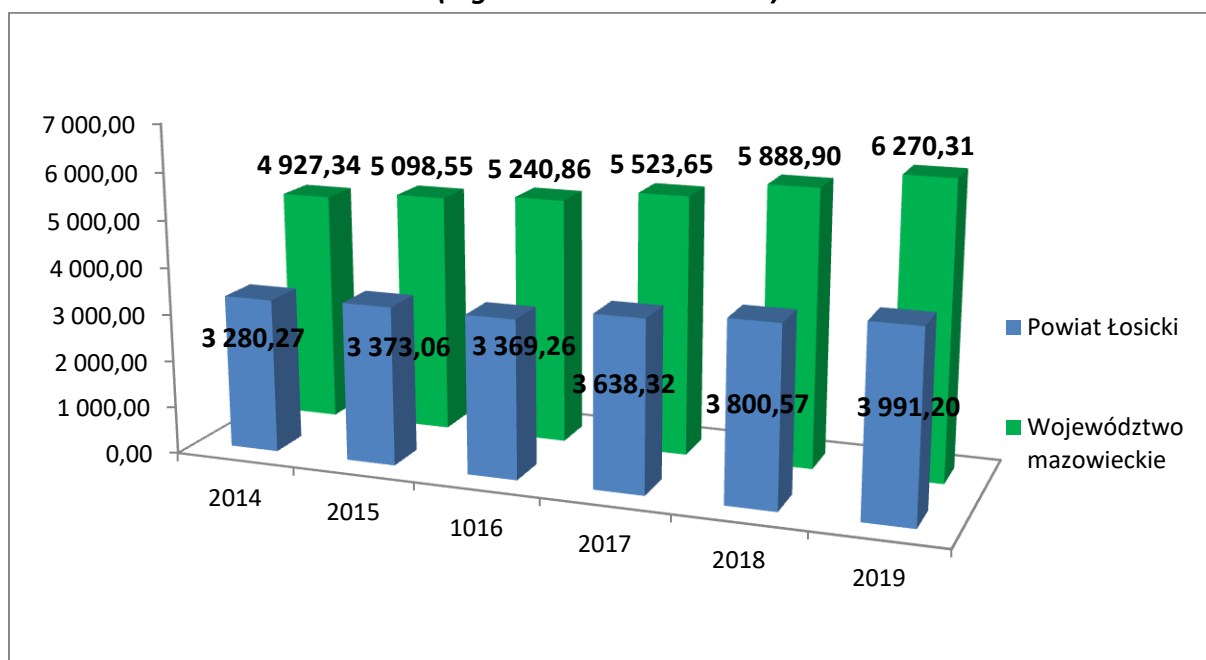

Źródło: Tablice GUS dotyczące podmiotów gospodarki narodowej

1.6. WYNAGRODZENIA

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto, zarówno w powiecie łosickim, jak i w województwie mazowieckim, sukcesywnie wzrasta. Na koniec 2019 roku w powiecie łosickim przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wyniosło **3 991,20 zł**, czyli o 190,63 zł więcej niż w roku 2018. Wysokość wynagrodzenia w powiecie łosickim, mimo wzrostu jest nadal niższe od wynagrodzenia wojewódzkiego o **2 279,11 zł** (wg stanu na koniec 2019 roku).

Wykres Nr 6. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w województwie mazowieckim i powiecie łosickim w latach 2014-2019 (wg stanu na koniec roku)

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

II. RYNEK PRACY W POWIECIE ŁOSICKIM

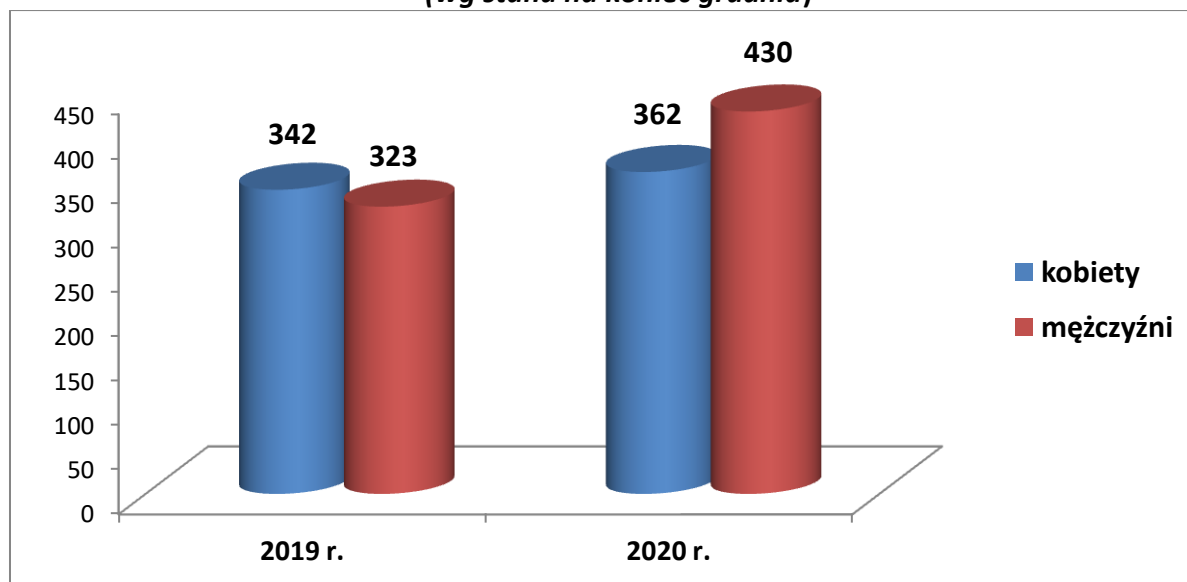
2.1. POZIOM, STOPA I DYNAMIKA BEZROBOCIA

Bezrobocie jest to niemożność znalezienia pracy zarobkowej przez ludzi w wieku produkcyjnym, zdolnych i chętnych do pracy oraz aktywnie jej poszukujących. Bezrobotni stanowią część ludności w wieku produkcyjnym. Poniższa analiza danych statystycznych przedstawia zmiany, jakie dokonują się w tym obszarze na terenie powiatu łosickiego.

Na koniec grudnia 2020 r. w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach zarejestrowanych było ogółem **792 osoby** bezrobotne, tj. **o 127 osób więcej niż na koniec grudnia 2019 r. i o 87 osób mniej w porównaniu do 2018 roku**. W 2020 r. nastąpił wzrost liczby zarejestrowanych bezrobotnych. Zachwiana została tendencja spadkowa liczby zarejestrowanych bezrobotnych, która utrzymywała się przez okres ostatnich ośmiu lat. W grudniu 2019 r. liczba bezrobotnych była najniższą począwszy od 1990 r. (665 osób). Najwyższy poziom bezrobocia zanotowano w roku 2002, kiedy to liczba bezrobotnych na koniec roku wyniosła 2 635 osób.

Analiza liczby bezrobotnych w latach 2019 - 2020 wskazuje, iż począwszy od miesiąca czerwca 2020 r. liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych była wyższa niż w analogicznych miesiącach roku 2019. W 2020 r. najmniej zarejestrowanych osób bezrobotnych było w miesiącu styczniu – **703 osoby**, najwięcej w miesiącu grudniu – **792 osoby**.

**Wykres Nr 7. Bezrobotni zarejestrowani w latach 2019 - 2020
(wg stanu na koniec grudnia)**

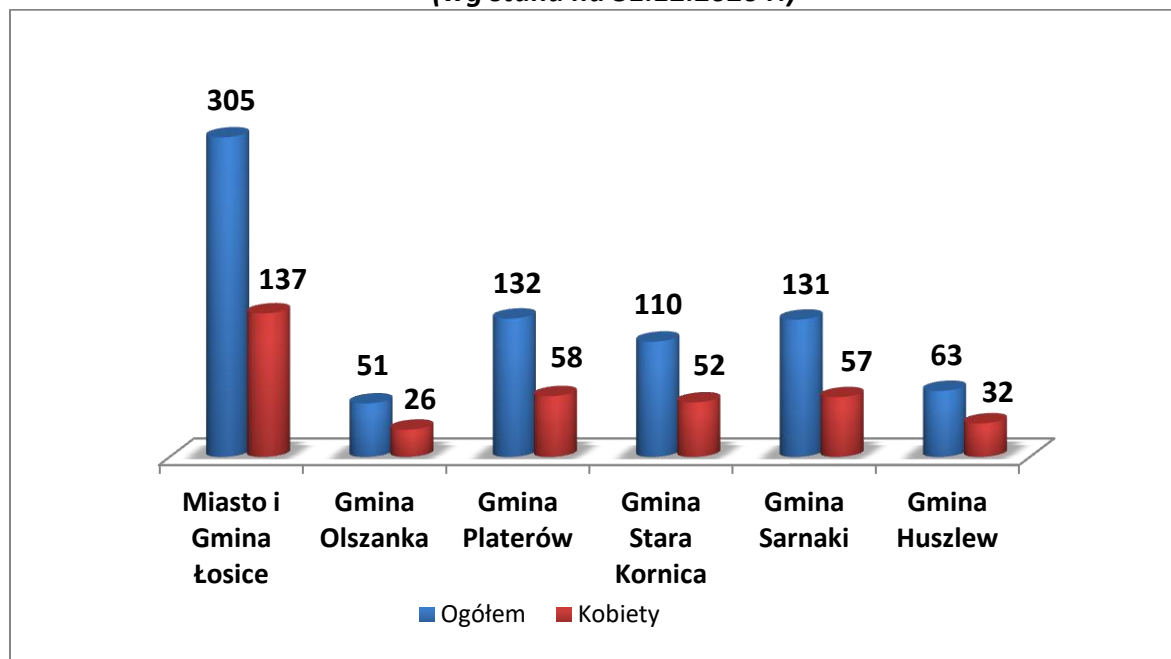

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

Analizując liczbę bezrobotnych zarejestrowanych w końcu grudnia 2020 r. w podziale na gminy Powiatu Łosickiego stwierdza się, iż **największa** ich liczba zamieszkiwała teren **Miasta i Gminy Łosice – 305 osób**. Z kolei **najmniej** bezrobotnych zamieszkiwało teren Gminy **Olszanka (51 osób)** oraz Gminy **Huszlew (63 osoby)**.

Wykres Nr 8 przedstawia szczegółowe dane bezrobotnych zarejestrowanych w poszczególnych gminach.

**Wykres Nr 8. Bezrobotni zarejestrowani wg gmin
(wg stanu na 31.12.2020 r.)**

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

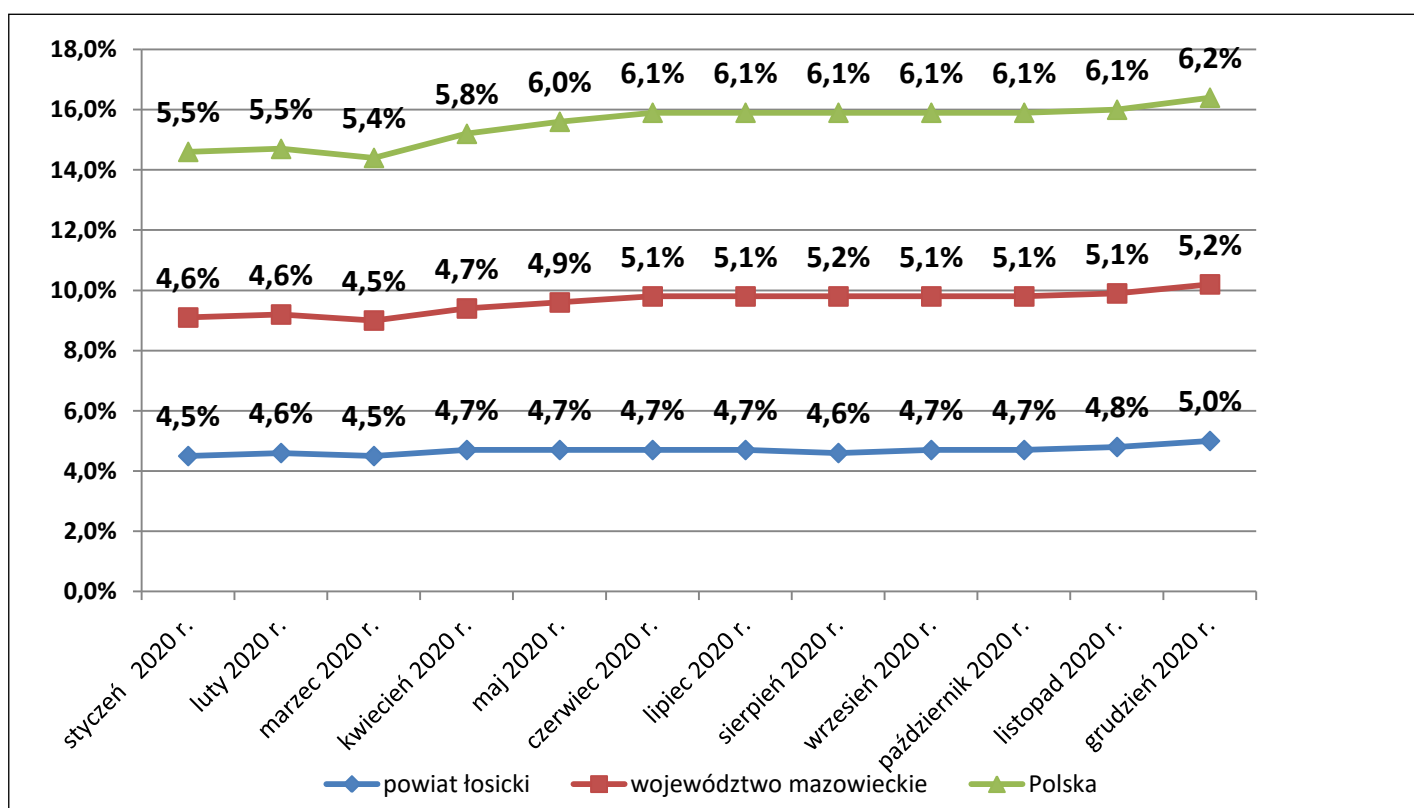
Badając sytuację na lokalnym rynku pracy należy uwzględnić dane dotyczące **wskaźnika stopy bezrobocia**, który rozumiany jest jako wyrażony w procentach stosunek liczby zarejestrowanych bezrobotnych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, czyli pracujących i bezrobotnych (bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników resortów obrony narodowej i spraw wewnętrznych) według stanu na koniec okresu sprawozdawczego. Rok 2020 przyniósł wzrost poziomu bezrobocia w powiecie łosickim. **Na koniec grudnia 2020 r. stopa bezrobocia wynosiła 5,0%**. Była niższa o 0,2 punktu procentowego jak w województwie mazowieckim oraz o 1,2 punktu procentowego od stopy bezrobocia w skali ogólnokrajowej. **W stosunku do stopy bezrobocia w analogicznym okresie roku ubiegłego stopa bezrobocia w powiecie łosickim wzrosła o 0,8 punktu procentowego.**

Patrząc na dane zawarte na Wykresie Nr 9 stwierdza się, że najlepsza sytuacja była w miesiącach styczeń i marzec 2020 r. kiedy stopa bezrobocia wynosiła odpowiednio 4,5% przy liczbie 703 bezrobotnych w styczniu i 705 bezrobotnych w marcu. O 0,1 punktu procentowego stopa bezrobocia była większa w miesiącach luty i sierpień 2020 r. (4,6%) przy

liczbie bezrobotnych odpowiednio 720 w lutym i 719 w sierpniu . Dotychczas od miesięcy wiosennych, tj. marca lub kwietnia odnotowywany był spadek stopy bezrobocia. W bieżącym roku z uwagi na stan epidemii ten trend został zachwiany. Pomimo trudnej sytuacji na rynku pracy w roku 2020 stopa bezrobocia w powiecie łosickim w porównaniu do stopy w skali województwa mazowieckiego i w skali całego kraju jest niższa, jedynie w miesiącach luty -kwiecień 2020 r. stopa bezrobocia w powiecie łosickim była na takim samym poziomie jak stopa bezrobocia w województwie.

Zmiany stopy bezrobocia w poszczególnych miesiącach 2020 r. przedstawia Wykres Nr 9.

Wykres Nr 9. Stopa bezrobocia rejestrowanego w 2020 roku

Źródło: GUS – Bezrobotni zarejestrowani i stopa bezrobocia.

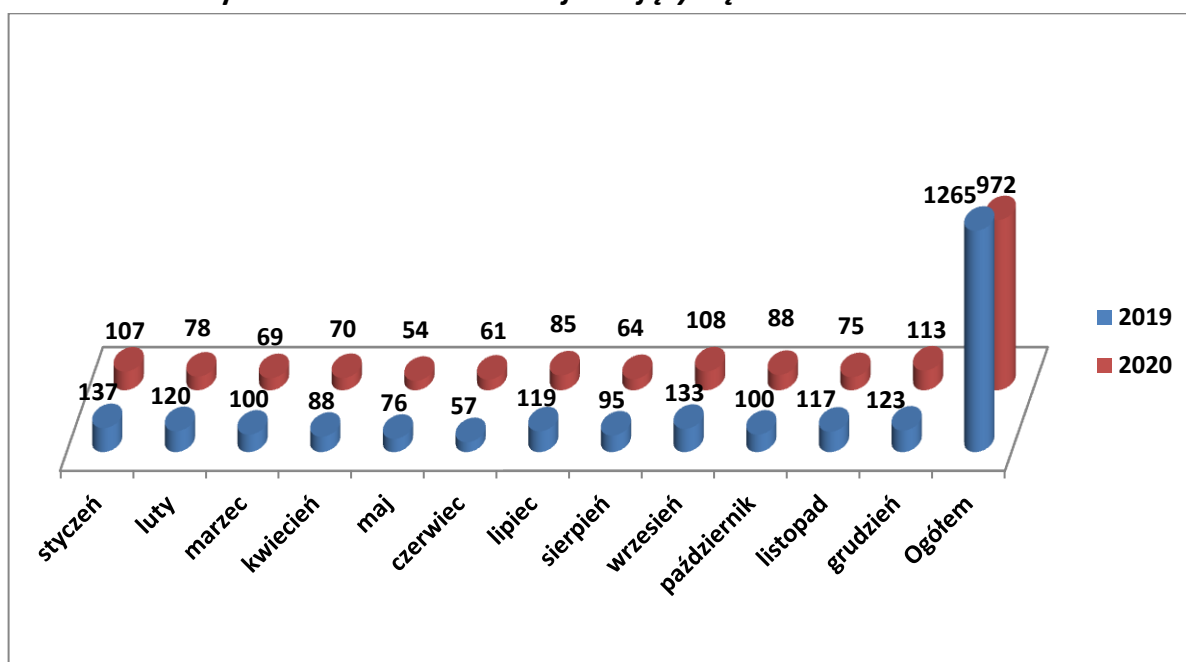
Stan płynności poziomu bezrobocia zależy od dwóch czynników: napływu, czyli osób rejestrujących się jako bezrobotne w danym okresie oraz odpływu, czyli osób tracących status bezrobotnego w tym samym czasie.

W minionym roku odmiennie niż w latach wcześniejszych, więcej osób uzyskiwało status osoby bezrobotnej niż go traciło. Na każde 100 osób, które rejestrowały się w Urzędzie przypadało 87 bezrobotnych, którzy zostali wyłączeni z ewidencji. Wskaźnik płynności bezrobocia zmalał z 1,13 w 2019 r. do 0,87 w 2020 r. co potwierdza dynamikę wzrostu poziomu bezrobocia w 2020 r.

W 2020 r. najwięcej osób zarejestrowało się w grudniu (113 osób), wrześniu (108 osób) oraz w styczniu (107 osób). W 2019 r. największy napływ bezrobotnych miał miejsce także w styczniu (137 osób) oraz we wrześniu (133 osoby). **W okresie 12 miesięcy 2020 r. zarejestrowano ogółem 972 osoby**, a więc o 293 osoby mniej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego (1265 osób). Spośród osób zarejestrowanych w 2020 r. 764 osoby tj. 78,6% to osoby rejestrujące się po raz kolejny, co jest niepokojącym zjawiskiem i świadczy o nietrwałości podejmowanego zatrudnienia. 208 osób tj. 21,4% ogółu zarejestrowanych to osoby zarejestrowane po raz pierwszy.

Poniższy wykres prezentuje napływ bezrobotnych w latach 2019 – 2020.

Wykres Nr 10. Bezrobotni rejestrujący się w latach 2019 - 2020

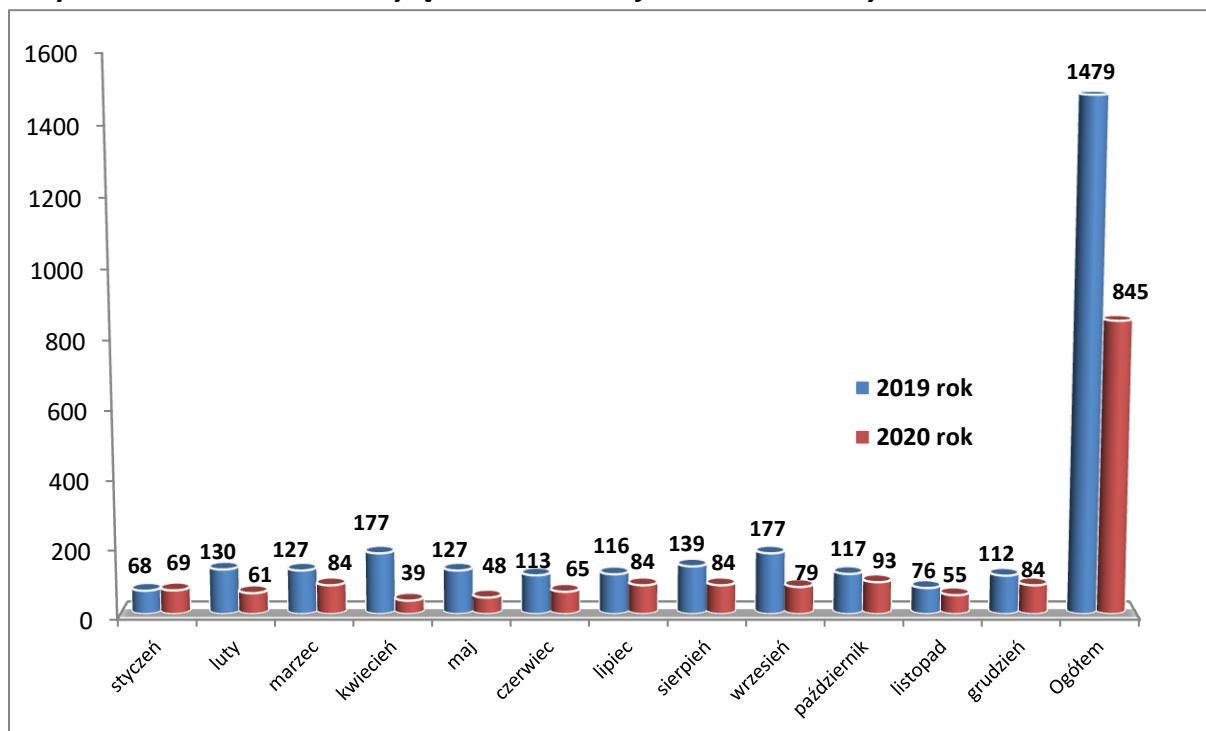
Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

W 2020 r. najwięcej osób zostało wyrejestrowanych z ewidencji bezrobotnych w miesiącu październiku (93 osoby) oraz marcu, lipcu, sierpniu i grudniu (84 osoby w każdym miesiącu). Najmniej wyłączeń przypadło na miesiąc kwiecień (39 osób), maj (48 osób) oraz listopad (55 osób). Należy zauważyć, iż liczba osób wyrejestrowanych z ewidencji, czyli tzw. odpływ bezrobotnych był niższy o prawie 43% niż w roku ubiegłym. Dotychczas występująca tendencja wzrostowa wyłączeń w sezonie wiosenno-letnim została zakłócona przez zachwianie polskiej gospodarki spowodowane epidemią koronawirusa i wprowadzenie różnego rodzaju obostrzeń, powodujących jej lockdown. Do tej pory najwięcej wyłączeń odnotowywano w miesiącach marzec-maj w związku z rozpoczynającymi się pracami sezonowymi oraz budowlanymi. W ubiegłym roku w miesiącach kwiecień i maj z ewidencji zostało wyłączonych najmniej osób. Okres ten na rynku pracy był najtrudniejszy. Cała Polska zmagająca się z pierwszą falą koronawirusa a rząd wprowadził ostre restrykcje, które miały wpływ na lokalne rynki pracy. Utrzymując kontakty z przedsiębiorcami

uzyskaliśmy informacje, iż niektórzy wstrzymali prace w marcu i kwietniu z uwagi na brak zleceń a w kolejnych miesiącach również odnotowywane były duże spadki obrotów w porównaniu do choćby roku ubiegłego.

Ogółem w okresie od stycznia do grudnia 2020 r. z ewidencji bezrobotnych wyłączono **845 osób**, tj. aż o **634** osoby mniej niż w analogicznym okresie 2019 r. (1479 osób).

Wykres Nr 11. Bezrobotni wyłączeni z ewidencji osób bezrobotnych w latach 2019 - 2020

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

W roku 2020 jak i w 2019 co drugi bezrobotny został wyłączony z ewidencji Urzędu z powodu podjęcia zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej. Odsetek podjęć pracy w 2020 r. wyniósł **54,8%** ogółu wyłączeń (**463 osoby**). W porównaniu z liczbą osób wyłączonych z ewidencji osób bezrobotnych z tytułu podjęcia zatrudnienia w 2019 r. nastąpił spadek o 241 osób ale ich odsetek wzrósł z 47,6% do 54,8%. Gotowości do podjęcia pracy nie potwierdziły **133 osoby** - 15,7% (w 2019 r. – 24,3%). Odsetek wyłączeń z ewidencji bezrobotnych w związku ze skierowaniem do odbycia stażu wynosił 10,9% odpływu ogółem - **92 osoby**. Ze statusu bezrobotnego w 2020 roku zrezygnowało dobrowolnie **19 osób** (w 2019 r. – 79 osób), co stanowiło 2,2% ogółu wyrejestrowanych bezrobotnych (w 2019 r. 5,3% ogółu wyrejestrowanych bezrobotnych). **6 osób** zostało wyrejestrowanych z powodu odmowy podjęcia zatrudnienia (w 2019 r. – 48 osób).

Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące powodów wyłączeń z ewidencji osób bezrobotnych w latach 2019 – 2020.

Tabela Nr 2. Bezrobotni wyłączeni z ewidencji w latach 2019-2020

Powody wyłączeń bezrobotnych z ewidencji w poszczególnych miesiącach							
Miesiące	Podjęcie pracy	Nie potwierdzenie gotowości	Dobrowolna rezygnacja ze statusu osoby bezrobotnej	Odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach PAI	Rozpoczęcie stażu	Inne	Ogółem
Styczeń	44	9	5	0	0	11	69
Luty	22	22	2	0	8	7	61
Marzec	41	18	1	0	7	17	84
Kwiecień	16	0	0	0	6	17	39
Maj	31	7	1	0	5	4	48
Czerwiec	26	8	5	0	16	10	65
Lipiec	40	13	1	2	9	19	84
Sierpień	39	21	2	1	13	8	84
Wrzesień	46	9	1	2	9	12	79
Październik	56	8	0	0	6	23	93
Listopad	37	6	0	0	10	2	55
Grudzień	65	12	1	1	3	2	84
I-XII 2020	463	133	19	6	92	132	845
I-XII 2019	704	359	79	48	138	151	1479

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

2.2. STRUKTURA BEZROBOTNYCH

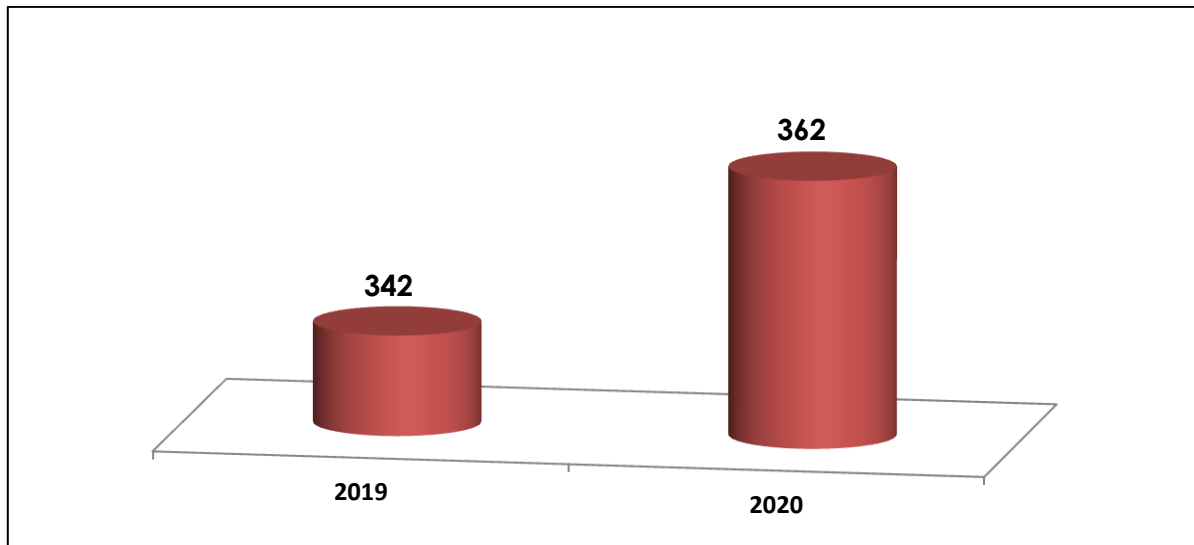
2.2.1. Bezrobotni według płci

Przy dokonywaniu analizy rynku pracy, jedną z kluczowych cech jest płeć. Dane statystyczne analizowane są w podziale na mężczyzn i kobiety.

Kobiety często pracują w innych zawodach i branżach niż mężczyźni, mają inne wynagrodzenie i czas pracy. Zróżnicowanie to jest uwarunkowane także takimi cechami jak wykształcenie, zaangażowanie w życie rodzinne czy nawet oczekiwania życiowe. Zauważalną barierą w przypadku kobiet jest łączenie pracy zawodowej z macierzyństwem oraz odbudowaniem pozycji zawodowej po okresie nieobecności w pracy w związku z urodzeniem dziecka. Duże znaczenie na sytuację kobiet na rynku pracy mogą mieć również nierówne traktowanie, pracodawców w przypadku niektórych branż i zawodów, którzy częściej woleliby zatrudnić, na danym stanowisku, mężczyznę.

Zwiększył się poziom aktywności zawodowej kobiet w powiecie łosickim. Począwszy od 2013 r. liczba bezrobotnych kobiet z roku na rok maleje. Należy zauważyć, iż w 2020 roku zaszły zmiany w strukturze osób bezrobotnych, jeśli chodzi o płeć. Liczba bezrobotnych mężczyzn w 2020 r. była większa od liczby bezrobotnych kobiet. Na koniec grudnia 2020 r. zarejestrowane były **362** bezrobotne kobiety co stanowiło **45,7%** ogółu zarejestrowanych. W porównaniu do stanu z końca grudnia 2019 r. liczba bezrobotnych kobiet zwiększyła się o **20 osób**, zmalał jednak odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych (w grudniu 2019 r. bezrobotne kobiety stanowiły – **51,4%**). **57,5%** ogółu zarejestrowanych kobiet to osoby długotrwale bezrobotne (**208 kobiet**). Grupa ta stanowi **26,3%** ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Szukając przyczyn tej sytuacji, eksperci od lat wskazują na tradycyjnie postrzeganą rolę kobiety, stereotypowo umiejscawiając ją w sferze domowej, a nie zawodowej czy publicznej, poświęcającą się macierzyństwu. Wypełnienie ról macierzyńskich i opiekuńczych przez kobietę ma odzwierciedlenie w wieku bezrobotnych kobiet. W przedziale wiekowym zarejestrowanych osób bezrobotnych, tj. od 25 lat do 34 lat, dominują kobiety – 141 osób, co stanowi 59,5% bezrobotnych w tym wieku. **34,8%** zarejestrowanych kobiet, to kobiety w wieku do 30 roku życia (126 osób). Wśród bezrobotnych kobiet 38,7% posiada co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (140 kobiet). Z uwagi na pełnione role macierzyńskie uniemożliwiające pracę zawodową, 29,6% zarejestrowanych kobiet posiada staż pracy do 1 roku (107 osób), co stanowi prawie 50% wszystkich bezrobotnych posiadających staż do 1 roku. Jeśli chodzi o czas pozostawania bez pracy to 27,9% kobiet pozostaje bez pracy przez okres powyżej 24 miesięcy. 49,6% osób nieposiadający stażu pracy, to kobiety. Należy zauważyć, iż kobiety są bardziej wykształcone od mężczyzn. Z danych na koniec grudnia 2020 r. wynika, iż **67,3%** osób bezrobotnych posiadających wykształcenie wyższe to kobiety.

**Wykres Nr 12. Bezrobotne kobiety w latach 2019 - 2020
(stan na koniec grudnia)**

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

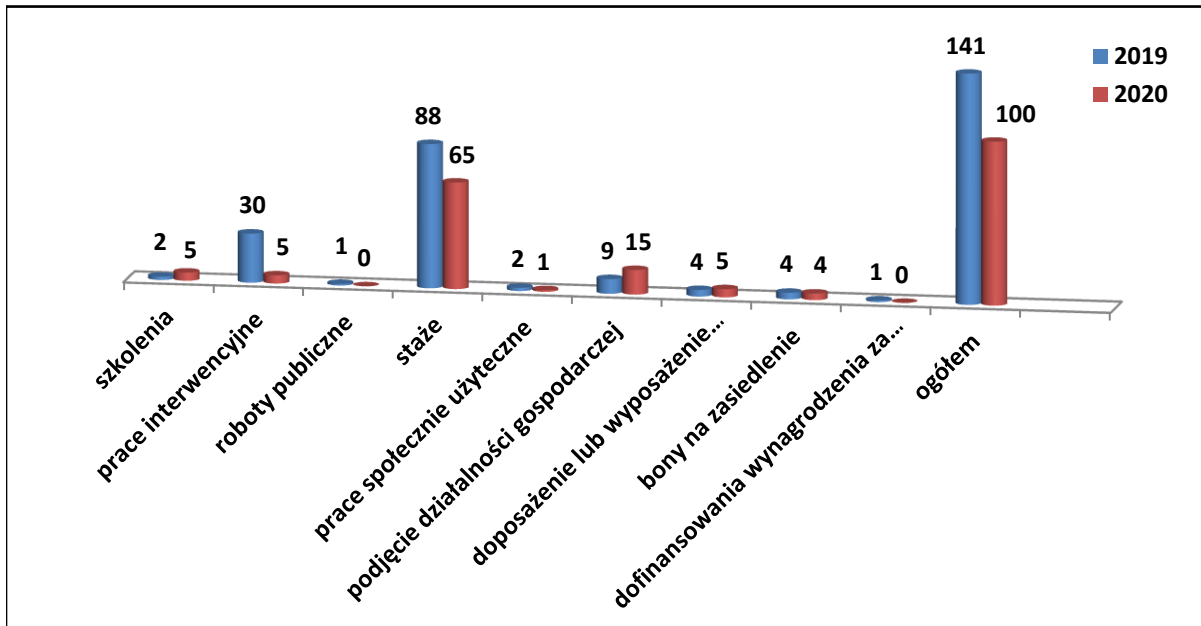
Spośród bezrobotnych kobiet na koniec 2020 r.:

- **61** kobiet dotychczas nigdy nie pracowało i stanowiły one 16,9% ogółu zarejestrowanych kobiet,
- **273** kobiety zamieszkiwały na wsi i stanowiły one 75,4% ogółu zarejestrowanych kobiet,
- **45** kobiet posiadało prawo do zasiłku (12,4% ogółu zarejestrowanych kobiet),
- **15** kobiet zostało zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (57,7% ogółu zwolnionych),
- **16** kobiet posiadało aktualne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (4,4% ogółu bezrobotnych kobiet; 35,6% ogółu zarejestrowanych niepełnosprawnych),
- **130** kobiet nie podjęło zatrudnienia po urodzeniu dziecka (35,9 % ogółu kobiet).

W 2020 r. z ewidencji osób bezrobotnych wyłączono 396 kobiet, w tym 184 kobiety podjęły pracę niesubsydiowaną, 37 kobiet zostało wyłączonych z powodu niepotwierdzenia gotowości do pracy (27,8% ogółu wyłączeń z tego tytułu), 15 dobrowolnie zrezygnowało z posiadania statusu osoby bezrobotnej (79% wyłączeń z tego tytułu). Kobiety korzystały także z subsydiowanych form zatrudnienia oraz staży. Najwięcej bezrobotnych kobiet w 2020 r. zostało skierowanych do organizatorów staży (65 osób), 15 bezrobotnych kobiet otrzymało środki na podjęcie działalności gospodarczej.

Szczegółowy rozkład danych dotyczących aktywizacji kobiet zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach przedstawia Wykres Nr 13.

Wykres Nr 13. Aktywizacja kobiet w latach 2019 – 2020

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

2.2.2. Bezrobotni zamieszkali na wsi

Problemem rynku pracy na obszarach wiejskich jest bezrobocie ukryte, dominacja mało efektywnego rolnictwa oraz napływ ludności z miast na tereny wiejskie. Bezrobocie ukryte ma charakter strukturalny i jest spowodowane dysproporcją między przyrostem ludności wiejskiej a możliwościami jej zatrudnienia. Średnie i duże inwestycje omijają często wieś ze względu na zły stan infrastruktury drogowej i biznesowej. Na lokalnych rynkach działają głównie mikroprzedsiębiorcy lub osoby prowadzące jednoosobowe działalności gospodarcze. To sprawia, że na tym rynku pracy jest gorzej niż w miastach a bezrobocie na wsi jest bardziej trwałe niż bezrobocie w mieście. Większość gospodarstw na wsi to niewielkie gospodarstwa rodzinne. Z powodu rozwijającej się mechanizacji, pracy w gospodarstwach jest coraz mniej. Należy zauważyć także, że z uwagi na wymagania sanitarne narzucone przez Unię Europejską, którym "drobni" rolnicy nie byli w stanie sprostać, wiele hodowli zwierząt zostało zlikwidowanych a rolnicy zajmują się głównie uprawą roślin, która nie jest tak czasochłonna. Rolnicy, którzy nie mają zajęcia, w większości nie mogą się zarejestrować w Urzędzie jako osoby bezrobotne, nawet wtedy jeśli pracowali dodatkowo na etacie poza rolnictwem – zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy bezrobotnym może być ta osoba, która nie jest właścicielem lub posiadaczem nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych przekraczających 2 ha przeliczeniowe. Pracują dorywczo przy pracach sezonowych.

Inne bariery rozwoju wsi to niskie kwalifikacje wiejskiej ludności, mała siła nabywcza, tradycja szarej strefy.

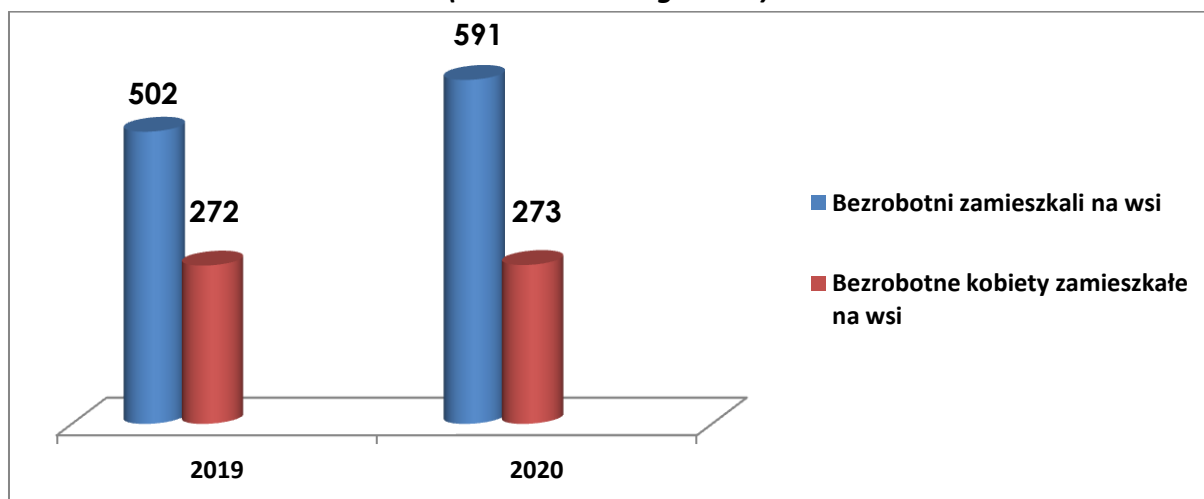
Powiat łosicki jest obszarem typowo rolniczym, więc dominującą część osób bezrobotnych stanowią mieszkańcy wsi. Bezrobotnych zamieszkałych na terenach wiejskich w powiecie łosickim na koniec grudnia 2020 r. było **591 osób**. Stanowili oni **74,6%** ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. W tej grupie **46,2%** stanowiły kobiety (**273 osoby**). W analogicznym okresie 2019 r. bezrobotnych zamieszkałych na wsi było o 89 osób mniej, jednak udział tej grupy w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych był na zbliżonym poziomie - 75,5%. Należy zauważyć, iż w porównaniu do roku 2019 zwiększyła się liczba bezrobotnych mężczyzn zamieszkałych na wsi o 88 osób.

Zjawisko bezrobocia na wsi ma inny charakter niż w mieście i jest zdecydowanie trwalsze. Dodatkowo rynek pracy na terenach wiejskich jest mniej elastyczny. Miasta dysponują rozleglejszym rynkiem pracy i stwarzają swym mieszkańcom większe szanse na znalezienie zatrudnienia. Należy pamiętać, iż statystyki nie wykazują rzeczywistego poziomu bezrobocia na wsi - przede wszystkim nie uwzględniają bezrobocia ukrytego w gospodarstwach indywidualnych. Część osób mieszkających na wsi nie prowadzi gospodarstw rolnych a ich aktywność zawodowa ogranicza się wyłącznie do prac sezonowych podejmowanych w innych gospodarstwach sadowniczych, gospodarstwach zajmujących się uprawą owoców miękkich lub wykonywania prac dorywczych.

Należy również zaznaczyć, iż znaczącym problemem bezrobotnych zamieszkujących na wsi, jest niska mobilność przestrzenna, która głównie dotyczy osób starszych.

Jedną z istotnych cech, wpływających na stopień zaangażowania zawodowego i pozycję osoby na rynku pracy jest poziom uzyskanego wykształcenia. W kategorii osób bezrobotnych i poszukujących pracy zamieszkałych na wsi najliczniejszą grupę stanowiły osoby legitymujące się wykształceniem gimnazjalnym/podstawowym i poniżej (176 osób), kolejną grupę stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (142 osoby), a następnie z wykształceniem policealnym i średnio zawodowym (132 osoby). Niekorzystnie kształtowała się struktura osób posiadających wykształcenie wyższe (69 osób) i wykształcenie średnie ogólnokształcące (72 osoby).

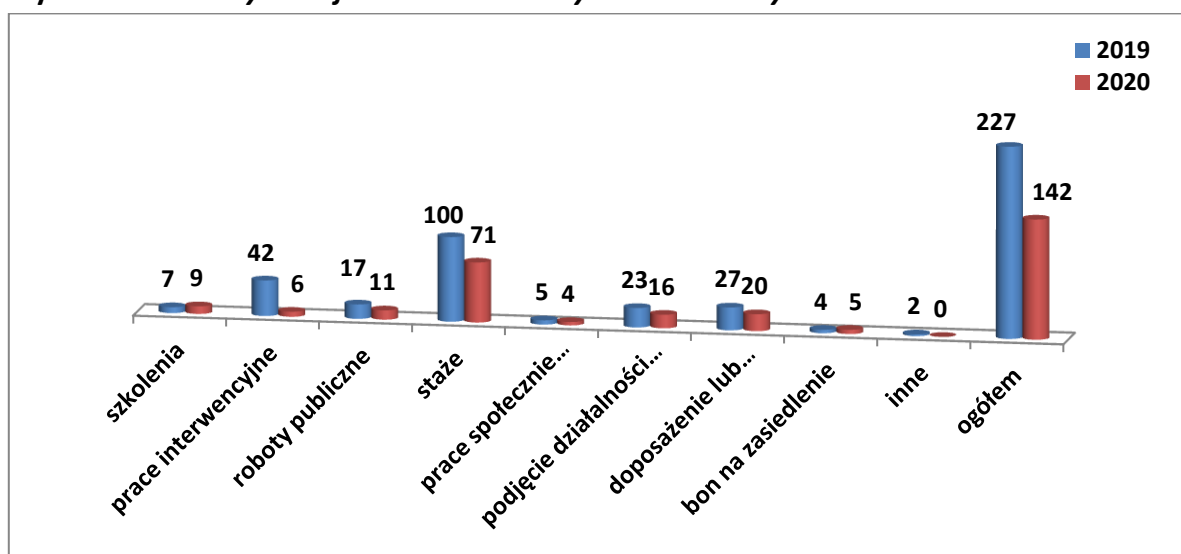
**Wykres Nr 14. Bezrobotni zamieszkali na wsi w latach 2019 - 2020
(stan na koniec grudnia)**

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

Urząd podejmuje działania mające na celu aktywizację zawodową mieszkańców wsi. Rezultaty tych działań przedstawia Wykres Nr 15, który obrazuje w jakich formach wsparcia uczestniczyli bezrobotni należący do tej grupy. Należy zauważyć, iż z uwagi na trwającą epidemię, szczególnie w jej początkowym okresie, w którym obowiązywały największe obostrzenia, tj. od marca 2020 r. do kwietnia 2020 r., aktywizacja osób bezrobotnych była znacznie ograniczona. Pracodawcy z uwagi na kryzys gospodarczy również nie zgłaszali zapotrzebowania w zakresie zatrudniania pracowników nawet przy wsparciu Urzędu poprzez organizację subsydiowanych form zatrudnienia.

Wykres Nr 15. Aktywizacja osób bezrobotnych zamieszkałych na wsi w latach 2019 – 2020

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

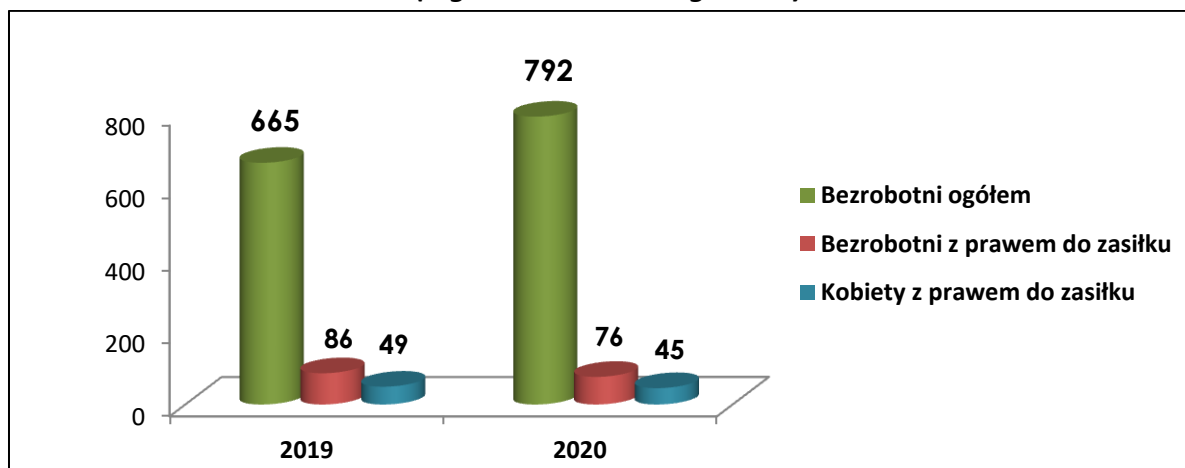
2.2.3. Bezrobotni posiadający prawo do zasiłku

Z ogólnej liczby bezrobotnych w końcu grudnia 2020 r. **76 osób** (9,6% ogółu zarejestrowanych) **pobierało zasiłek**, w tym 45 kobiet. Oznacza to, że co dziesiąta zarejestrowana osoba bezrobotna korzystała z tego świadczenia. Prawo do zasiłku posiadało 12,4% bezrobotnych kobiet oraz 7,2% mężczyzn. Natomiast na koniec grudnia 2019 r. zarejestrowanych było 86 osób z prawem do zasiłku (12,9 % ogółu zarejestrowanych) - w tym 49 kobiet.

Analizując strukturę osób uprawnionych do pobierania zasiłku dla bezrobotnych można powiedzieć, że najczęściej korzystających z zasiłku to osoby:

- zamieszkałe na wsi - 58 osób bezrobotnych (76,3% ogółu z prawem do zasiłku),
- powyżej 50 roku życia - 26 osób bezrobotnych (34,2% ogółu z prawem do zasiłku),
- do 30 roku życia - 24 osoby bezrobotne (31,6% ogółu z prawem do zasiłku),
- posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia – 20 osób bezrobotnych (26,3% ogółu z prawem do zasiłku).

**Wykres Nr 16. Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku w latach 2019 - 2020
(wg stanu na koniec grudnia)**

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

2.2.4. Bezrobotni niepełnosprawni

Na koniec grudnia 2020 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach zarejestrowanych było **45 osób niepełnosprawnych (5,7% ogółu zarejestrowanych)**, w tym 16 kobiet. Żadna z zarejestrowanych osób niepełnosprawnych nie posiadała prawa do zasiłku. 80% bezrobotnych niepełnosprawnych to osoby długotrwale bezrobotne. Na koniec grudnia 2020 r. 44,4% niepełnosprawnych zarejestrowanych w Urzędzie stanowiły osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia. Analiza czasu pozostawania bez pracy tej grupy bezrobotnych wskazuje, że 48,9% osób pozostawało bez pracy przez okres powyżej 24 miesięcy. 22,2% zarejestrowanych bezrobotnych niepełnosprawnych to osoby w wieku powyżej 60 roku życia. Taki sam procent stanowiły osoby niepełnosprawne w wieku 25-34 lata. Jeśli chodzi o stopień niepełnosprawności to w ewidencji dominowały osoby z **lekkim stopniem niepełnosprawności – 70,2%**. **29,8%** to niepełnosprawni ze **stopniem umiarkowanym**. W ewidencji nie było osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności. W ewidencji Urzędu figurowały również osoby niepełnosprawne niepozostające w zatrudnieniu ze statusem poszukującego pracy – 6 osób. Pomimo tego, iż ta grupa bezrobotnych stanowi niewielki odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych to wymaga szczególnego wsparcia. Bardzo często osoby niepełnosprawne posiadają niską samoocenę i są zniechęcone bezskutecznym poszukiwaniem pracy. Pracodawcy niechętnie zatrudniają pracowników niepełnosprawnych. Spowodowane jest to wykształconym w społeczeństwie sposobem myślenia o osobach niepełnosprawnych i ograniczeniach, jakie niesie za sobą ich stan zdrowia. Pracodawcy obawiają się trzech rzeczy: absencji pracownika, jego niskiej produktywności i ustawowych przywilejów, które pozwalają mu na krótszy czas pracy. Większość z nich mając do wyboru kandydata niepełnosprawnego i w pełni zdrowego, wybiera osobę sprawną, nawet jeśli posiada ona niższe kwalifikacje.

Należy podkreślić, iż dla osób z niepełnosprawnością, praca zawodowa jest nie tylko źródłem dochodów, ale również formą terapii i rehabilitacji zawodowej. Dzięki pracy, osoba niepełnosprawna staje się bardziej niezależna, jej poczucie własnej wartości wzrasta, a kontakty z innymi ludźmi stają się częstsze i lepsze. Ważne jest zatem wspieranie zatrudnienia bezrobotnych osób z niepełnosprawnościami.

Pracodawcy działający na otwartym rynku planujący zatrudnić lub zatrudniający osoby niepełnosprawne mają możliwość skorzystania z:

- 1) **refundacji kosztów wyposażenia stanowiska pracy** dla osoby niepełnosprawnej (wypłacane ze środków PFRON za pośrednictwem Urzędu),
- 2) **dofinansowanie wynagrodzeń** (dopłata z PFRON do pensji zatrudnionej osoby niepełnosprawnej),
- 3) **refundacji składek na ubezpieczenie społeczne** osób niepełnosprawnych,
- 4) **ulgi w dokonywaniu opłat na rzecz PFRON** w przypadku osiągnięcia odpowiedniego wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych,
- 5) **refundacji kosztów szkoleń** zatrudnionych niepełnosprawnych.

Osoby niepełnosprawne mają zdecydowanie utrudniony dostęp do rynku pracy. Ze względu na swój stan zdrowia, nie mają takich samych szans na zatrudnienie jak osoby zdrowe. Szanse na znalezienie zatrudnienia zależą przede wszystkim od specyfiki niepełnosprawności i jej społecznego odbioru. Niektóre rodzaje niepełnosprawności są dyskwalifikujące w oczach pracodawców. Jedną z barier jest także niedostosowanie przestrzeni publicznej. Bardzo ważną kwestią są kwalifikacje oraz poziom wykształcenia niepełnosprawnych. Wykształcenie jest tą zmienną, która najbardziej różnicuje dochody, wpływa na wybór zawodu i jego prestiż. Ludzie niepełnosprawni są gorzej wykształceni od pełnosprawnych. Analizując dane statystyczne wynika, iż na koniec grudnia 2020 r. 42,2% zarejestrowanych bezrobotnych niepełnosprawnych posiadało wykształcenie gimnazjalne i niższe, natomiast 24,4% niepełnosprawnych posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe.

W tym miejscu należy zauważyć, iż na lokalnym rynku pracy pracodawcy nie wykazują chęci tworzenia stanowisk pracy dla niepełnosprawnych bezrobotnych lub poszukujących pracy. Począwszy od 2015 r. pracodawcy nie wnioskowali o refundację kosztów wyposażenia stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej.

W 2020 r. niepełnosprawna osoba bezrobotna uzyskała z PFRON środki na podjęcie działalności gospodarczej w wysokości 40 000,00 zł.

2.2.5. Bezrobotni według wieku

Wiek bezrobotnych jest kolejnym czynnikiem determinującym aktywność zawodową oraz miejsce na rynku pracy. W porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano wzrost udziału procentowego w ogólnej liczbie osób zarejestrowanych we wszystkich kategoriach wiekowych. Na koniec grudnia 2020 r. bezrobotni **do 25 roku życia** stanowili

14% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, ich odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku o 0,4 punktu procentowego. W ewidencji Urzędu w tej grupie figurowało **111 osób**, w tym 54 kobiety. W analogicznym okresie ubiegłego roku liczba takich osób wynosiła 96, w tym 49 kobiet. Na koniec grudnia 2020 r. osoby **w wieku 25-34 lata** stanowiły **29,9%** (237 osób), natomiast w wieku **35-44 lata** stanowiły **23,3%** (185 osób), w wieku **45-54 lata** –**17,2%** (136 osób), zaś w wieku **55-59 lat** – **8,5%** (67 osób). Najmniej liczną grupę stanowiły osoby w wieku powyżej **60 lat** – **7,1%** (56 osób). W 2020 roku **statystyczny bezrobotny zarejestrowany w Urzędzie miał 36 lat**.

Najbardziej liczną grupą bezrobotnych ze względu na ich wiek są bezrobotni **do 30 roku życia**, którzy na koniec grudnia 2020 r. **stanowili 29,2%** ogółu bezrobotnych (231 osób). **48,1%** w tej grupie **to osoby do 25 roku życia (111 osób)**. W stosunku do roku ubiegłego nastąpił wzrost liczebności bezrobotnych do 30 roku życia o 19 osób, zmalał natomiast udział tej grupy bezrobotnych w ogóle zarejestrowanych o 2,7 punktu procentowego (31,9% - 212 osób). Zjawisko te świadczy o tym, że nadal aktualne jest położenie dużego nacisku na aktywizację zawodową osób młodych. W minionym roku zarejestrowały się 454 osoby do 30. roku życia, tj. o 203 mniej niż w 2019 r. Na przestrzeni całego 2020 roku status bezrobotnego utraciło 414 osób do 30. roku życia (w 2019 r. - 722). Statystyczny bezrobotny, który nie ukończył 30. roku życia pozostawał w rejestrze średnio 5 miesięcy.

Na sytuację młodych ludzi na rynku pracy w ogromnym stopniu wpływa poziom i profil posiadanego wykształcenia. Im lepsze kwalifikacje, tym łatwiej o dobrą posadę. Potrzebne jest kształcenie się w odpowiednim kierunku zgodnie z zapotrzebowaniami rynku pracy. Często wybrany kierunek kształcenia nie pokrywa się z tymi potrzebami, wybierany jest pochopnie, przypadkowo lub pod wpływem środowiska, w którym młoda osoba przebywa. Jeśli chodzi o wykształcenie osób młodych to **31,6% ogółu zarejestrowanych w Urzędzie bezrobotnych do 30 roku życia posiadało wykształcenie policealne i średnie zawodowe**. Niepokojącym jest fakt, iż **26,8%** osób do 30 roku życia (62 osoby) posiadały **wykształcenie gimnazjalne lub niższe**. **15,1%** ogółu bezrobotnych do 30 roku życia (35 osób) **posiadało wykształcenie ogólnokształcące**, taki sam procent stanowiły osoby z **wyższym wykształceniem** (35 osób).

Kolejną barierą w zatrudnianiu osób młodych, jest brak doświadczenia zawodowego. Na koniec grudnia 2020 r. w ewidencji Urzędu aż **32,9% ogółu bezrobotnych do 30 roku życia (76 osób) nie posiadało stażu pracy**, natomiast 38,5% bezrobotnych w tej kategorii wiekowej posiadało staż pracy nie przekraczający 1 roku (89 osób). Pomimo braku doświadczenia często osoby młode mają wygórowane oczekiwania co do warunków pracy, w tym wynagrodzenia, co nie idzie w parze z posiadanym wykształceniem czy doświadczeniem.

Pracodawcy nie zawsze decydują się na zatrudnienie osoby młodej, która nie posiada doświadczenia lub odpowiedniego wykształcenia. Zatrudnienie osoby młodej wymaga zaangażowania i czasu ze strony pracodawcy na przyuczenie do samodzielnego wykonywania pracy. Ludzie młodzi natomiast nie czują przywiązania do pracy i często ją zmieniają.

Problemem jest także brak kompetencji społecznych oraz cech takich jak: odpowiedzialność czy dyscyplina.

Warto również zauważyć, iż osoby bezrobotne do **30 roku życia (80 osób) stanowiły 19,5% ogółu osób długotrwale bezrobotnych (411 osób)**. Długotrwałe próby znalezienia pracy powodują zniechęcenie i zaniechanie poszukiwań. Spadek aktywności młodzieży w poszukiwaniu pracy, wynika również ze względu na małe szanse otrzymania stałej pracy w miejscu zamieszkania.

Skuteczna walka z bezrobociem młodzieży możliwa jest jedynie poprzez kompleksowe wsparcie tej grupy osób prowadzące do zatrudnienia, bądź samozatrudnienia. Urząd umożliwia tej grupie osób zdobycie kwalifikacji i doświadczenia zawodowego, poprzez uczestnictwo w stażach, szkoleniach, pracach interwencyjnych, a także nabycie umiejętności miękkich poprzez uczestnictwo w poradach zawodowych jak również poprzez udzielanie dofinansowania na podjęcie działalności gospodarczej.

Z powyższych kategorii wiekowych należy wyłonić jeszcze jedną grupę bezrobotnych – **powyżej 50 roku życia. Na koniec grudnia 2020 r. osoby w tej grupie wiekowej stanowiły 24,1% ogółu zarejestrowanych (191 osób)**. W analogicznym okresie 2019 r. takich osób było 162 i stanowiły 24,4% ogółu zarejestrowanych. Osoby starsze mają problemy ze znalezieniem zatrudnienia. Charakteryzują się niską samoocena, która powoduje, że są bierne na rynku pracy, brak im motywacji do podnoszenia kwalifikacji. Często nie wierzą w swoje możliwości. Pracodawcy postrzegają ludzi starszych jako pracowników mniej efektywnych. Obawiają się absencji pracowników z powodu problemów zdrowotnych, które w tym wieku często występują. Uważają także, że inwestowanie w rozwój seniora nie ma sensu, gdyż wkrótce i tak przejdzie na emeryturę bądź zrezygnuje z pracy. Dane Urzędu wskazują, iż na koniec grudnia 2020 r., **wśród tej grupy osób aż 66,5% stanowiły osoby długotrwale bezrobotne (127 osób)**. Na trudną sytuację na rynku pracy osób starszych pośrednio ma wpływ niski poziom wykształcenia, obniżona sprawność ruchowa, mała mobilność bądź jej brak, a także nieprzystosowanie do wymagań stawianych przez pracodawców. Na koniec grudnia 2020 r. **39,8% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych w wieku powyżej 50 roku życia posiadało wykształcenie zawodowe (76 osób), a 38,2% posiadało wykształcenie gimnazjalne i niższe (73 osoby)**. Ludzie starsi w większości nie nadążają za postępem technologicznym. W efekcie tego nawet jeżeli podejmują zatrudnienie, to jest ono związane z pracami fizycznym, które z uwagi na wiek, nie są wskazane. Niektórzy ze względów zdrowotnych nie są w stanie podjąć zatrudnienia.

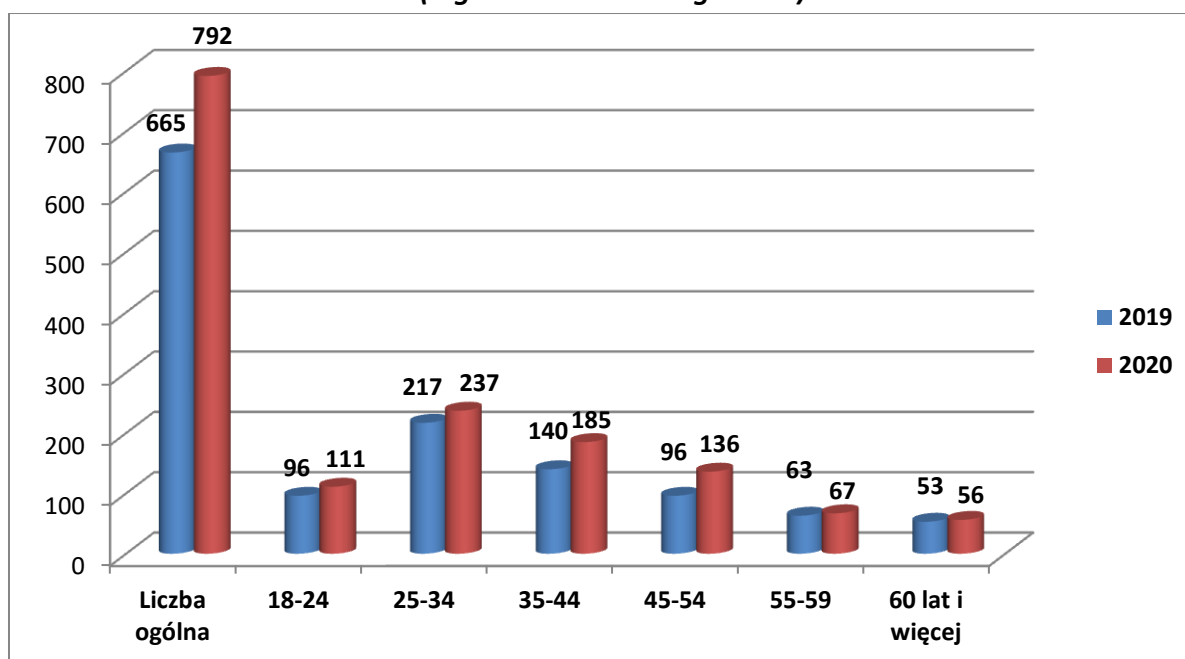
Warto jednak dostrzec, iż osoby starsze mogą być bardzo cennymi pracownikami. Przemawia za nimi wieloletnie doświadczenie, którym mogą dzielić się z młodszymi. Osoby starsze zazwyczaj szukają też stabilnej pracy i są mniej chętne do częstego zmieniania miejsca zatrudnienia. W związku ze starzeniem się społeczeństwa, ważne jest wspieranie i aktywizacja tych osób, aby jak najdłużej pozostawały aktywne zawodowo.

Tak jak w latach ubiegłych Urząd starał się wspierać zatrudnianie starszych pracowników. W realizowanym od stycznia 2019 roku do końca 2020 r. projekcie pozakonkursowym pn. „Aktywizacja osób powyżej 30 roku życia pozostających bez pracy

w powiecie łosickim (III)” jedną z priorytetowych grup docelowych stanowiły osoby powyżej 50 roku życia. W ramach ww. projektu, jak również z ze środków Funduszu Pracy z aktywnych form zatrudnienia, stażu, środków na podjęcie działalności gospodarczej, refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, robót publicznych oraz prac społecznie użytecznych skorzystało w ubiegłym roku łącznie 27 osób powyżej 50. roku życia.

Z uwagi na trudną sytuację w Polsce związaną z epidemią koronawirusa aktywizacja osób była bardzo utrudniona. Przedsiębiorcy w związku z różnego rodzaju ograniczeniami powodującymi trudności w prowadzeniu działalności gospodarczej a nawet brak możliwości jej prowadzenia, nie byli zainteresowani współpracą w zakresie tworzenia miejsc pracy czy też organizacji stażu. Szczególnie pierwsza połowa roku charakteryzowała się niepewnością, lękiem i niepokojem o dalsze „jutro”. Przedsiębiorcy borykali się z problemem utrzymania dotychczasowych miejsc pracy i zapewnieniem płynności finansowej.

**Wykres Nr 17. Bezrobotni według wieku w latach 2019 – 2020
(wg stanu na koniec grudnia)**

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

2.2.6. Bezrobotni według wykształcenia

Poziom wykształcenia, dodatkowe kwalifikacje i umiejętności mają ogromny wpływ na znalezienie zatrudnienia przez osoby bezrobotne. Brak kwalifikacji lub niewystarczające kwalifikacje stanowią ogromną barierę w znalezieniu zatrudnienia a często wręcz uniemożliwiają zdobycie pracy.

Dane statystyczne pokazują, że osoby bezrobotne zamieszkałe na terenie Powiatu Łosickiego to osoby o dość niskim poziomie wykształcenia. Największą grupę na koniec

2020 r. stanowiły osoby posiadające **wykształcenie gimnazjalne i niższe - 28%** ogółu bezrobotnych (**222 osoby**). Na poziomie **24,1% (191 osób)** utrzymywała się grupa osób bezrobotnych posiadających **wykształcenie policealne i średnie zawodowe**, natomiast **23,6% (187 osób)** posiadało **wykształcenie zasadnicze zawodowe**. Dyplomem ukończenia **szkoły wyższej** legitymowało się **101 osób (12,8%)**. Natomiast świadectwem ukończenia szkół **średnich ogólnokształcących** legitymowało się **91 osób (11,5%)**. Należy zwrócić uwagę na fakt, że **suma populacji osób bez zawodu** - z wykształceniem średnim ogólnokształcącym oraz gimnazjalnym i niższym łącznie stanowiła **39,5%** ogólnej liczby bezrobotnych.

Wśród osób zarejestrowanych w Urzędzie to mężczyźni posiadają niższe wykształcenie. Na koniec 2020r. **66,3% ogółu bezrobotnych posiadających wykształcenie zasadnicze zawodowe stanowią mężczyźni**. Znacząca przewaga mężczyzn występuje również w grupie osób z wykształceniem **gimnazjalnym i niższym – 63%**.

W porównaniu do roku ubiegłego nastąpił wzrost liczby bezrobotnych w każdej kategorii wyszczególnionej ze względu na poziom wykształcenia. Największy wzrost osób bezrobotnych dotyczy osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (o 44 osoby) oraz z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (o 38 osób). W porównaniu z rokiem ubiegłym zmniejszył się odsetek osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym o 0,8 punktu procentowego oraz osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym o 0,5 punktu procentowego. Największy wzrost odsetka dotyczy osób z wykształceniem policealnym i średnim – wzrost o 2 punkty procentowe w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego (24,1% w 2020r, 22,1% w 2019r.).

Osoby z niskim wykształceniem, mają problemy na rynku pracy. Pracodawcy niechętnie zatrudniają pracowników z niskim wykształceniem, głównie z gimnazjalnym i poniżej, chyba, że osoby te posiadają doświadczenie zawodowe zdobyte podczas wcześniejszego zatrudnienia. Na koniec 2020 r. 32,6% długotrwale bezrobotnych to osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym, 27% długotrwale bezrobotnych posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe. Należy jednak zauważyć, iż nawet wykształcenie wyższe „nie chroni” przed bezrobociem. Obok poziomu wykształcenia znaczenie ma wyuczony zawód, dodatkowe umiejętności oraz mobilność na rynku pracy i dostosowanie się do sytuacji na nim panującej. Osoby legitymujące się wyższym wykształceniem bardzo często nie posiadają praktycznych umiejętności szczególnie cenionych przez pracodawców.

Niedostosowanie struktury podaży pracy do popytu na nią w przekroju kwalifikacyjno-zawodowym jest czynnikiem zwiększającym bezrobocie. Niezbędne jest wypracowanie efektywnego systemu współpracy szkół z przedsiębiorstwami, którzy umożliwiliby uczniom zdobycie praktycznego doświadczenia zawodowego w firmach.

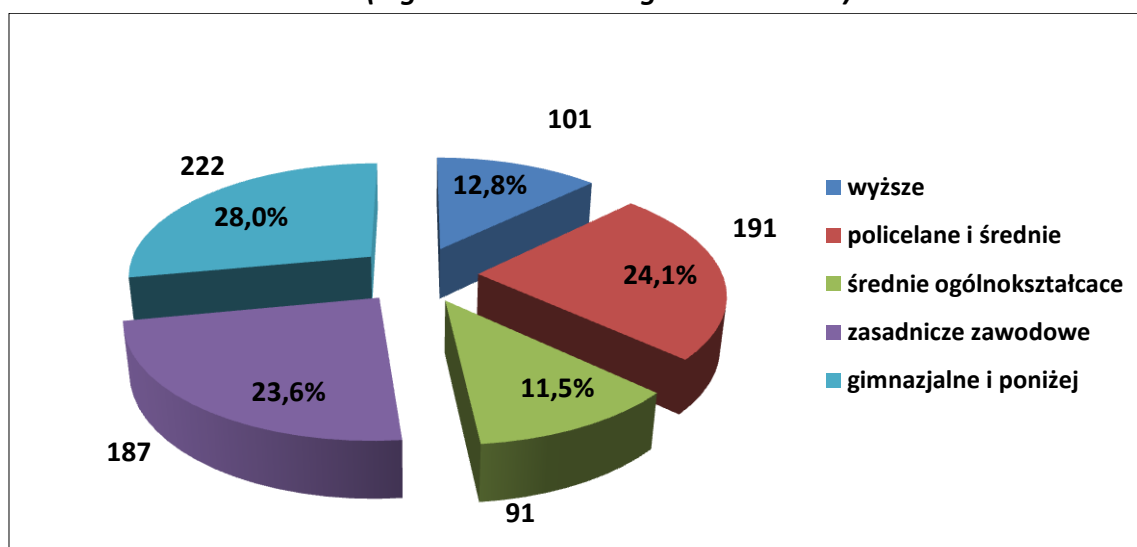
Potrzebny jest rozwój kształcenia zawodowego, a przede wszystkim wypracowanie metod zachęcających młodzież, by w wyborach ścieżki edukacyjnej dostrzegła atrakcyjność tej formy kształcenia ze względu na łatwość znalezienia dobrej pracy. Nacisk należy kłaść także na umiejętności ponadzawodowe, które dają większą mobilność zawodową na rynku pracy, podczas całego życia zawodowego. Istotną kwestią obecnie jest również znajomość języków obcych, umiejętność zarządzania zespołem. Osoby posiadające takie kompetencje

i umiejętności łatwiej znajdują dobrą pracę, nawet nie posiadając deficytowych kwalifikacji zawodowych. Posiadane umiejętności miękkie, poparte znajomością języka obcego mogą ułatwić „zawodowy start”, rekompensując braki w wykształceniu.

Biorąc pod uwagę trudną sytuację osób bezrobotnych, w tym głównie osób długotrwale bezrobotnych, bez wykształcenia, bardzo ważną rolę odgrywa poradnictwo zawodowe – indywidualna praca doradcy zawodowego z osobą bezrobotną lub grupowe spotkania w formie warsztatów.

Osoby z niskim wykształceniem i nieposiadający doświadczenia zawodowego mogą skorzystać ze stażu, szkoleń, czy subsydiowanego zatrudnienia.

Wykres Nr 18. Struktura bezrobotnych według poziomu wykształcenia (wg stanu na koniec grudnia 2020 r.)

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

2.2.7. Bezrobotni według stażu pracy

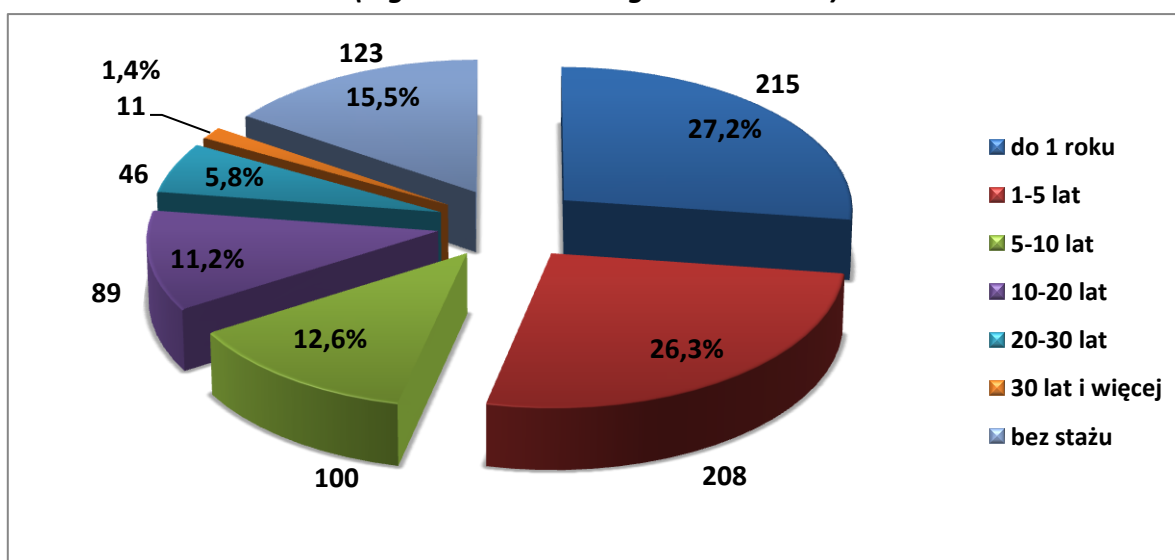
Kolejnym wskaźnikiem, według którego bada się zjawisko bezrobocia jest długość stażu pracy zarejestrowanych bezrobotnych. W końcu grudnia 2020 r. odnotowano w ewidencji **123** osoby nieposiadające stażu pracy (w tym 61 kobiet). Dane te pokazują, iż bez stażu pracy w ewidencji Urzędu figurowało prawie tyle samo mężczyzn – 50,4% co kobiet – 49,6%. Grupa ta stanowiła **15,5%** ogółu bezrobotnych. W stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego nastąpił spadek o 2,8 punktu procentowego. Jeśli chodzi o liczebność tej grupy w stosunku do roku ubiegłego nastąpił wzrost o 1 osobę. W ewidencji Urzędu najliczniejszą grupę jeśli chodzi o staż pracy stanowiły osoby posiadające staż pracy do 1 roku - **27,2%** (215 osób). Osoby ze stażem od 1 roku do 5 lat również są liczną grupą bezrobotnych, stanowią **26,3%** bezrobotnych ogółem (208 osób). Bezrobotni ze stażem pracy od 5 do 10 lat stanowili **12,6%** ogółu bezrobotnych (100 osób), bezrobotni

ze stażem pracy od 10 do 20 lat - **11,2%** (89 osób). Bezrobotni ze stażem powyżej 20 lat stanowili **7,2%** (57 osób).

Biorąc pod uwagę zmiany w liczbie bezrobotnych według stażu pracy stwierdzić należy, że wzrost liczby bezrobotnych dotyczył wszystkich grup. Największy wzrost liczby bezrobotnych zaobserwowano w grupie osób ze stażem pracy od 1 roku do 5 lat (wzrost o 38 osób) i ze stażem pracy poniżej roku (wzrost o 35 osób). Najmniejszy spadek dotyczył osób ze stażem pracy dłuższym, niż 20 lat (wzrost o 12 osób).

Powyższe dane wskazują skalę problemu jakim jest brak doświadczenia zawodowego. Co szósty bezrobotny nie posiada żadnego stażu pracy, natomiast prawie co czwarty posiada jedynie roczne doświadczenie zawodowe. Statystyki pokazują, że im krótszy staż pracy tym bardziej rośnie ryzyko długotrwałego bezrobocia. W ewidencji Urzędu na koniec grudnia 2020 r. 119 osób długotrwale bezrobotnych posiadało staż pracy poniżej 1 roku (28,9% ogółu długotrwale bezrobotnych), 104 osoby długotrwale bezrobotne posiadało staż pracy od 1 do 5 lat (25,3% ogółu długotrwale bezrobotnych), natomiast 16,1% osób długotrwale bezrobotnych nie posiadało żadnego stażu pracy - 66 osób. Należy również zauważyć, iż 32,9% bezrobotnych do 30 roku życia nie posiada żadnego stażu pracy a osoby do 30 roku życia ze stażem pracy krótszym niż rok stanowią 38,5% tej grupy.

**Wykres Nr 19. Bezrobotni według stażu pracy przed rejestracją
(wg stanu na koniec grudnia 2020 r.)**

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

2.2.8. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy

Wśród bezrobotnych klasyfikowanych ze względu na czas pozostawania bez pracy dominującą grupę osób stanowili **niepracujący nieprzerwanie ponad 12 miesięcy – 312 osób**, co stanowiło **39,4% ogółu bezrobotnych**. W tej kategorii kobiety stanowiły większość tj. 160 osób, co stanowiło 51,3% ogółu zarejestrowanych ponad 12 miesięcy.

W porównaniu z analogicznym okresem 2019 r. liczba poszukujących pracy powyżej 12 miesięcy zwiększyła się o 75 osób. Według stanu na koniec grudnia 2020 r. **17,3%** ogółu zarejestrowanych (137 osób) **pozostawało bez pracy od 12 do 24 miesięcy**, 175 osób bezskutecznie poszukiwało pracy **powyżej 24 miesięcy – 22,1%** ogółu zarejestrowanych. W porównaniu ze stanem na koniec grudnia 2019 r., liczba osób poszukujących pracy powyżej 24 miesięcy zwiększyła się o 26 osób, natomiast wśród grupy pozostającej bez zatrudnienia od 12 do 24 miesięcy odnotowano wzrost o 49 osób. Należy zauważyć, że na koniec roku 2020 r. największy wzrost liczby bezrobotnych dotyczy osób pozostających bez pracy od 6 do 12 miesięcy – o 72 osoby.

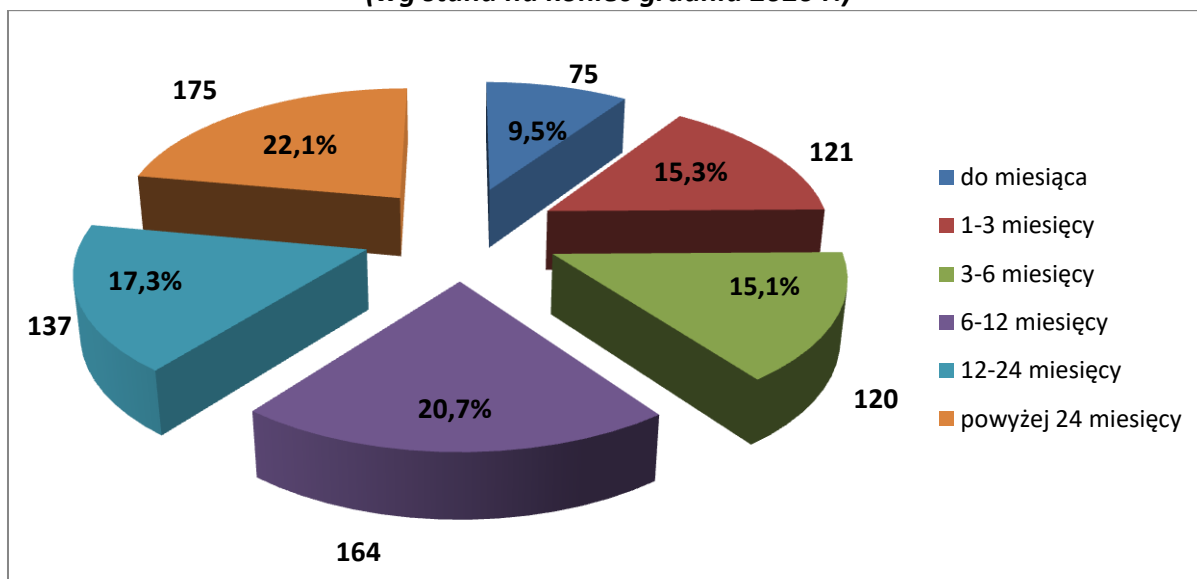
Z danych zgromadzonych przez Urząd wynika, iż wśród bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy, 29,1 % stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej. 32 % tej grupy bezrobotnych to osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym. 35,8% bezrobotnych pozostających bez pracy przez okres od 12 do 24 miesięcy posiadało wykształcenie gimnazjalne i niższe natomiast 22,6% tej grupy bezrobotnych posiadało wykształcenie zawodowe.

Dane dotyczące czasu pozostawania bez pracy pokazują, że:

- co trzeci bezrobotny poszukuje pracy przez okres od 1 do 6 miesięcy;
- co piąty bezrobotny poszukuje pracy przez okres od 6 do 12 miesięcy;
- co szósty bezrobotny poszukuje pracy przez okres od 12 do 24 miesięcy;
- prawie co czwarty bezrobotny poszukuje pracy przez powyżej 24 miesięcy.

Należy zauważyć, że im dłużej osoby pozostają bez pracy, tym mniejsze mają szanse na jej ponowne podjęcie. Zdobyte wcześniej umiejętności, doświadczenie często ulegają dezaktualizacji. W miarę wydłużania się czasu pozostawania bez pracy osobom bezrobotnym jest coraz trudniej odnaleźć się na rynku pracy i ponownie podjąć aktywność zawodową. Osoby bezrobotne „przyzwyczajają się” do bierności zawodowej. W celu zaspokojenia podstawowych potrzeb podejmują prace dorywcze w „szarej strefie”.

**Wykres Nr 20. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy
(wg stanu na koniec grudnia 2020 r.)**

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

2.2.9. Bezrobotni według zawodów

Analizując strukturę bezrobotnych według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy przed rejestracją najwięcej osób, wg stanu na dzień 31.12.2020 r., pracowało w sektorach:

- przetwórstwo przemysłowe – 111 osób (14%);
- handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle - 105 osób (13,3%);
- budownictwo - 72 osoby (9,1%);
- administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne – 60 osób (7,6%);
- rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo - 58 osób (7,3%);
- edukacja – 35 osób (4,4%),
- działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi – 31 osób (3,9%).

Biorąc pod uwagę strukturę zarejestrowanych bezrobotnych wg tzw. „wielkich grup zawodowych”, wg stanu na dzień 31.12.2020 r., najliczniej reprezentowani byli:

- robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 157 osób (19,8%);
- pracownicy usług i sprzedawcy – 120 osób (15,2%);
- technicy i inny średni personel – 87 osoby (11%);
- pracownicy wykonujący prace proste - 75 osób (9,5%)
- specjaliści – 68 osób (8,6%);
- operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń – 68 osób (8,6%).

Tabela Nr 3. Bezrobotni zarejestrowani w końcu grudnia 2020 r. według najczęściej reprezentowanych grup zawodowych

Nazwa zawodu	Ogółem	w tym kobiety
Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	67	0
Sprzedawcy i pokrewni	65	54
Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	50	17
Pracownicy usług osobistych	49	31
Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	46	0
Robotnicy wykonujący prace proste w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	38	6
Kierowcy i operatorzy pojazdów	33	0
Monterzy	23	16
Specjaliści nauczania i wychowania	23	17
Rolnicy produkcji towarowej	21	13

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

2.3. BEZROBOTNI BĘDĄCY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY

Osoby bezrobotne w szczególnej sytuacji na rynku pracy zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy to:

- bezrobotni do 30 roku życia,
- bezrobotni długotrwale,
- bezrobotni powyżej 50 roku życia,
- bezrobotni posiadający, co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia,
- bezrobotni niepełnosprawni,
- bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej,

- bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia,

Do osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy zalicza się także poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu lub niewykonujących innej pracy zarobkowej opiekunów osób niepełnosprawnych, z wyłączeniem opiekunów osoby niepełnosprawnej pobierających świadczenie pielęgnacyjne lub specjalny zasiłek opiekuńczy na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, lub zasiłek dla opiekuna na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

Na koniec grudnia 2020 r. **status osoby bezrobotnej w szczególnej sytuacji na rynku pracy posiadało 681 osób**, co oznacza, że 9 na 10 bezrobotnych spełniało warunki do uzyskania takiego statusu. Osoby te stanowiły **86% ogółu bezrobotnych**. **48% bezrobotnych w szczególnej sytuacji** na rynku pracy stanowiły **kobiety**.

Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy to grupa osób wymagająca specyficznego wsparcia oraz kompleksowego i zindywidualizowanego podejścia. Najczęstszymi problemami osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy są: niska aktywność zawodowa, brak doświadczenia zawodowego, niskie kwalifikacje lub ich brak, ograniczenia natury psychologicznej, zaniżona samoocena, bierność, niepewność oraz lęk przed poniesieniem porażki.

2.3.1. Bezrobotni w wieku do 30 roku życia

Bezrobotni do 30 roku życia to bezrobotni, którzy do dnia zastosowania wobec nich usług lub instrumentów rynku pracy nie ukończyli 30 roku życia. Na koniec grudnia 2020 roku liczba tych osób wyniosła **231**, z czego 126 to kobiety. Stanowili oni **29,2%** ogółu zarejestrowanych. W roku 2019 grupa ta stanowiła **31,9%** ogólnej liczby osób zarejestrowanych (**212 osób**).

W tej grupie bezrobotni do 25 roku życia (bezrobotni, którzy do dnia zastosowania wobec nich usług lub instrumentów rynku pracy nie ukończyli 25 roku życia) na koniec grudnia 2020 r. stanowili **48,1%** ogółu grupy (**111 osób**). W stosunku do stanu z ubiegłego roku nastąpił wzrost o 15 osób. Jeśli chodzi o poziom wykształcenia osób do 30 roku życia najwięcej osób z tej grupy wiekowej posiadało wykształcenie policealne i średnie zawodowe – 31,6%. Należy zauważyć, iż kolejną pod względem liczebności grupę stanowiły osoby posiadające wykształcenie gimnazjalnym i poniżej - 26,8%. Dyplomem uczelni wyższej legitymowało się 15,2% ogółu bezrobotnych do 30 roku życia.

71 osób bezrobotnych do 30 roku życia (30,7% tej grupy) posiadało co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia, z tego 65 to kobiety. 32,9% wszystkich bezrobotnych do 30 roku życia dotychczas nie pracowało a 52,6% tej grupy stanowiły kobiety, co ma związek z macierzyństwem oraz pełnieniem opieki nad dziećmi. 38,5% osób posiadało staż pracy krótszy niż rok, z tego 58,4% stanowiły kobiety.

Nieodpowiednie kwalifikacje zawodowe i brak doświadczenia zawodowego powodują, że młodzi mają trudności w znalezieniu zatrudnienia. Duża liczba młodych ludzi

legitymuje się wykształceniem wyższym, jednak nie jest już on gwarantem szybkiego uzyskania zatrudnienia, choć zapewne zwiększa szanse i ułatwia start na rynku pracy.

W ramach wszystkich pozyskanych środków tj. Funduszu Pracy, Europejskiego Funduszu Społecznego w 2020 roku Urząd skierował na różne formy aktywizacji łącznie 103 osoby do 30 roku życia, w tym:

- 12 osobom udzielono jednorazowych środków na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej,
- 11 osób w ramach doposażenia/wyposażenia stanowiska pracy (w tym 5 osób w ramach uzupełnień),
- 60 osób zostało skierowanych do odbycia stażu,
- 2 osoby skierowano do prac interwencyjnych,
- 1 osobę skierowano do robót publicznych,
- 8 osobom przyznano bony na zasiedlenie,
- 9 osób uczestniczyło w szkoleniach.

Grupa osób bezrobotnych w wieku do 30 roku życia to osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy, dlatego Urząd dedykuje im możliwe instrumenty rynku pracy mające na celu ich aktywizację. Realizowany w roku 2020 projekt pt. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie łosickim (IV)” dedykowany był wyłącznie do tej grupy bezrobotnych. Z uwagi na trwający od 20 marca 2020 r. stan epidemii spowodowany wirusem SARS-CoV-2 aktywizacja osób bezrobotnych, w tym również do 30 roku życia była znacznie utrudniona. Wprowadzone izolacje, ograniczenia w kontaktach międzyludzkich, ograniczenia i zahamowania w prowadzonej działalności przez przedsiębiorców spowodowały, iż w roku 2020 zaktywizowano mniejszą liczbę bezrobotnych do 30 roku życia.

2.3.2. Długotrwale bezrobotni

Długotrwale bezrobotni to osoby pozostające w rejestrze Urzędu łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych. Grupę długotrwale bezrobotnych tworzą osoby, które pomimo tego, że są zdolne do pracy i deklarują chęć jej podjęcia, nie znajdują faktycznego zatrudnienia z różnorodnych powodów oraz które często ze względu na niskie wykształcenie i długi czas pozostawania bez pracy mają znaczne problemy z ponownym wejściem na rynek pracy. Bezrobotni długotrwale od lat stanowią najwyższy odsetek wśród osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Na koniec grudnia 2020 r. **60,4%** tej grupy to długotrwale bezrobotni.

W stosunku do roku ubiegłego nastąpił wzrost odsetka zarejestrowanych osób długotrwale bezrobotnych pozostających w ewidencji Urzędu o 2,9 punktu procentowego. **Osoby długotrwale bezrobotne** stanowiły na koniec grudnia 2020 r. **51,9%** ogółu zarejestrowanych (**411 osób**). W stosunku do ubiegłego roku nastąpił wzrost o 85 osób. 50,6% osób długotrwale bezrobotnych stanowiły kobiety.

Podobnie jak w roku ubiegłym **wśród osób długotrwale bezrobotnych przeważały osoby bezrobotne w wieku 25-34 lata** (stanowiły one 28,2% tej grupy) - na koniec grudnia 2020 r. w tej kategorii wiekowej zarejestrowanych było 116 osób, tj. o 10 osób więcej niż na koniec grudnia 2019 r. Nastąpił jednak spadek odsetka osób długotrwale bezrobotnych w tej grupie wiekowej o 4,3 punktu procentowego. Utrzymujące się zjawisko długotrwałego bezrobocia jest niepokojące, świadczy o problemie młodych ludzi z wejściem lub utrzymaniem się na rynku pracy. Liczną grupę stanowią także osoby powyżej **50 roku życia - 30,9% ogółu tej grupy (127 osób)**. W porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego liczba osób długotrwale bezrobotnych powyżej 50 roku życia zwiększyła się o 23 osoby, odnotowano spadek odsetka osób długotrwale bezrobotnych w tej grupie wiekowej o 1 punkt procentowy. Często osoby starsze po utracie pracy mają problem z ponownym wejściem na rynek pracy. Spowodowane jest to głównie niskim wykształceniem, przywiązaniem do jednego zawodu i brakiem chęci i motywacji do podnoszenia swoich kwalifikacji. Bariery często jest również pogarszający się stan zdrowia, który uniemożliwia prace w niektórych zawodach.

Osoby długotrwale bezrobotne to również osoby mające niski poziom wykształcenia – 32,6% tej grupy to osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej (134 osoby). W porównaniu do końca grudnia 2019 r. nastąpił wzrost o 0,7 punktu procentowego. 27% długotrwale bezrobotnych to osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym. Niski poziom wykształcenia ogranicza możliwości poszukiwania i podjęcia pracy często do prac prostych, negatywnie wpływa na wizerunek osób bezrobotnych na rynku pracy. Dodatkowo długie pozostawanie bez pracy powoduje, że osoby te nie rozwijają się zawodowo, brak im kwalifikacji i umiejętności poszukiwanych przez pracodawców. W przypadku osób długotrwale bezrobotnych o niskim poziomie wykształcenia ważne jest stworzenie warunków do powszechnego dostępu do bezpłatnej edukacji, podnoszenia lub uzupełniania kwalifikacji, ponownego przyuczenia do wykonywania czynności zawodowych.

25,6% długotrwale bezrobotnych to osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia z czego 86,7% stanowią tu kobiety. Dane te pokazują, iż kobiety bardzo często nie podejmują żadnej aktywności zawodowej ze względu na sprawowanie opieki nad małoletnimi dziećmi.

Analizując dane dotyczące stażu pracy osób zarejestrowanych w Urzędzie na koniec czerwca 2020 r., **w grupie długotrwale bezrobotnych dominują osoby z doświadczeniem zawodowym do 1 roku, ich liczba na koniec grudnia 2020 r. wyniosła 119 osób (29% ogółu długotrwale bezrobotnych) oraz osoby ze stażem pracy od 1-5 lat (104 osoby – 25,3% ogółu długotrwale bezrobotnych)**. 66 osób długotrwale bezrobotnych nie posiada stażu pracy (16,1% ogółu długotrwale bezrobotnych). Brak lub niskie doświadczenie zawodowe osób długotrwale bezrobotnych podobnie jak niski poziom wykształcenia jest kolejną barierą, utrudniającą podjęcie zatrudnienia.

Przywracanie długotrwale bezrobotnych na rynek pracy jest procesem bardzo trudnym. Pozostawanie poza rynkiem pracy przez długi okres powoduje nie tylko dezaktualizację wiedzy i umiejętności zawodowych, ale również utrwalanie się

niekorzystnych postaw osobowościowych, bierność, obniżenie samooceny. Osoby długotrwale bezrobotne są wycofane, brakuje im pewności siebie. Długie okresy pozostawania bez pracy prowadzą także do wyraźnego pogorszenia sytuacji materialnej, często także uzależnienie od świadczeń pomocy społecznej. Są również tacy, którym taki sposób na życie odpowiada, korzystają ze wsparcia opieki społecznej i podejmują dorywcze prace w "szarej strefie".

Urząd przy dysponowaniu środkami na aktywizację osób bezrobotnych traktuje osoby długotrwale bezrobotne jako jedną z grup priorytetowych, wymagających szczególnego wsparcia.

2.3.3. Bezrobotni w wieku powyżej 50 roku życia

W tej grupie znaleźli się bezrobotni, którzy w dniu zastosowania wobec nich usług lub instrumentów rynku pracy **ukończyli 50 rok życia**. Stanowili oni **24,1%** wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych (**191 osób**). W stosunku do ubiegłego roku nastąpił wzrost o 29 osób.

Osoby po 50 roku życia mają trudności w powrocie na rynek pracy. Na koniec grudnia 2020 r. **66,5% osób powyżej 50 roku życia to osoby długotrwale bezrobotne**. Sytuacja osób starszych na rynku pracy jest trudna. Zaledwie 4,2% bezrobotnych powyżej 50 roku życia posiada wyższe wykształcenie. Natomiast 38,2% osób w tej grupie wiekowej, to osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym. 39,8% osób powyżej 50 roku życia posiada wykształcenie zasadnicze zawodowe. Należy zauważyć, iż na koniec grudnia 2020 r. 10,5% osób powyżej 50 roku życia posiada orzeczenie o stopniu niepełnosprawności.

Osoby starsze mają duże trudności z odnalezieniem się na rynku pracy, głównie z pokonaniem barier związanych z dynamicznie rozwijającym się rynkiem pracy. Niejednokrotnie wynika to z faktu, że dotychczasowe doświadczenie zawodowe związane było z jednym stanowiskiem pracy, w tym samym zakładzie pracy. Często barierą w aktywności zawodowej osób starszych jest niski poziom wykształcenia i brak chęci i motywacji do podnoszenia kwalifikacji, jak również pogorszający się stan zdrowia, który utrudnia lub wręcz uniemożliwia podjęcie pracy w określonych zawodach.

Pracodawcy sceptycznie podchodzą do zatrudniania osób starszych, które uważane są za mniej wydajne. Obawiają się absencji w pracy spowodowanej chorobami w związku z pogarszającym się w tym wieku stanem zdrowia. Niektórzy pracodawcy uważają kandydatów z tej grupy wiekowej za osoby, które mają trudności w szybkim uczeniu się i przyswajaniu nowych umiejętności czy technologii. Niechęć pracodawców do zatrudniania tej grupy osób, stwarza niebezpieczeństwo wykluczania z rynku pracy osób aktywnych zawodowo – znaczącej i wartościowej grupy społecznej, która może zaoferować swoje bogate doświadczenie.

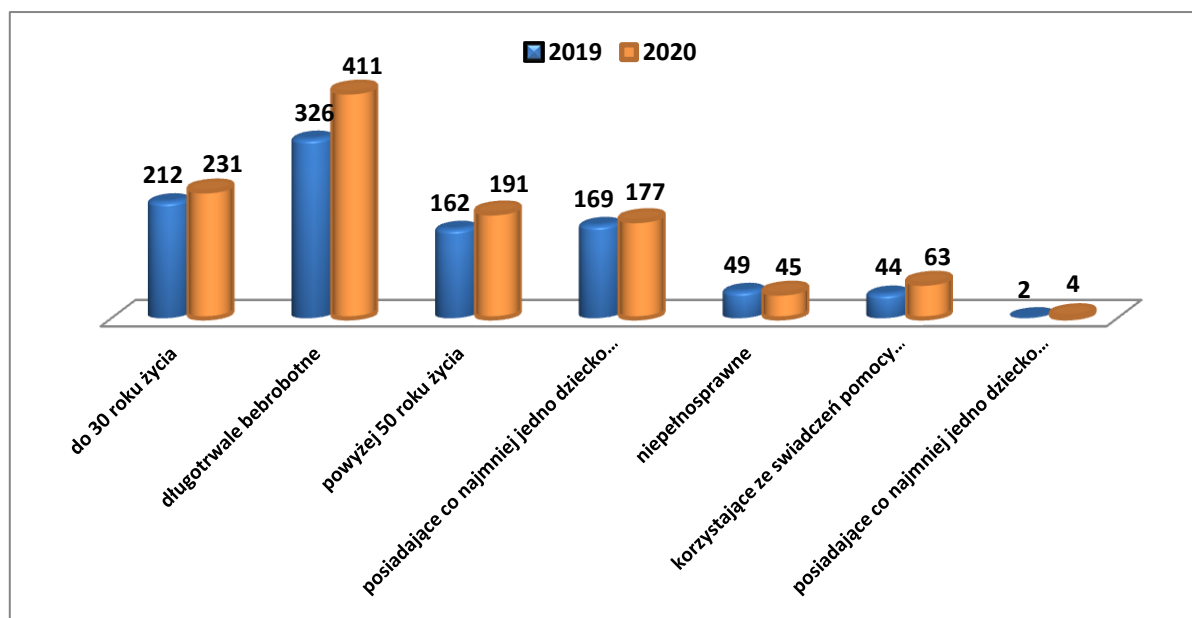
2.3.4. Pozostałe grupy osób, znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Pozostałe grupy osób, wymienione, jako osoby bezrobotne znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy są mniej liczne i stanowią niewielki odsetek ogółu tej grupy lub ich brak. Są to:

- **bezrobotni posiadający, co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia**, którzy stanowili na koniec grudnia 2020 r. **22,4%** ogólnej liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych (**177 osób, w tym 140 kobiet**). W stosunku do ubiegłego roku nastąpił wzrost o 8 osób,
- **bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej**, którzy stanowili na koniec grudnia 2020 r. **8%** ogólnej liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych (**63 osoby, w tym 28 kobiet**). W stosunku do ubiegłego roku nastąpił wzrost o 19 osób.
- **bezrobotni niepełnosprawni** – którzy stanowili na koniec grudnia 2020 r. **5,7%** ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (**45 osób, w tym 16 kobiet**). W stosunku do ubiegłego roku nastąpił spadek o 4 osoby,
- **bezrobotni posiadający, co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia**, którzy stanowili na koniec grudnia 2020 r. **0,5%** ogólnej liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych (**4 osoby, w tym 2 kobiety**), na koniec grudnia 2019 r. - 2 osoby.

Liczbę osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w latach 2019-2020 obrazuje Wykres Nr 21.

Wykres Nr 21. Osoby bezrobotne w szczególnej sytuacji na rynku pracy w latach 2019 - 2020 (wg stanu na koniec grudnia)

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

Analizując sytuację osób bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy w 2020 r. w stosunku do roku ubiegłego można zauważyć wzrost liczby tych osób w poszczególnych grupach za wyjątkiem osób bezrobotnych niepełnosprawnych - odnotowano spadek o 4 osoby. Niewątpliwie negatywnym zjawiskiem jest utrzymujący się wysoki udział osób długotrwale bezrobotnych oraz osób do 30 roku życia. Sytuacja na rynku pracy osób należących do ww. grupy jest trudna, tym bardziej, że nastąpiło załamanie gospodarcze w wyniku pandemii koronawirusa. Pracodawcy dzięki wsparciu w postaci pożyczek, dopłat, umorzeń składek głównie skupili się na utrzymaniu dotychczasowych stanowisk w swoich firmach a niewielu z nich zdecydowało się na zatrudnianie kolejnych pracowników.

III. USŁUGI RYNKU PRACY

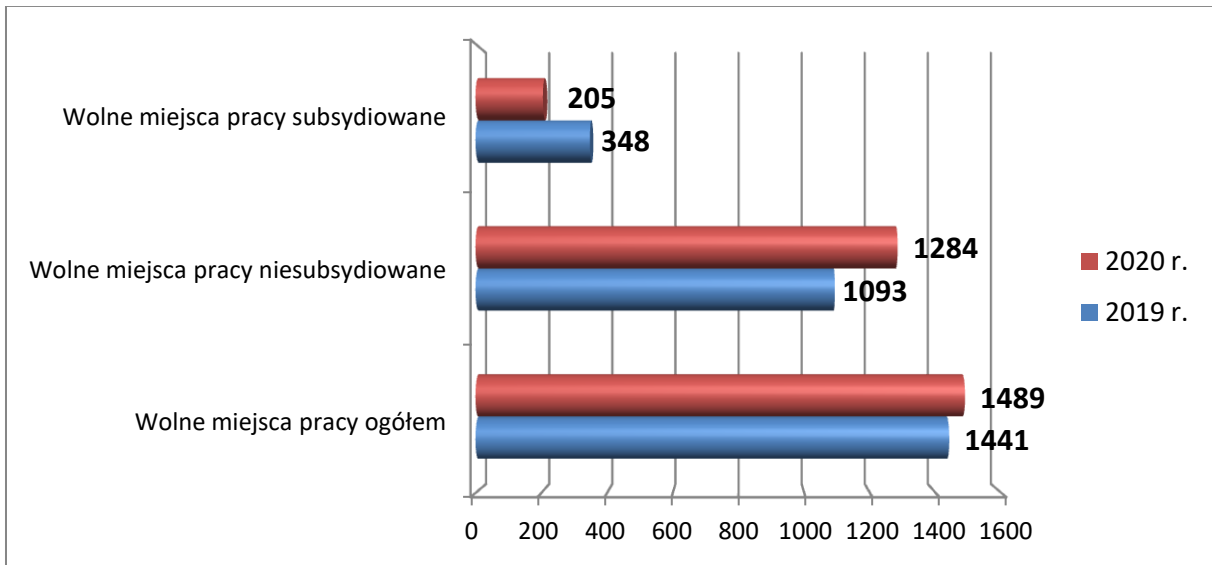
3.1. POŚREDNICTWO PRACY

Pośrednictwo pracy jest jedną z podstawowych usług rynku pracy. Usługa ta polega w szczególności na pozyskiwaniu ofert pracy, udzielaniu pomocy pracodawcom w rekrutowaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach zawodowych w związku ze zgłoszoną ofertą pracy oraz osobom bezrobotnym i poszukującym pracy w uzyskaniu zatrudnienia poprzez informowanie o dostępnych ofertach pracy. Ponadto inicjowane i organizowane są kontakty osób zarejestrowanych z pracodawcami. Zadania te realizują głównie pracownicy pełniący funkcję doradcy klienta indywidualnego i instytucjonalnego m.in. poprzez kontakty telefoniczne, e-mailowe oraz wizyty w zakładach pracy. Pośrednictwo pracy jest świadczone nieodpłatnie oraz prowadzone jest na zasadzie dostępności i dobrowolności korzystania jak również jawności i równości w traktowaniu stron - zarówno osób, jak i pracodawców.

W 2020 r. pośrednicy pracy pozyskali **ogółem 1489 wolnych miejsc pracy**, z czego **205** to miejsca pracy subsydiowane, które stanowiły – **13,8%** ogólnej liczby miejsc pracy zgłoszonych do Urzędu. W **2019** roku pozyskano **1441** miejsc pracy, w tym **348** subsydiowanych, co stanowiło **24,1%** realizowanych ofert. Dane te wskazują, że zdecydowana większość oferowanych miejsc pracy tak jak w latach poprzednich dotyczyła pracy niesubsydiowanej. W 2020 r. oferty niesubsydiowane stanowiły 86,2% ogólnej liczby wolnych miejsc pracy, w 2019 r. 75,9%. W stosunku do 2019 r. ofert było więcej o **48**, i wzrost ten dotyczył ofert zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, natomiast w przypadku miejsc aktywizacji zawodowej wpłynęło o 143 oferty mniej niż w roku ubiegłym (głównie staży - o 94, prac interwencyjnych- o 35, roboty publiczne – o 6, doposażenie stanowiska pracy – o 5).

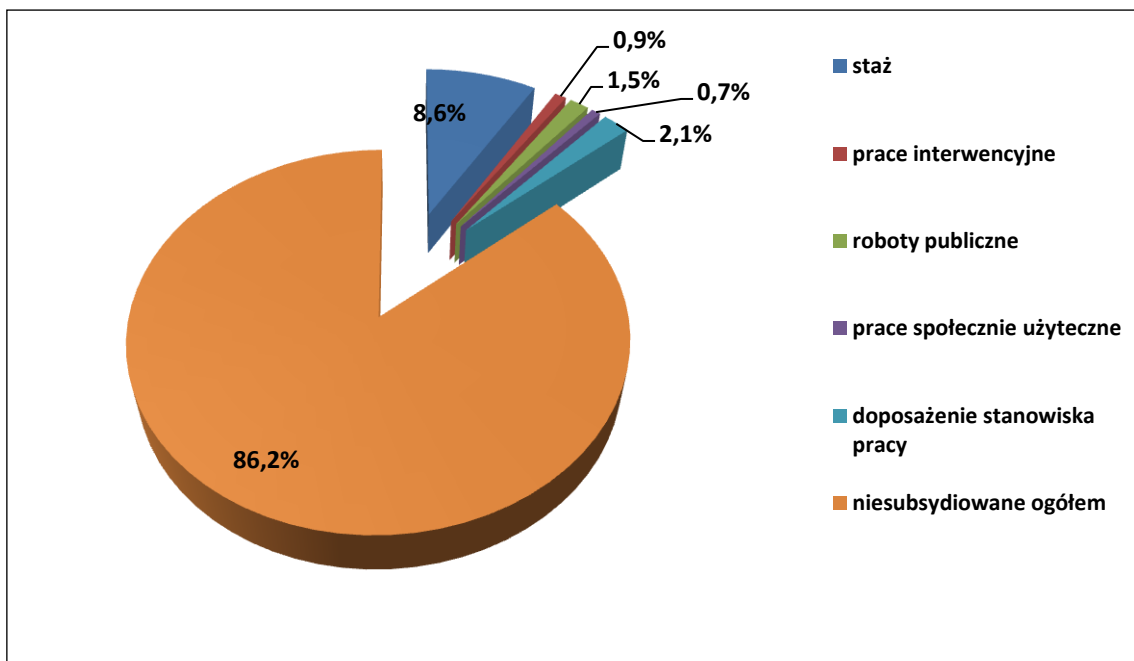
Utrzymujący się spadek liczby osób rejestrujących się jako osoby bezrobotne oraz zwiększenie ilości pozyskanych wolnych miejsc zatrudnienia wskazują, iż pomimo stanu epidemii COVID-19 w 2020 r. potencjał pracowników lokalnego rynku nie zaspakaja zapotrzebowania pracodawców.

Wykres Nr 22. Wolne miejsca pracy pozyskane do realizacji w latach 2019 -2020

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

Wykres Nr 23. Wolne miejsca pracy pozyskane do realizacji w 2020 r. w podziale na subsydiowane i niesubsydiowane

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

Tabela Nr 4. Wolne miejsca pracy pozyskane w latach 2019 – 2020

	2019 rok	2020 rok
LICZBA WOLNYCH MIEJSC PRACY OGÓŁEM, W TYM:	1441	1489
❖ SUBSYDIOWANE:	348	205
○ staż	222	128
○ prace interwencyjne	48	13
○ roboty publiczne	29	23
○ prace społecznie użyteczne	10	10
○ doposażenie stanowiska pracy	36	31
○ dofinansowanie zatrudnienia bezrobotnego powyżej 50 r.ż.	2	0
○ refundacja kosztów zatrudnienia bezrobotnego do 30 r.ż.	1	0
❖ NIESUBSYDIOWANE :	1093	1284

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

Tabela Nr 5. Wolne miejsca pracy zgłaszane według gmin w latach 2019 - 2020

OFERTY PRACY ZGŁASZANE WG. GMIN:	2019 rok	2020 rok
❖ z powiatu łosickiego:	1 252	1312
○ Miasto i Gmina Łosice	850	958
○ Olszanka	52	73
○ Stara Kornica	48	29
○ Sarnaki	72	100
○ Platerów	96	76
○ Huszlew	134	76
❖ inny powiat:	189	177
OGÓŁEM:	1 441	1489

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

Dokonując analizy lokalnego rynku pracy na podstawie ofert pracy, wpływających do tut. Urzędu w ostatnich latach, należy zauważyć, iż zapotrzebowanie na określone zawody nadal nie ulega większym zmianom. Specyfika ofert pracy napływających do Urzędu sprawia, że bardzo duża część dotyczy prac prostych. Pracodawcy, podobnie jak w ubiegłych latach, w 2020 r. zgłaszali zapotrzebowanie na pracowników w następujących zawodach: ogrodnik – uprawa grzybów jadalnych – 605 wolnych miejsc pracy, pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani/wykonujący dorywcze prace proste – 78 wolnych miejsc pracy, technik prac biurowych – 43 wolne miejsca pracy, sprzedawca – 28 wolnych miejsc pracy, kucharz – 22 wolne miejsca pracy, brukarz – 21 wolnych miejsc pracy, robotnik gospodarczy – 20 wolnych miejsc pracy, laborant chemiczny / mikrobiologiczny / nasiennictwa – 17 wolnych miejsc pracy. W związku ze stale rozwijającą się branżą uprawy pieczarek w 2020 r. przyjęto 165 wolnych miejsc pracy na stanowisko pakowacza ręcznego oraz 150 wolnych miejsc pracy na stanowisko sortowacza pieczarek.

Najwięcej ofert pracy niesubsydiowanych zgłoszonych zostało w zawodach: pakowacz ręczny, sortowacz, ogrodnik – uprawa grzybów jadalnych, pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani, technik prac biurowych. W ramach subsydiowanych form wsparcia zgłaszano najczęściej oferty pracy w zawodach: technik prac biurowych, sprzedawca, robotnik gospodarczy, kucharz, asystent nauczyciela przedszkola/nauczyciela w szkole.

Oferty pracy, będące w dyspozycji Urzędu, udostępniane są na stronie internetowej, w siedzibie Urzędu – w gablotach, w Centralnej Bazie Ofert Pracy, a także w lokalnej prasie. Urząd na stałe współpracuje z ościennymi urzędami pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy przyjętych do realizacji.

Analizując oferty pracy według rodzaju działalności za 2020 r., najwięcej wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zostało zgłoszonych z następujących działów gospodarki:

- rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo – 501 ofert (33,6%);
- handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 380 ofert (25,5%);
- przetwórstwo przemysłowe – 130 ofert (8,7%);
- działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca – 124 oferty (8,3%);
- budownictwo - 108 ofert (7,3%);
- administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne – 61 ofert (4,1%);
- transport i gospodarka magazynowa - 50 ofert (3,4%);
- opieka zdrowotna i pomoc społeczna – 37 ofert (2,5%).

Najczęściej oferty pracy zgłaszane były w następujących zawodach i skierowane były do osób z wykształceniem:

- **wyższym**, w zawodach: księgowy/główny księgowy, asystent ds. księgowości, nauczyciel przedszkola, sekretarka, technik prac biurowych, laborant chemiczny, mikrobiologiczny, inżynier budownictwa – budownictwo ogólne, inżynier geodeta – geodezyjne pomiary podstawowe i satelitarne;
- **średnim**, w zawodach: asystent nauczyciela przedszkola, fakturzystka, kucharz, magazynier, rejestratorka medyczna, sekretarka, sprzedawca, technik prac biurowych, asystent ds. księgowości, kelner, mechanik pojazdów samochodowych, pomocnik mleczarski, florysta;
- **zasadniczym zawodowym**, w zawodach: elektromechanik pojazdów samochodowych, fryzjer, kucharz, magazynier, mechanik pojazdów samochodowych, mechanik samochodów ciężarowych, robotnik gospodarczy, monter ociepleń budynków, sprzedawca, monter instalacji i urządzeń sanitarnych;
- **podstawowym**, w zawodach: pakowacz ręczny, sortowacz, ogrodnik-uprawa grzybów jadalnych, robotnik gospodarczy, brukarz, meliorant, kierowca ciągnika, stolarz, murarz, pomocniczy robotnik budowlany, drogowy, dekarz, pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani, monter ociepleń budynków, monter instalacji i urządzeń sanitarnych, kamieniarz.

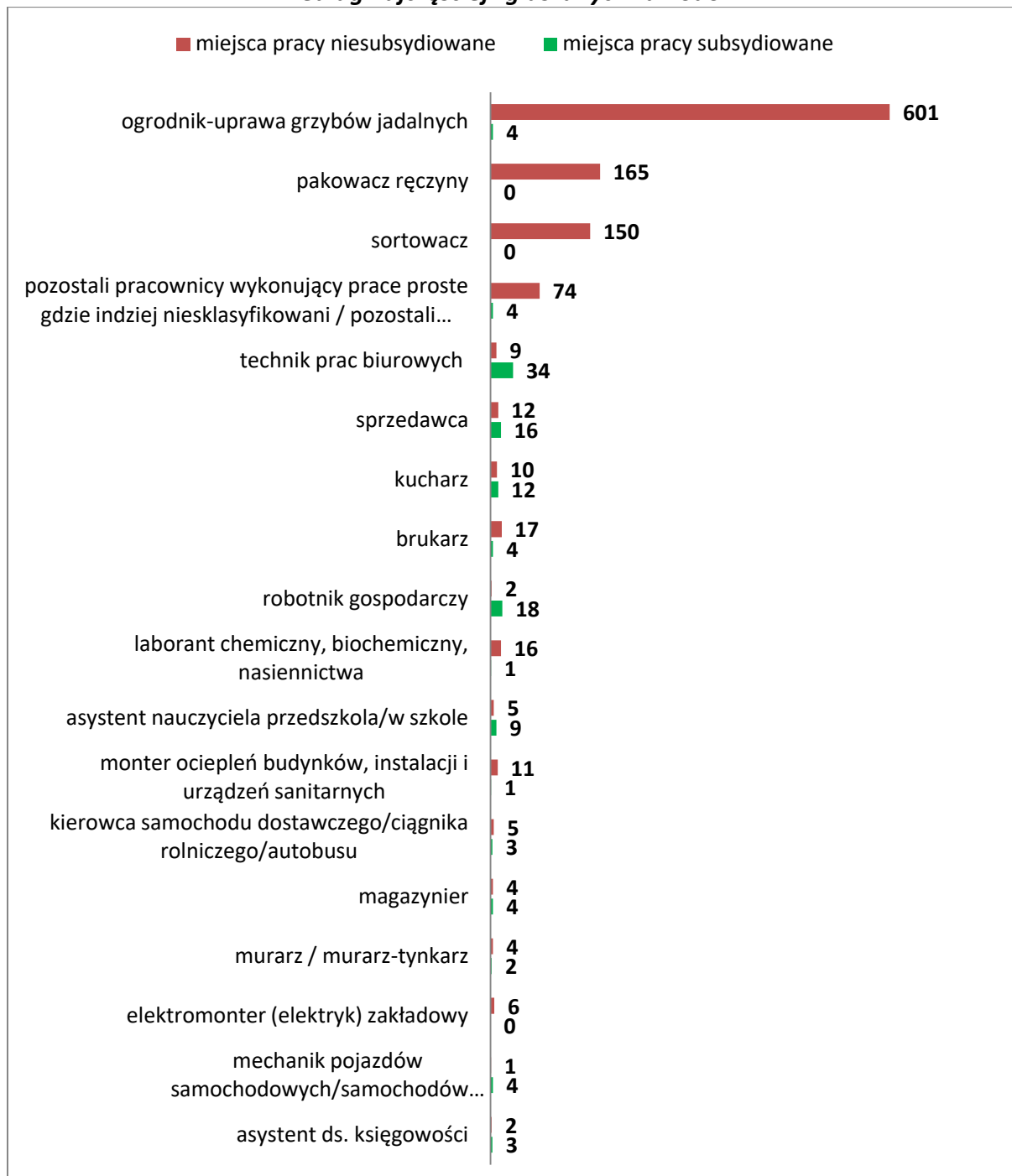
Prognozy w zakresie zapotrzebowania na określone zawody, znaleźć można w monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Jest to proces systematycznego obserwowania zjawisk i procesów zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym oraz formułowania na tej podstawie wniosków, ocen oraz prognoz.

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych stanowi najważniejszy element prowadzenia monitoringu. Celem konstrukcji rankingu jest zidentyfikowanie elementarnych grup zawodów charakteryzujących się deficytem, równowagą bądź nadwyżką na rynku pracy.

Rok 2020 r. nie zmienił znacząco sytuacji na lokalnym rynku pracy i nadal przy niskim poziomie bezrobocia Pracodawcy zgłaszają problemy w znalezieniu pracowników o odpowiednich kwalifikacjach, spełniających wymagania oferowanych stanowisk pracy. Sprawia trudności znalezienie pracownika na stanowisko nie wymagające dużych umiejętności lub doświadczenia zawodowego, co ma odzwierciedlenie w rosnącym zatrudnieniu cudzoziemców. Osoby bezrobotne zarejestrowane w Urzędzie mają również coraz większe wymagania wobec warunków zatrudnienia, np. poziomu wynagrodzenia za pracę, co często tłumaczą rosnącymi kosztami utrzymania siebie i rodziny. Podobnie jak w roku ubiegłym Urząd miał problemy z realizacją ofert stażowych. Osoby bezrobotne często odmawiały przyjęcia propozycji stażu, uzasadniając odmowę np. sprawowaniem opieki nad małymi dziećmi, brakiem dojazdu oraz niskim stypendium stażowym. Największe problemy wystąpiły ze zrekrutowaniem pracowników na stanowiska z wysokimi kwalifikacjami, takie jak: elektryk, laborant oraz stanowiska związane z pracą fizyczną, takie jak: zbieracz pieczarek, sortowacz pieczarek, pakowacz ręczny. Realizacja ofert na stanowisko sprzedawcy

była również problematyczna. Realizacja ofert pracy ze względu na przyczyny leżące zarówno po stronie pracodawców jak i po stronie osób bezrobotnych jest trudna i rolą pośredników pracy jest połączenie oczekiwań pracodawców i osób bezrobotnych, co nie zawsze jest do zrealizowania.

Wykres Nr 24. Miejsca pracy subsydiowanej i niesubsydiowanej w 2020 roku według najczęściej zgłaszanych zawodów

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

Pośrednicy pracy odnotowali w okresie sprawozdawczym **9000 kontaktów osób bezrobotnych i poszukujących pracy**, w efekcie których wydano **414 skierowań do pracodawców**, w tym **202 dla kobiet**. W 2019 r. odnotowano **10189 kontaktów osób bezrobotnych i poszukujących pracy**, w efekcie których wydano **826 skierowań do pracodawców**, w tym dla kobiet – **353**.

Tabela Nr 6. Wizyty osób bezrobotnych i poszukujących pracy w 2020 r.

<i>Miesiąc</i>	<i>Liczba kontaktów z osobami bezrobotnymi i poszukującymi pracy</i>	<i>Liczba wydanych skierowań</i>	
		<i>ogółem</i>	<i>w tym dla kobiet</i>
Styczeń	783	10	3
Luty	764	44	33
Marzec	781	42	9
Kwiecień	635	24	1
Maj	690	38	15
Czerwiec	739	29	11
Lipiec	794	62	32
Sierpień	663	33	24
Wrzesień	630	43	34
Październik	834	16	9
Listopad	792	55	26
Grudzień	895	18	5
Ogółem:	9 000	414	202

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

Każdego roku jednym ze sposobów usprawnienia realizacji ofert pracy była organizacja spotkań rekrutacyjnych z pracodawcami, pośrednicy pracy organizowali na terenie Urzędu - **GIEŁDY PRACY**, czyli bezpośrednie spotkanie pracodawców z kandydatami do pracy, dobranymi przez pośredników i spełniającymi wymagania pracodawców. Taka forma kontaktu bezpośredniego kandydatów i pracodawców umożliwia przedstawienie swojej oferty pracy wielu kandydatom jednocześnie. Rok 2020 z uwagi na pandemię COVID-19 uniemożliwił organizację tych spotkań i nie odbyła się żadna GIEŁDA PRACY,

a rekrutacje na zgłaszane wolne stanowiska pracy odbywały się z zachowaniem zasad sanitarnych indywidualnie z pracodawcami.

W ramach współpracy między urzędami pracy Urząd przekazuje oferty pracy do upowszechnienia wśród osób bezrobotnych zarejestrowanych w innych urzędach pracy oraz otrzymuje oferty pracy z innych urzędów pracy do upowszechnienia wśród naszych klientów.

W 2020 r. do Urzędu wpłynęło **100** informacji z innych urzędów z prośbą o upowszechnienie ofert pracy na łącznie **499** wolnych miejsc pracy.

3.1.1. Usługa EURES

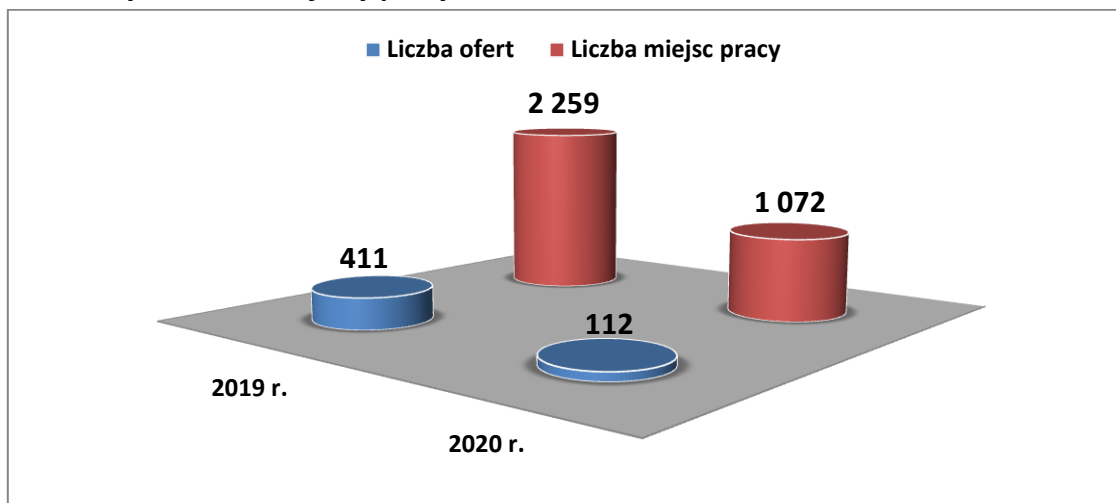
Usługi EURES wspierające mobilność w dziedzinie zatrudnienia na poziomie międzynarodowym świadczone są przez każde państwo członkowskie Unii Europejskiej lub EFTA. Celem tych usług jest ułatwienie swobodnego przepływu pracowników na terenie Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG). Usługi EURES są ogólnodostępne, bezpłatne i skierowane do osób poszukujących pracy, zainteresowanych wyjazdem do innego kraju w celach podjęcia pracy oraz do pracodawców, którzy chcą prowadzić rekrutację pracowników z zagranicy. EURES posiada sieć doradców w celu dostarczenia informacji potrzebnych osobom poszukującym pracy i pracodawcom. W Polsce doradcy EURES działają przy wojewódzkich urzędach pracy a doradców wspierają pośrednicy pracy znajdujący się w każdym powiatowym urzędzie pracy.

W ramach sieci EURES funkcjonuje Europejski Portal Mobilności Zawodowej, który umożliwia znalezienie informacji o ofertach pracy i możliwościach edukacji w Europie. Dostarcza użytecznych wiadomości i porad o europejskim rynku pracy. Do dyspozycji zainteresowanych jest baza ofert pracy oraz, dla pracodawców, baza CV potencjalnych pracowników. Dlatego też zainteresowanie kontaktem z pracownikiem Urzędu odpowiedzialnym za realizację usługi EURES jest niewielkie.

W roku 2020 do Urzędu wpłynęło **112 ofert pracy w ramach sieci EURES na 1072 wolne miejsca pracy** (w roku 2019 do Urzędu wpłynęło **411 ofert pracy w ramach sieci EURES na 2259 wolnych miejsc pracy**). Zaobserwowany spadek liczby zagranicznych ofert pracy EURES spowodowany został rozprzestrzenianiem się na terenie państw członkowskich UE/EFTA koronawirusa SARS-CoV-2 wywołującego chorobę COVID-19 oraz w związku z wprowadzonymi na terytorium Polski i innych państw członkowskich UE/EFTA ograniczeń w przemieszczaniu się obywateli przez granice państwowe, a także w trosce o zdrowie klientów między innymi urzędów pracy, Departament Rynku Pracy Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej realizując zadania Krajowego Urzędu Koordynacji EURES 16 marca 2020 roku wystosował zalecenia o wstrzymaniu do odwołania prowadzonych w ramach sieci EURES naborów do pracy za granicą. Zalecenia dotyczyły także nieprzyjmowania nowych, zagranicznych ofert pracy do realizacji oraz wstrzymania do odwołania prowadzonych w ramach sieci EURES naborów obywateli państw UE/EFTA do pracy w Polsce, u polskich pracodawców. W roku ubiegłym najwięcej ofert pochodziło od pracodawców z Niemiec

- 636 ofert. Prawie 200 ofert wpłynęło od pracodawców z Czech, co stanowi wzrost o 92 oferty w stosunku do 2019 r.

Wykres Nr 25. Oferty pracy w ramach sieci EURES w latach 2019 – 2020

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

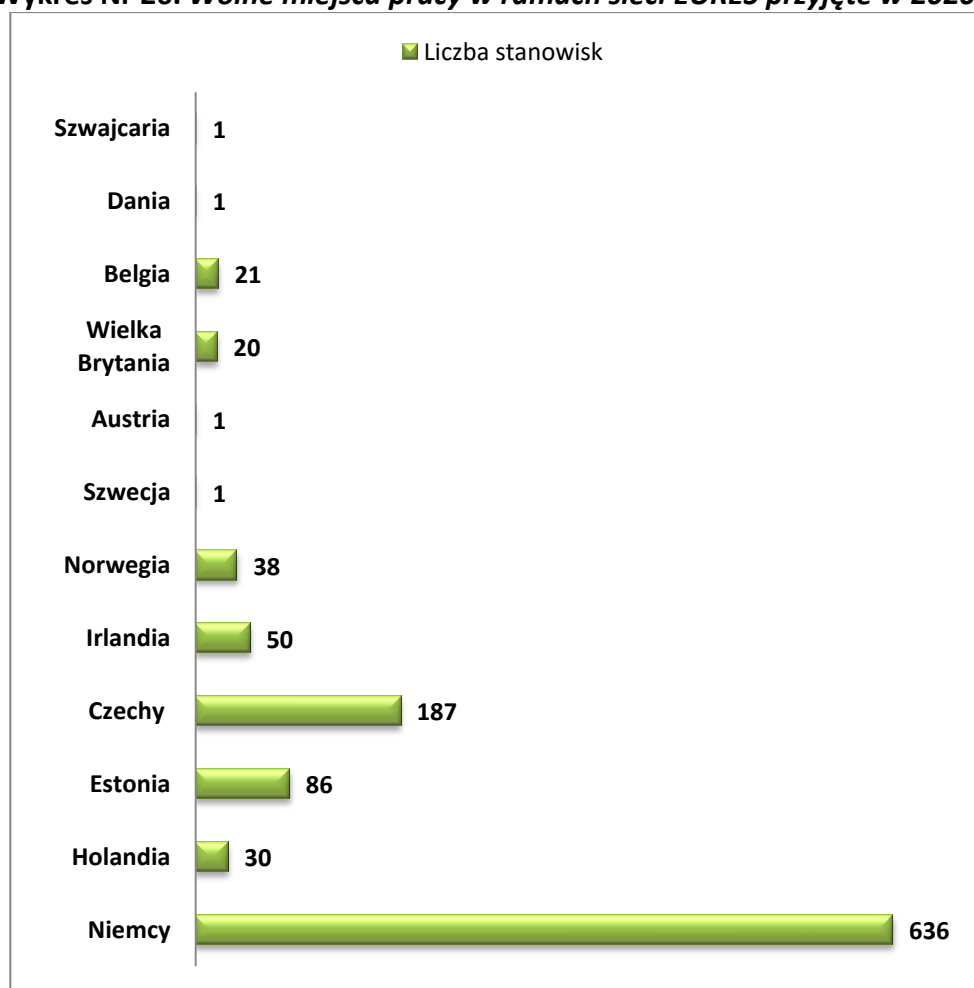
Oferty pracy dotyczyły głównie pracy w branży:

- **przemysłowej** – pracownik w metalu/ślusarz/ konstrukcje stalowe, operator wózka widłowego, ustawiacz maszyn, pracownik magazynu, pracownik odlewni, elektryk zakładowy/przemysłowy (szafy sterownicze);
- **produkcyjno/przetwórczej** – technik produkcji, pracownik do obróbki metali, pracownik montażu, operator produkcji w przetwórstwie mięsnym, elektryk przemysłowy, asystent kierownika produkcji, mechanik urządzeń – przetwórstwo mięsne, rzeźnik, operator maszyn i urządzeń – przetwórstwo mięsa, pracownik produkcyjny;
- **budowlanej** – stolarz budowlany, zbrojarz – betoniarz, kierownik projektu – brygadzysta, monter instalacji wodno-kanalizacyjnych i wentylacyjnych, monter izolacji, monter sieci sanitarnych, murarz-tylnik, monter konstrukcji stalowych;
- **ochrony zdrowia** – wykwalifikowana pielęgniarka, masażysta, asystent stomatologiczny, opiekun osób starszych, specjalista/menadżer z zakresu okulistyki, fizjoterapeuta;
- **transportowej** – kierowca kat. C+E, kierowca samochodu do transportu drewna;
- **gastronomiczno/turystycznej** – kelner/kelnerka, kucharz/kucharka, barman/barmanka, pokojowa/pomoc w serwisie, piekarz lub kucharz, pracownik do sprzątanía pokoi hotelowych pracownik gastronomii w parku rozrywki;
- **rolniczej** – traktorzysta, pracownik do zbioru szparagów, pracownik do zbioru truskawek, pracownik do zbioru i pielęgnacji truskawek w szklarni, pracownik do uprawy sadzonek krzewów doniczkowych, praca przy kwiatkach (mieczyki), pracownik do uprawy sadzonek roślin doniczkowych, pracownik do zbioru jabłek, pracownik do zbioru wiśni, pracownik

do zbioru sałaty, pracownik do obróbki kalafiora, inspektor do spraw upraw, dojarz-opiekun zwierząt;

- **motoryzacyjnej** – malarz samochodowy-lakiernik, mechanik/mechatronik samochodowy, technik naprawy i serwisu samochodów marki SMART, blacharz samochodowy;
- **usługowej** – szwaczka, mechanik maszyn szwalniczych, dostawca listów i gazet, mechanik samochodów ciężarowych, blacharz/lakiernik, pracownik cynkowni, monter mebli kuchennych, mechanik instalacji sanitarnych, grzewczych i klimatyzacyjnych, monter granitowych blatów kuchennych, florysta/florystka, monter okien i drzwi aluminiowych;
- **inne** – pracownik porządkowy (sprzątanie budynków i otoczenia), pracownik do spraw bezpieczeństwa i kontroli na lotnisku, pracownik fitness klubu, sales manager, sprzedawca w sklepie z pamiątkami, pracownik parku rozrywki – operator karuzeli, projektant stron internetowych, prawnik/radca prawny, programista aplikacji, ładowacz nieczystości, operator call center, specjalista R&D – ds. Badań i Rozwoju, pracownik pomocniczy przy pracach wiertniczych, inżynier do spraw jakości .

Wykres Nr 26. Wolne miejsca pracy w ramach sieci EURES przyjęte w 2020 r.

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

3.1.2. Zatrudnianie cudzoziemców

Zmiany na rynku pracy oraz brak możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych przez polskich pracowników spowodowały, że pracodawcy coraz częściej decydują się na zatrudnianie cudzoziemców. Znowelizowane przepisy dotyczące zatrudniania cudzoziemców w Polsce, które obowiązują od 1 stycznia 2018 roku wprowadziły **nowy typ zezwolenia**, który dotyczy wykonywania przez cudzoziemców prac sezonowych w ramach działalności uznanych za sezonowe (m.in. rolnictwo, ogrodnictwo, turystyka). Dzięki zezwoleniu można zatrudnić obywatela każdego państwa spoza UE. Zezwolenie na pracę sezonową wydaje starosta właściwy ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi, na okres do dziewięciu miesięcy w roku kalendarzowym. Zezwolenie na pracę sezonową jest wydawane dla określonego cudzoziemca i wskazuje podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi, najniższe wynagrodzenie cudzoziemca, wymiar czasu pracy albo liczbę godzin pracy w tygodniu lub miesiącu, rodzaj umowy będącej podstawą wykonywania pracy oraz okres ważności zezwolenia. Jeżeli zezwolenie dotyczy pracy cudzoziemca w charakterze pracownika tymczasowego, w zezwoleniu na pracę jest określany także pracodawca użytkownik.

Podstawą do wydania zezwolenia na pracę sezonową jest złożenie wniosku o wydanie zezwolenia na pracę sezonową cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wraz z wymaganymi załącznikami.

Zezwolenie na pracę sezonową wydaje się, jeżeli wysokość wynagrodzenia określona w umowie nie będzie niższa od wynagrodzenia pracowników wykonujących w tym samym wymiarze czasu pracę porównywalnego rodzaju lub na porównywalnym stanowisku.

Jeżeli wniosek o wydanie zezwolenia na pracę sezonową dotyczy cudzoziemca, który przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na innej podstawie niż wiza wydana w celu wykonywania pracy sezonowej lub w ramach ruchu bezwizowego, ale nie w związku z wnioskiem o wydanie zezwolenia na pracę sezonową wpisanym do ewidencji wniosków, zezwolenie może być wydane na okres legalnego pobytu, nie dłużej jednak niż na okres 9 miesięcy w ciągu roku kalendarzowego, liczony łącznie z okresami określonymi w poprzednio wydanych zezwoleniach na pracę sezonową dla tego cudzoziemca. Starosta, w imieniu którego działa powiatowy urząd pracy, weryfikuje wniosek i wydaje zezwolenie (lub odmowę, jeśli we wniosku nie są spełnione odpowiednie warunki) w terminie do 7 dni roboczych. Gdy wymagane jest postępowanie wyjaśniające, termin wydłuża się do 30 dni.

Gdy cudzoziemiec, którego podmiot chce zatrudnić nie przebywa w Polsce, starosta po zweryfikowaniu wniosku wpisuje go do ewidencji wniosków w sprawie pracy sezonowej i wydaje „Zaświadczenie o wpisie wniosku do ewidencji wniosków w sprawie pracy sezonowej”. Przyszły pracodawca otrzymuje zaświadczenie o takim wpisie, które z kolei przekazuje cudzoziemcowi. Zaświadczenie to jest podstawą do wydania wizej w celu wykonywania pracy sezonowej lub w przypadku, gdy cudzoziemiec wjeżdża w ruchu bezwizowym, służy jako potwierdzenie celu wjazdu do Polski. Po przyjeździe cudzoziemca do Polski, pracodawca jest zobowiązany do poinformowania o tym Urzędu i podania adresu

zakwaterowania cudzoziemca – dopiero po spełnieniu tego obowiązku Urząd wydaje zezwolenie na pracę sezonową uprawniające cudzoziemca do pracy.

Zmianie uległa również nazwa oświadczenia w przypadku prac „nie-sezonowych” – oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi zamiast oświadczenia o zamiarze powierzenia wykonywania pracy, która ma na celu uszczelnienie procedury związanej z wykonywaniem pracy krótkoterminowej (do 6 miesięcy w ciągu kolejnych 12 miesięcy) przez obywateli 6 państw: Armenii, Białorusi, Gruzji, Mołdawii, Rosji oraz Ukrainy na podstawie oświadczeń zarejestrowanych w powiatowym urzędzie pracy. Procedura ta zawiera mechanizmy zabezpieczające przed nadużyciami, tj. możliwość odmowy wpisu do ewidencji oświadczeń (jeżeli z okoliczności wynika, że oświadczenie zostało złożone dla pozorów, będzie wykorzystane przez cudzoziemca w celu innym niż wykonywanie pracy dla danego podmiotu lub podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi nie dopełni obowiązków związanych z prowadzeniem działalności lub powierzaniem pracy innym osobom), a także obowiązek informacyjny podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi o podjęciu lub niepodjęciu pracy przez cudzoziemca.

Podmiot, który chce zatrudnić cudzoziemca, składa w powiatowym urzędzie pracy właściwym ze względu na siedzibę lub miejsce pobytu stałego (siedziba dotyczy osób prawnych, a pobyt stały osób fizycznych) Oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi, do którego dołącza dowód dokonania wpłaty, oświadczenie o niekaralności, ważny dokument tożsamości, kopię wszystkich wypełnionych stron ważnego dokumentu podróży cudzoziemca lub kopię innego ważnego dokumentu tożsamości cudzoziemca, a jeżeli cudzoziemiec nie przebywa na terytorium RP – kopię stron dokumentu podróży z danymi osobowymi cudzoziemca. Gdy oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi zostało wpisane do ewidencji oświadczeń, wówczas pracodawca powinien przesłać oryginał oświadczenia do cudzoziemca, którego chce zatrudnić, by ten wyrobił na jego podstawie w swoim ojczystym kraju w polskim konsulacie wizę umożliwiającą legalny wjazd i pobyt w Polsce.

Pracodawca, którego oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi zostało wpisane do ewidencji oświadczeń, jest zobligowany do poinformowania Urzędu na piśmie o podjęciu (najpóźniej w dniu rozpoczęcia pracy) lub niepodjęciu (w terminie 7 dni od daty rozpoczęcia pracy wskazanej w oświadczeniu) pracy przez cudzoziemca.

Każdy podmiot powierzający pracę cudzoziemcowi musi zawrzeć z nim pisemną umowę o pracę w języku zrozumiałym dla cudzoziemca i przestrzegać wszystkie obowiązki wynikające z powierzania pracy, tak jak w przypadku polskich pracowników. Zatem takiego pracownika w ciągu 7 dni należy zgłosić do ubezpieczenia społecznego. Poza tym pracodawca powinien przez cały okres pracy cudzoziemca przechowywać kopię jego dokumentu pobytowego.

Istotną zmianą w procedurze zatrudniania cudzoziemców jest wprowadzenie opłat. Podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi przy składaniu wniosku o wydanie

zezwolenia na pracę sezonową lub jego przedłużenie oraz oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi w celu dokonania wpisu w ewidencji oświadczeń jest zobowiązany do dokonania jednorazowej wpłaty w wysokości nie większej niż 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę za każdego cudzoziemca – aktualnie jest to kwota 30,00 zł.

W 2020 roku w Urzędzie złożono **516 wniosków o wydanie zezwolenia na pracę sezonową cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej** (wzrost o 155 w porównaniu do 2019 r.): 76 wniosków rozpatrzono pozytywnie bez wpisu do ewidencji, 440 wniosków wpisano do ewidencji, w tym umorzono 241 wniosków ze względu na upływ terminu 120 dni, w których cudzoziemiec powinien zgłosić się do pracodawcy w celu podjęcia pracy po wpisaniu do ewidencji. W związku ze złożonymi wnioskami **wydano 440 zaświadczeń o wpisie wniosku do ewidencji wniosków w sprawie pracy sezonowej.**

W 2020 roku w Urzędzie złożono **1262 oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi** w związku z pracą „nie – sezonową” (wzrost o 192 oświadczenia w porównaniu do 2019 r.), z czego do dnia 31.12.2020 r. wpisano do ewidencji oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi **1259 oświadczeń**. Zdecydowaną większość stanowiły oświadczenia dla **obywateli Ukrainy – 1049. Pozostałe oświadczenia dotyczyły obywateli: Białorusi – 196, Rosji – 8, Mołdawii – 3, Gruzji – 2, Armenii – 1.** Nikt nie otrzymał odmowy wpisu do ewidencji oświadczeń. Na 1259 oświadczeń wpisanych do ewidencji Urzędu pracodawcy aż w 356 przypadkach nie dopełnili nałożonego na nich obowiązku i nie poinformowali Urzędu o podjęciu lub niepodjęciu pracy przez cudzoziemca. Wpłynęło natomiast **631 zawiadomień** o podjęciu pracy, **453 zawiadomień** o niepodjęciu pracy oraz **119 zawiadomień** o zakończeniu pracy przez cudzoziemca.

W tym okresie wydano łącznie **511 decyzji**, w tym **265 decyzji o zezwoleniu na pracę sezonową cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, 241 decyzji o umorzeniu postępowania** w sprawie wniosków o wydanie zezwolenia na pracę sezonową cudzoziemca, **1 decyzję o odmowie wydania zezwolenia ze względu na niepożądany pobyt cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz 4 decyzje o umorzeniu postępowania w sprawie oświadczeń o powierzeniu pracy cudzoziemcowi.**

W porównaniu do ubiegłych lat wzrasta zapotrzebowania na pracowników ze Wschodu, zwłaszcza Ukrainy, którzy przyjeżdżają do Polski najczęściej na zasadzie uproszczonej na krótki czas – maksymalnie na sześć miesięcy w ciągu roku. Ci, którzy chcą pracować dłużej nawet do lat 3 z możliwością przedłużenia, muszą ubiegać się u wojewody o zezwolenie na pracę. Dla zdecydowanej większości Ukraińców, którzy przyjeżdżają do Polski emigracja ma charakter ekonomiczny i krótkotrwały, ale też powtarzalny. Ukraińcy wybierają Polskę ze względu na bliskość geograficzną, zarobki, relatywnie niewielką barierę językową

Tabela Nr 7. Oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcom wpisane do ewidencji oświadczeń w 2020 r.

	BIAŁORUŚ	ROSJA	UKRAINA	MOŁDAWIA	GRUZJA	ARMENIA	OGÓŁEM
LICZBA OŚWIADCZEŃ OGÓŁEM	196	8	1049	3	2	1	1259
LICZBA KOBIET:	43	3	723	3	0	1	773
Wiek osób którym powierzono wykonywanie pracy							
poniżej 26 lat	7	0	260	0	0	0	267
26-40 lat	109	6	373	1	2	1	492
41-65 lat	79	2	415	2	0	0	498
powyżej 65 lat	1	0	1	0	0	0	2
Branża (w ramach sekcji PKD) w której powierzono wykonywanie pracy cudzoziemcom							
Budownictwo	11	3	47	0	0	0	61
Transport drogowy towarów	129	3	20	0	0	0	152
Sprzedaż hurtowa	9	0	208	3	0	0	220
Produkcja	3	0	2	0	0	0	5
Chów i hodowla drobiu	2	0	20	0	0	0	22
Wykonywanie instalacji elektrycznych	0	0	4	0	0	0	4
Chów i hodowla świń	0	0	6	0	0	0	6
Uprawa warzyw (w tym pieczarki)	39	2	735	0	2	1	779
Gastronomia	1	0	4	0	0	0	5
Wynajem i dzierżawa maszyn i urządzeń budowlanych	1	0	2	0	0	0	3
Działalność związana z doradztwem w zakresie informatyki	0	0	1	0	0	0	1
Fryzjerstwo i pozostałe zabiegi kosmetyczne	1	0	0	0	0	0	1
Rodzaj umowy oferowanej cudzoziemcom							
Umowa o pracę	159	3	137	0	0	0	299
Umowa zlecenie	35	5	825	3	1	0	869
Umowa o pomocy przy zbiorach	2	0	87	0	1	1	91

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

Tabela Nr 8. Zezwolenia na pracę sezonową cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wydane w 2020 r.

	BIŁORUŚ	ROSJA	UKRAINA	OGÓŁEM
LICZBA ZEZWOLEŃ OGÓŁEM	11	4	250	265
LICZBA KOBIET:	8	0	172	180
poniżej 26 lat	1	0	55	56
26-40 lat	3	2	96	101
41-65 lat	7	2	98	107
powyżej 65 lat	0	0	1	1
Branża (w ramach sekcji PKD)				
Uprawa warzyw (w tym pieczarki)	4	3	15	22
Uprawa drzew i krzewów owocowych ziarnkowych i pestkowych	7	1	227	235
Uprawy rolne połączone z chowem i hodowlą zwierząt (działalność mieszana)	0	0	8	8
Rodzaj umowy oferowanej cudzoziemcom				
Umowa o pracę	2	0	1	3
Umowa zlecenie	0	1	81	82
Umowa o pomocy przy zbiorach	9	3	168	180

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

Pracodawca, który zamierza powierzyć pracę cudzoziemcowi z państw innych niż UE/EOG (Europejski Obszar Gospodarczy) w ramach zezwolenia na pracę wydawanego przez Wojewodę, zobowiązany jest uzyskać informację starosty o braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych w oparciu o rejestry bezrobotnych i poszukujących pracy lub o negatywnym wyniku rekrutacji organizowanej dla pracodawcy. Taką informację przygotowuje i wydaje stosowny dokument tutejszy Urząd. W 2020 r. w związku z 55 Wnioskami o wydanie informacji starosty na temat możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych podmiotu, Urząd wydał informację starosty na 1003 stanowiska pracy. W porównaniu do 2019 r. liczba wniosków o wydanie informacji starosty zwiększyła się o blisko 53% (w 2019 r. było 36 wniosków na 664 stanowiska pracy). Analizując wymagania stawiane kandydatom można zauważyć, że najczęściej ofert związanych było z postępowaniem przed Wojewodą w związku z uzyskaniem zezwolenia na pracę dla obywateli Ukrainy oraz Białorusi. Nie było wymagań co do znajomości języka. Najczęściej pojawiające się stanowiska pracy to: zbieracz pieczarek, sortowacz, pakowacz.

W związku z obecną sytuacją na rynku pracy MRPIPS zniósł obowiązek starania się o zaświadczenie od starosty o braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych tzw. testu rynku pracy dla kilkadziesiątu zawodów. Na liście 197 zawodów zwolnionych znaleźli się m.in. murarze, betoniarze, dekarze, ślusarze, elektrycy, inżynierowie budowlani, programiści, aplikanci, projektanci i administratorzy baz danych. Test rynku nie jest również konieczny w przypadku zatrudniania kierowców samochodów ciężarowych i operatorów sprzętu do

robót ziemnych, lekarzy ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty oraz pielęgniarce bez specjalizacji lub w jej trakcie. Ułatwienia uwzględniają aktualny popyt na rynku pracy i ogranicza się do tych zawodów, w których uzupełnienie niedoborów nie może nastąpić w szybki sposób poprzez aktywizację istniejących zasobów na rynku pracy

3.2. PORADNICTWO ZAWODOWE

Praca zawodowa stanowi jedną z podstawowych form aktywności człowieka towarzyszącą mu przez cały okres dorosłości aż do osiągnięcia wieku emerytalnego. Stanowi podstawowe źródło utrzymania i pozwala człowiekowi na samorealizację, daje poczucie bezpieczeństwa. Jednak stale zachodzące zmiany na rynku pracy a zwłaszcza wykorzystanie nowych technologii sprawia, że oczekiwania pracodawców wobec pracownika się zmieniają i podmiot oferujący pracę musi świadczyć ją na odpowiednim poziomie, dostosowując się do oczekiwań pracodawcy. Poradnictwo zawodowe ma kluczowe znaczenie przy dostarczaniu informacji i wskazówek osobom bezrobotnym na temat poszukiwanych na rynku pracy kwalifikacji, w tym kompetencji społecznych oraz możliwości podniesienia kwalifikacji. W rejestrze Urzędu dominują osoby długotrwale bezrobotne, bez kwalifikacji zawodowych, czy też nie posiadające doświadczenia zawodowego. Powrót do zatrudnienia takich osób wymaga bezpośredniej i intensywnej pracy doradcy zawodowego i innych pracowników Urzędu z klientem oraz podjęcia kompleksowych działań wspierających te osoby w powrocie na rynek pracy. Dodatkowo, ze względu na trwający od marca 2020 r. stan epidemiologiczny w kraju daje się zauważyć również potrzebę specjalistycznego wsparcia, często psychologicznego osób w obliczu kryzysu związanego z pandemią.

Poradnictwo zawodowe jest procesem, w którym doradca zawodowy towarzyszy klientowi w istotnych momentach tego procesu i pomaga w zdobyciu wiedzy zarówno o nim samym jak i o otoczeniu oraz uwarunkowaniach kluczowych dla podjęcia decyzji zawodowych.

Doradca zawodowy udziela pomocy wszystkim zainteresowanym skorzystaniem z usługi poradnictwa zawodowego klientom w rozwiązywaniu ich problemów zawodowych. Doradca pomaga też klientom w określeniu ich postaw wobec złożonych sytuacji życiowych, poznaniu opcji i konsekwencji ich wyboru.

Zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi, zadania doradców zawodowych zatrudnionych w urzędach pracy obejmują:

- udzielanie informacji o zawodach, rynku pracy, możliwościach szkolenia i kształcenia, umiejętnościach niezbędnych przy aktywnym poszukiwaniu pracy i samozatrudnieniu,
- udzielanie porad z wykorzystaniem standaryzowanych metod ułatwiających wybór zawodu, zmianę kwalifikacji, podjęcie lub zmianę pracy, w tym badaniu kompetencji, zainteresowań i uzdolnień zawodowych,
- kierowanie na specjalistyczne badania psychologiczne i lekarskie umożliwiające wydanie opinii o przydatności zawodowej do pracy i zawodu albo kierunku szkolenia,

- inicjowanie, organizowanie i prowadzenie grupowych porad zawodowych dla bezrobotnych i poszukujących pracy.

Poradnictwo zawodowe świadczone jest w formie indywidualnego poradnictwa zawodowego oraz grupowego poradnictwa zawodowego.

W 2020 r. doradca zawodowy w ramach poradnictwa zawodowego wspólnie z osobami bezrobotnymi analizował ich sytuację zawodową i trudności związane z poszukiwaniem pracy, pomagał klientom w określeniu własnych słabych i mocnych stron oraz celów zawodowych, przygotowywał też osoby bezrobotne do rozmowy kwalifikacyjnej. Współpracował również z klientami zainteresowanymi uzyskaniem wsparcia w postaci jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej w zakresie weryfikacji i oceny pomysłu na działalność gospodarczą.

W ramach poradnictwa zawodowego realizowane były następujące formy pomocy:

- indywidualna porada zawodowa,
- grupowa porada zawodowa,
- indywidualna informacja zawodowa,
- grupowa informacja zawodowa,
- szkolenie z zakresu umiejętności poszukiwania pracy.

3.2.1. Indywidualna porada zawodowa

Poradnictwo indywidualne stanowi proces doradczy, który opiera się na bezpośrednich kontaktach doradcy zawodowego z osobą bezrobotną. Jest to wspólna praca doradcy zawodowego z klientem, aby mógł osiągnąć lepsze zrozumienie samego siebie, poznać wiedzę o świecie pracy i mógł realistycznie wybrać, zmienić lub dostosować się do warunków zatrudnienia.

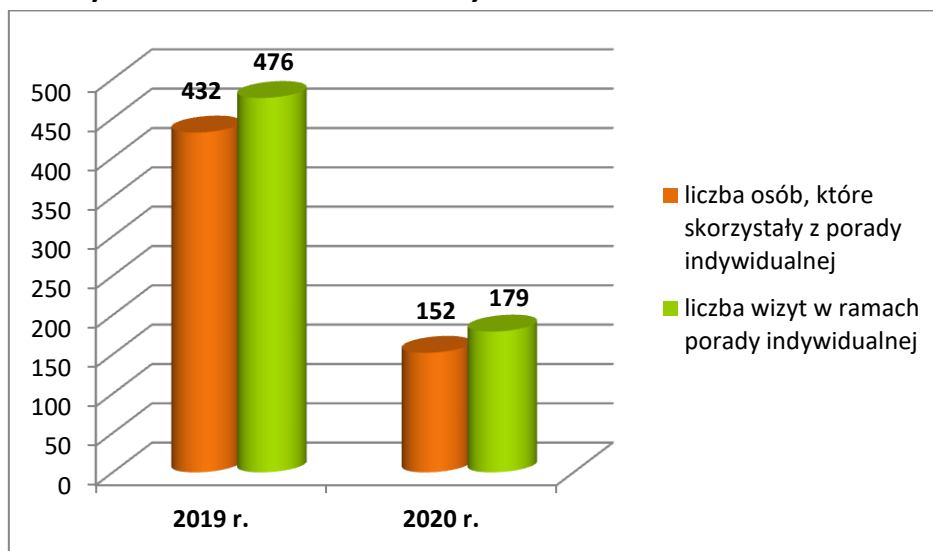
Podstawową metodą pracy doradców zawodowych urzędów pracy z klientami w ramach poradnictwa indywidualnego jest rozmowa doradcza, przebiegająca zgodnie ze ściśle określonymi fazami i z wykorzystaniem specyficznych technik. W wyniku rozmowy doradca otrzymuje niezbędne informacje o sytuacji klienta, przebiegu jego kariery edukacyjnej, warunkach zdrowotnych, zainteresowaniach i oczekiwaniach związanych z zawodem. Klienci we współpracy z doradcą zawodowym planują dalsze kroki postępowania, a rozmowę kończy wspólne ustalenie działań dla klienta, które mogą dotyczyć:

- wyboru lub zmiany zawodu,
- uzupełnienia lub zmiany kwalifikacji zawodowych,
- wyboru kierunku kształcenia lub szkolenia,
- planowania rozwoju zawodowego,
- wyboru miejsca pracy,
- wyboru formy pomocy określonej w ustawie.

Z porady indywidualnej w 2020 r. skorzystały **152 osoby w ramach 179 wizyt**, (w 2019 r. 432 osoby w ramach 476 wizyt), w tym: 11 uczestników projektu pn. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie łosickim (IV)” realizowanego w ramach Osi priorytetowej I, Działania 1.1, Poddziałania 1.1.1 PO WER 2014-2020 i 10 uczestników projektu pn. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (III) realizowanego w ramach Osi priorytetowej VIII, Działania 8.1. RPO 2014-2020.

Dane porównawcze przedstawia Wykres Nr 20.

Wykres Nr 27. Poradnictwo indywidualne w latach 2019 – 2020

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

3.2.2. Grupowa porada zawodowa

Formą pomocy, stosowaną w rozwiązywaniu specyficznych problemów zawodowych przez doradcę zawodowego jest grupowe poradnictwo zawodowe. Jest to skuteczny sposób pracy z ludźmi, którzy będąc członkami grupy, w atmosferze akceptacji i otwartości, mają możliwość poznania i zdefiniowania własnych problemów zawodowych, dokonania adekwatnej oceny siebie oraz rozwijania umiejętności podejmowania decyzji dotyczących planowania kariery zawodowej. W ramach poradnictwa grupowego doradcy zawodowi przeprowadzają zajęcia warsztatowe w oparciu o program wybrany przez doradcę zawodowego z „Banku programów”. Programy, opracowane przez doradcę zawodowego mogą dotyczyć następujących zagadnień:

- poznania zagadnień dotyczących rynku pracy oraz aktualnej sytuacji na rynku pracy,
- podniesienia poziomu motywacji do działania i rozpoznawaniu własnych potrzeb,
- poznania metod aktywnego poszukiwania pracy,
- zapoznania z zasadami skutecznej komunikacji interpersonalnej i autoprezentacji,
- uświadomienia znaczenia zachowań asertywnych dla procesu komunikacji interpersonalnej,

- poszukiwania pracy oraz kształtowaniu aktywnej postawy w procesie pozyskiwania informacji o rynku pracy i możliwości zatrudnienia,
- zidentyfikowania barier w poszukiwaniu pracy ,
- odkrycia posiadanych umiejętności i predyspozycji zawodowych,
- opracowania indywidualnego bilansu kompetencji zawodowych,
- lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu pracy,
- planowania kariery zawodowej i określeniu potencjału zawodowego,
- poznania własnych preferencji zawodowych,
- przygotowania dokumentów aplikacyjnych,
- przygotowania do rozmowy kwalifikacyjnej z pracodawcą,
- przygotowania do założenia działalności gospodarczej,
- określenia pożądanych zachowań w nowym miejscu pracy.

Zajęcia warsztatowe odbywają się w małych grupach (8-16 osobowych) i prowadzone są z wykorzystaniem aktywizujących technik pracy. Czas trwania zajęć uzależniony jest od przyjętego programu. Praca w grupie sprzyja atmosferze otwartości, dzieleniu się swoim doświadczeniem, wspólnemu poszukiwaniu rozwiązań.

Porady grupowe, realizowane są zgodnie z opracowywanym co kwartał „Wykazem grupowych porad zawodowych”, zamieszczanym na stronie internetowej Urzędu i na tablicy ogłoszeń.

W związku z ogłoszonym w marcu 2020 r. na terytorium Polski stanem epidemii ograniczono kontakty osób korzystających z usług Urzędu do niezbędnych i koniecznych. Z dniem 13 marca 2020 r., aż do odwołania wprowadzony został w Urzędzie system telefonicznego kontaktu z doradcami klienta. Osoby bezrobotne, które miały wyznaczone terminy wizyt osobistych w Urzędzie zobowiązane były do kontaktu telefonicznego z doradcą klienta celem potwierdzenia gotowości do zatrudnienia. W związku z powyższym wszystkie spotkania zaplanowane po 13.03.2020 r. w „Wykazach grupowych porad zawodowych” nie odbyły się.

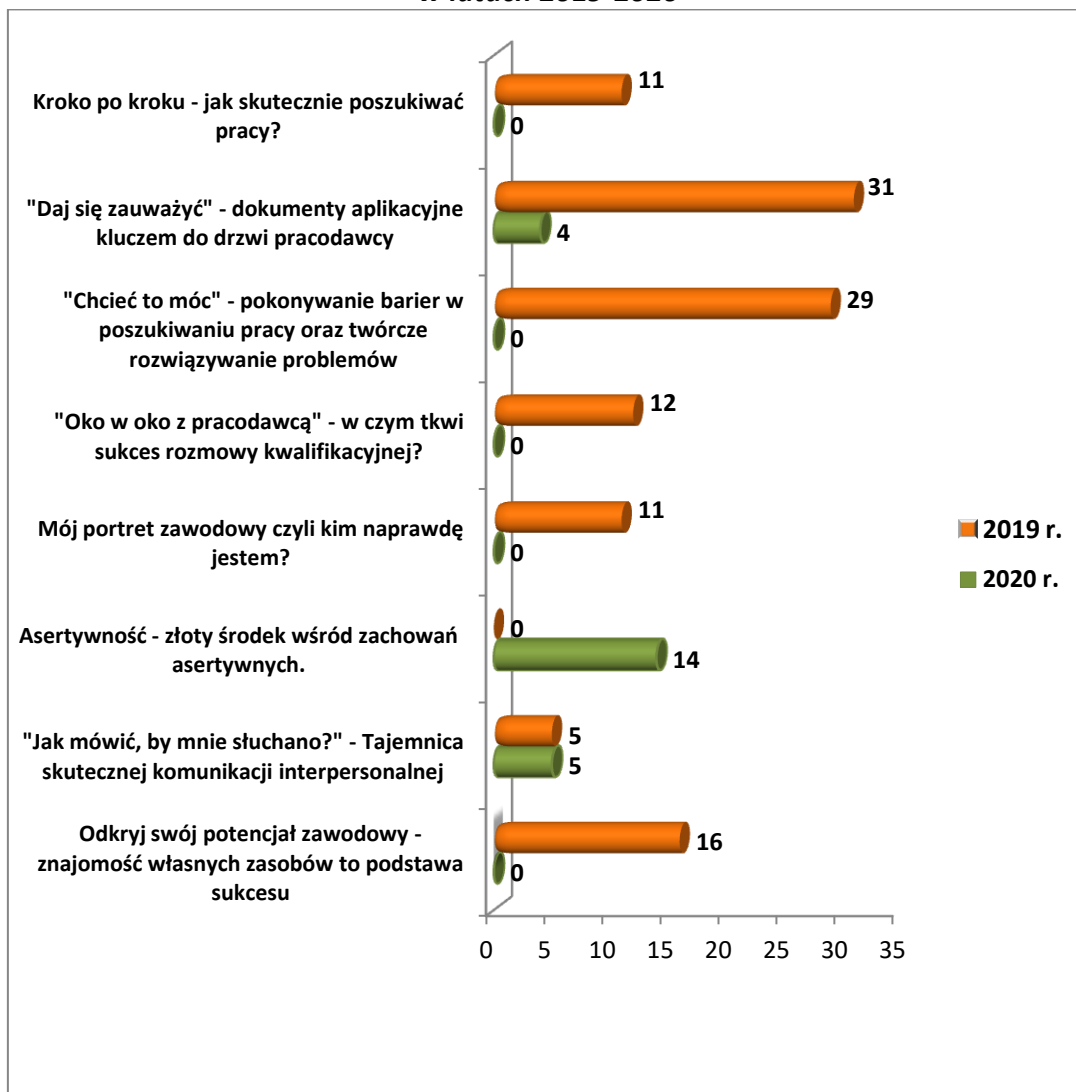
Do 13 marca 2020 r. odbyły się **3 grupowe porady zawodowe**, w których uczestniczyły **23 osoby** (w roku 2019 r. – 16 porad zawodowych, w których uczestniczyło **115 osób**). Tematyka pierwszej porady dotyczyła skutecznej komunikacji interpersonalnej, uczestniczyło w niej **5 osób** bezrobotnych. Kolejna porada, w której uczestniczyły **4 osoby** dotyczyła przygotowania dokumentów aplikacyjnych. Podczas trzeciej porady zawodowej **14 osób** zapoznało się z tematyką asertywności.

Wszystkie spotkania odbyły się w Sali Informacji i Poradnictwa Zawodowego w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach. Zajęcia prowadzone były metodą warsztatów. Dobór treści i metod szkoleniowych dostosowany został do potrzeb grupy.

Dzięki uczestnictwu w grupowych poradach zawodowych uczestnicy porad mogli poznać zasady skutecznej komunikacji i autoprezentacji oraz ich znaczenia w procesie poszukiwania pracy, przygotowano uczestników do prezentowania własnych możliwości, umiejętności i wiedzy. Uświadomiono im również korzyści, jakie mogą osiągnąć, jeśli starannie przygotują się do spotkania z pracodawcą w sprawie pracy. Omówiono również

zasady pisania CV i listu motywacyjnego. Doradca zawodowy zapoznał uczestników z pojęciem asertywności. Dokonano, wspólnie z uczestnikami, analizy trzech typów zachowań interpersonalnych oraz omówiono prawa asertywności. Osoby uczyły się znaczenia gestów – mowy ciała, które podnoszą wiarygodność przekazywanej informacji. Uczestnicy zostali przygotowani do prezentowania własnych możliwości, umiejętności i wiedzy w sposób asertywny.

Wykres Nr 28. Porady grupowe według tematyki organizowanych zajęć w latach 2019-2020

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

3.2.3. Indywidualna informacja zawodowa

Informacja zawodowa jest to zbiór ważnych informacji potrzebnych jednostce do podejmowania decyzji edukacyjnych, zawodowych oraz wejścia na rynek pracy – decyzji związanych z zatrudnieniem.

Podczas przekazu informacji zawodowej następuje bezpośredni kontakt doradcy zawodowego jak i pozostałych pracowników pełniących funkcję doradcy klienta, sprawujących osobistą opiekę nad klientem z osobą zgłaszającą potrzebę uzyskania informacji zawodowej. Pracownik udziela indywidualnej informacji zawodowej stosownie do oczekiwań i potrzeb klienta lub umożliwia klientowi samodzielne korzystanie z zasobów informacji zawodowej w siedzibie Urzędu. W razie potrzeby doradca zawodowy przekazuje klientowi materiały informacyjne.

W 2020 r. z indywidualnej informacji zawodowej skorzystało **712 osób** (w roku 2019 -266 osób). W ramach indywidualnej informacji zawodowej osobom zainteresowanym przekazywane były informacje o sytuacji na lokalnym rynku pracy ze szczególnym zwróceniem uwagi na występujące tendencje na rynku pracy i wymagania pracodawców oraz informacje o usługach i instrumentach rynku pracy adresowanych do osób bezrobotnych. W trakcie indywidualnej informacji zawodowej bezrobotni pozyskiwali również informacje o aktualnie realizowanych przez Urząd projektach, warunkach podejmowania działalności gospodarczej, o zawodach i specjalnościach, o możliwościach podniesienia czy uzupełnienia kwalifikacji zawodowych.

Urząd udostępnia również zgromadzone zasoby informacji zawodowych swoim klientom do samodzielnego korzystania. W zgromadzonych zasobach informacji zawodowych można znaleźć informacje na temat:

- stron internetowych przydatnych w rozwiązywaniu problemów zawodowych lub w poszukiwaniu pracy,
- wykazu literatury dostępnej w Sali Informacji Zawodowej i Poradnictwa Grupowego,
- zasad przygotowywania, rodzajów i wzorów dokumentów aplikacyjnych,
- projektów, w ramach których można uzyskać pomoc w zakresie poradnictwa zawodowego,
- metod i sposobów poszukiwania pracy w kraju i za granicą,
- szkół i instytucji szkoleniowych,
- stowarzyszeń zawodowych i form ich działania,
- rynku pracy, w tym o pracodawcach i profilach prowadzonej przez nich działalności,
- sposobów i metoda rekrutacji oraz prowadzenia rozmów kwalifikacyjnych,
- zakresu i form działania instytucji publicznych i niepublicznych, które mogą być przydatne w rozwiązywaniu problemów zawodowych lub w poszukiwaniu pracy lub podejmowaniu działalności gospodarczej,
- warunków podejmowania działalności gospodarczej.

Od 13 marca 2020 r. w związku z zaistniałą sytuacją epidemiologiczną indywidualne informacje zawodowe były udzielane głównie przez telefon a zasoby informacji zawodowych w Sali Informacji Zawodowej i Poradnictwa Grupowego nie były udostępniane.

3.2.4. Informacja zawodowa w formie grupowej

Doradca zawodowy wspiera klientów, którzy potrzebują kompleksowej i specjalistycznej informacji zawodowej niezbędnej do realizacji planów zawodowych poprzez realizację grupowych spotkań informacyjnych. Zgodnie z „Bankiem programów” grupowa informacja zawodowa może być udzielona osobom zainteresowanym z zakresu:

- informacji o podstawowych usługach i instrumentach rynku pracy,
- informacji o ogólnej sytuacji na rynku pracy,
- informacji o możliwości uzyskania kwalifikacji zawodowych, o zawodach, o szkołach, instytucjach szkoleniowych,
- informacji na temat możliwości podejmowania własnej działalności gospodarczej,
- informacji o oczekiwaniach pracodawców w zakresie kwalifikacji zawodowych wymaganych od kandydatów do pracy,
- informacji na temat realizowanych przez urząd projektów,
- informacji na temat praw i obowiązków osób bezrobotnych,
- informacji na temat sieci EURES.

W 2020 r. odbyło się **10** grupowych informacji zawodowych, w których uczestniczyło **79** osób (w roku 2019 r. – w 23 spotkaniach uczestniczyło 136 osób).

W 2020 r. doradca zawodowy poinformował uczestników grupowych spotkań informacyjnych o sytuacji na rynku pracy, podstawowych usługach i instrumentach rynku pracy, zapoznał z prawami i obowiązkami osób zarejestrowanych w Urzędzie. Przekazywał informacje na temat projektów realizowanych przez Urząd, informował o możliwości zdobycia kwalifikacji zawodowych, przekwalifikowania, dalszego kształcenia, jak również możliwości otrzymania jednorazowo środków na podjęcie własnej działalności gospodarczej. Doradca zawodowy omówił również cele i korzyści wynikające z uczestnictwa w szkoleniu z zakresu umiejętności poszukiwania pracy oraz zapoznał z prawami i obowiązkami osób kierowanych na szkolenie.

Większość spotkań były to spotkania z osobami nowo zarejestrowanymi. W ramach tych spotkań największym zainteresowaniem osób bezrobotnych cieszyły się informacje na temat projektów realizowanych przez Urząd, celów i korzyści wynikających z uczestnictwa w szkoleniu z zakresu umiejętności poszukiwania pracy oraz aktualnej sytuacji na lokalnym rynku pracy, tendencji na rynku pracy, zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz form wsparcia przewidzianych dla osób bezrobotnych i wymagań pracodawców w stosunku do kandydatów na oferowane stanowiska pracy.

Od 13 marca 2020 r. nie były realizowane kolejne grupowe spotkania informacyjne zaplanowane w „Wykazach grupowych spotkań informacyjnych”.

3.2.5. Szkolenia z zakresu umiejętności poszukiwania pracy

Dodatkowo, w powiatowych urzędach pracy, w ramach poradnictwa grupowego, może być również realizowane szkolenie z zakresu umiejętności poszukiwania pracy.

Szkolenie z zakresu umiejętności poszukiwania pracy prowadzone jest przez doradcę zawodowego i przeznaczone przede wszystkim dla osób, które:

- nie posiadają doświadczenia w poszukiwaniu pracy,
- utraciły motywację do poszukiwania pracy w związku z długotrwałym niepowodzeniem w jej poszukiwaniu,
- chcą powrócić na rynek pracy po długim okresie braku aktywności zawodowej,
- mają zanizowaną motywację i są zniechęcone brakiem pozytywnych efektów swoich działań.

Celem szkolenia jest pomoc w przewyciężaniu stresu oraz trudności powstałych w wyniku utraty pracy lub długotrwałego pozostawania bez zatrudnienia. Szkolenie uczy prawidłowych zachowań interpersonalnych i przygotowuje uczestników do sprawnego i efektywnego poruszania się po rynku pracy. Uczestnictwo w szkoleniu pomaga zmienić postawę wobec siebie i innych, nastawienie do poszukiwania pracy, a także przełamać stagnację i poczucie bezradności, umożliwia także odkrycie swoich mocnych i słabych stron oraz poznanie szans i zagrożeń występujących na współczesnym rynku pracy.

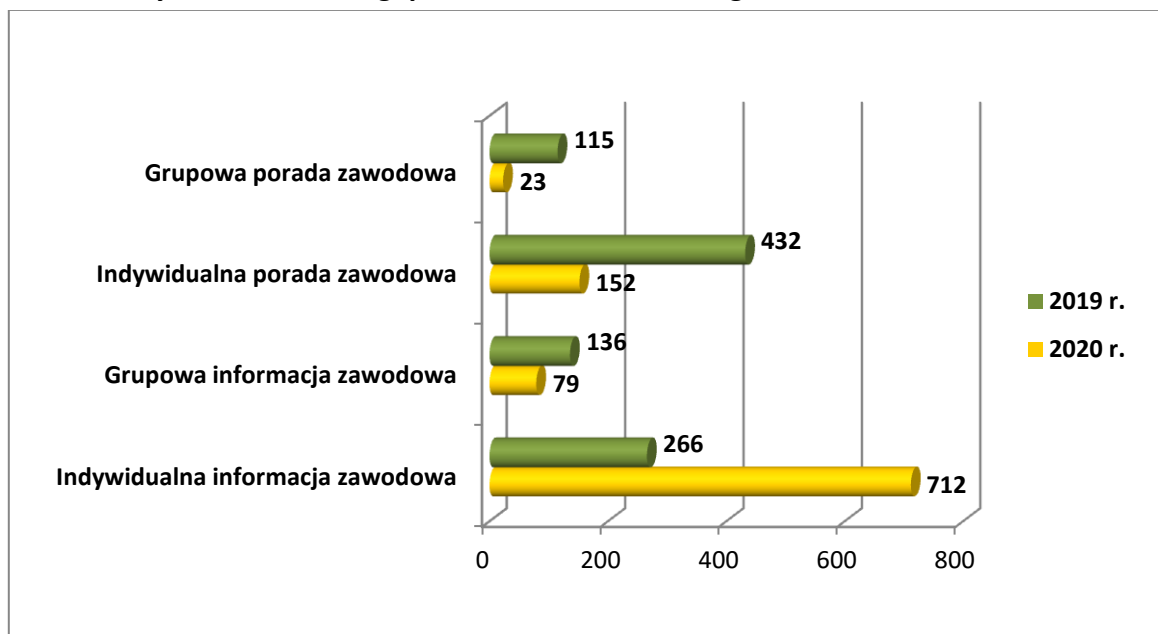
Szkolenie z zakresu umiejętności poszukiwania pracy prowadzone jest w oparciu o program szkolenia rekomendowany przez ministra. Program szkolenia składa się z dwóch części:

- część I – dwa tygodnie – 40 godzin zegarowych zajęć prowadzonych metodą warsztatów szkoleniowych, w formie odrębnych sesji tematycznych, realizowanych przez 10 kolejnych dni roboczych. Uczestnicy w tym czasie zdobywają wiedzę teoretyczną i rozwijają praktyczne umiejętności poszukiwania pracy,
- część II – trzeci tydzień – 40 godzin zegarowych, przeznaczonych jest na aktywne poszukiwanie pracy przez uczestników szkolenia, którzy mają za zadanie wykorzystać poznane metody i techniki poszukiwania pracy.

W 2020 r. w dniach od 02.03.2020 r. do 20.03.2020 r. doradca zawodowy prowadził szkolenie z zakresu umiejętności poszukiwania pracy, w którym uczestniczyło **16 osób** (16 mężczyzn).

Osoby korzystające ze szkolenia z zakresu umiejętności poszukiwania pracy zostały wyposażone w narzędzia niezbędne przy aktywnym poszukiwaniu pracy, takie jak informacje na temat sytuacji na lokalnym rynku pracy, sposobów poszukiwania pracy, umiejętność przygotowania dokumentów aplikacyjnych i prowadzenia rozmów kwalifikacyjnych z pracodawcą. W trakcie zajęć wykorzystywane były aktywne i nowoczesne metody dydaktyczne (wykład, ćwiczenia, testy, dyskusje, praca grupowa, odgrywanie ról, prezentacje indywidualne), materiały edukacyjne oraz środki i urządzenia multimedialne.

Wykres Nr 29. Usługi poradnictwa zawodowego w latach 2019 – 2020

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

Ogółem w 2020 r. z usługi poradnictwa zawodowego skorzystało **966 osób** (w roku 2019 – **949 osób**), z czego **175 osób** z porady zawodowej, **791 osób** z informacji zawodowej oraz **16 osób** ukończyło szkolenie z zakresu umiejętności poszukiwania pracy.

3.2.6. Spotkania edukacyjne

Poradnictwo zawodowe odgrywa również istotną rolę w kształtowaniu aktywnej postawy młodzieży szkolnej, w dostarczaniu jej niezbędnej wiedzy na temat tendencji na rynku pracy, możliwości dalszego kształcenia się i doskonalenia zawodowego, dokonywania trafnych wyborów zawodowych. Dlatego też pracownicy Urzędu w ramach współpracy ze szkołami z terenu naszego działania organizują **spotkania edukacyjne** z młodzieżą szkolną, chętnie uczestniczą w spotkaniach edukacyjnych organizowanych przez inne instytucje.

W dniu **30.01.2020 r.** odbyło się spotkanie edukacyjne się z uczniami klasy III I IV Technikum Informatycznego i uczniami klasy III Branżowej Szkoły I Stopnia w Łosicach. W spotkaniu uczestniczyło 26 osób. Celem spotkania było zwrócenie uwagi uczniów na zasady panujące na rynku pracy i aktualną sytuację na lokalnym rynku pracy. Uczniowie poznali specyfikę i cechy współczesnego rynku pracy, w tym wagę współzawodnictwa na rynku pracy. Omówiono pojęcie kwalifikacji i kompetencji, zwrócono uwagę na różnice między nimi. Przedstawiono najważniejsze umiejętności niezbędne do planowania kariery edukacyjno – zawodowej. Zaprezentowano tendencje występujące na rynku pracy oraz omówiono zawody przyszłości, zawody deficytowe i nadwyżkowe występujące w kraju i powiecie łosickim. Uczniowie z zainteresowaniem obejrżeli prezentację i wysłuchali informacji, które ułatwią im dokonanie trafnych wyborów edukacyjnych i zawodowych.

Odpowiadając na pytania młodzieży dotyczące planowania przyszłej edukacji doradca zawodowy podkreślił jak ważne jest poznanie samego siebie, właściwa motywacja i zaangażowanie w dalsze kształcenie, ciągłe samodoskonalenie i inwestowanie we „własne zasoby”.

Ze względu na sytuację epidemiologiczną w kraju wszystkie zaplanowane po 13.03.2020 r. spotkania edukacyjne w szkołach nie odbyły się.

W dniu 05.02.2020 r. pracownicy Urzędu uczestniczyli w **XV Łosickim Spotkaniu Edukacyjnym, organizowanym w I Liceum Ogólnokształcącym w Łosicach**. Podobnie jak w ubiegłych latach Urząd przygotował własne stoisko promocyjne, na którym dostępne były ulotki i broszury dotyczące pomocy oferowanej przez Urząd. Pracownicy Urzędu: specjalista do spraw rozwoju zawodowego i doradca zawodowy przekazywali uczniom informacje o sytuacji i trendach na rynku pracy o zgłaszanych do Urzędu ofertach pracy oraz o wymaganiach pracodawców. Uczestników poinformowano jak właściwie „budować” ścieżkę kariery zawodowej. Podczas XV edycji spotkania zaprezentowało się 12 uczelni, które najczęściej wybierają absolwenci szkół średnich z powiatu łosickiego. Przedstawiciele poszczególnych uczelni zachęcali uczniów do podjęcia nauki na prowadzonych przez nich kierunkach. Na stoiskach instytucji dostępne były oferty, które mogły być pomocne w podjęciu ważnej ale i trudnej decyzji dotyczącej wyboru uczelni i kierunku studiów.

3.2.7. Indywidualny Plan Działania

Urząd, udzielając bezrobotnemu pomocy określonej w ustawie, przygotowuje Indywidualny Plan Działania (IPD). IPD może być przygotowany również dla poszukującego pracy.

Pomoc udzielana przez Urząd w ramach IPD jest dostosowana do indywidualnych potrzeb i możliwości bezrobotnego lub poszukującego pracy, z uwzględnieniem jego wykształcenia, doświadczenia zawodowego oraz możliwości podjęcia pracy lub działalności gospodarczej.

IPD jest przygotowywany przez pracownik Urzędu pełniący funkcje doradcę klienta przy udziale bezrobotnego lub poszukującego pracy i zawiera w szczególności:

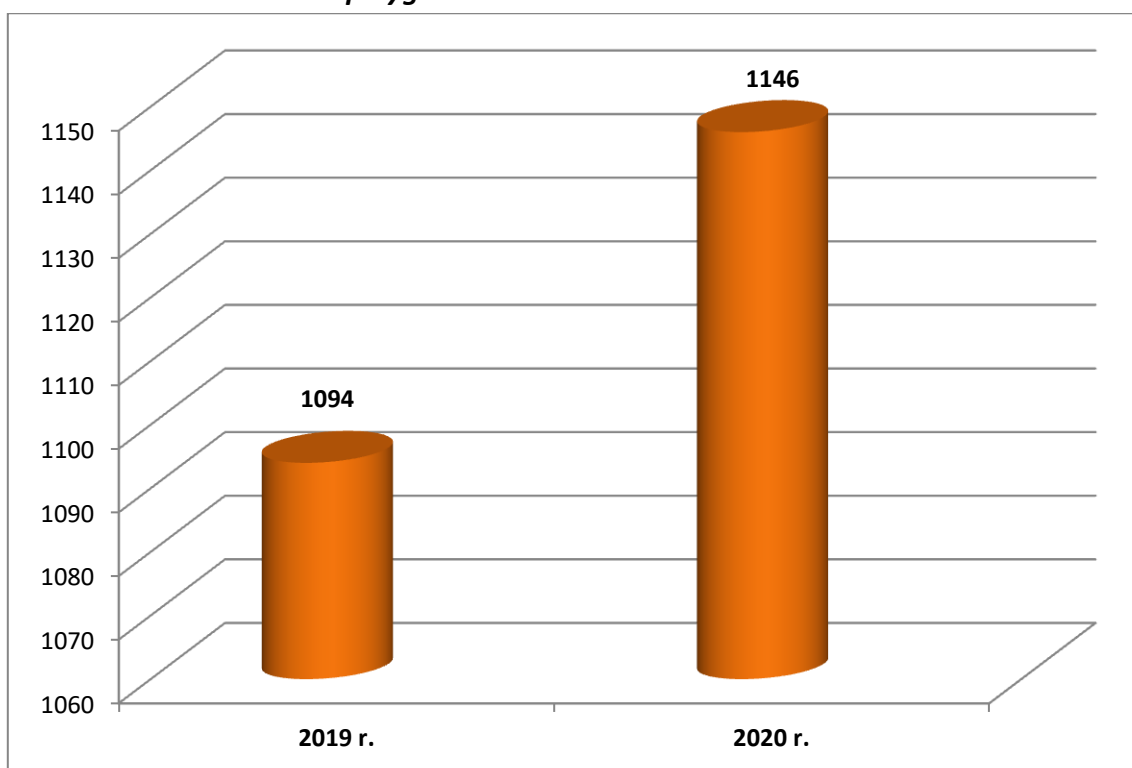
- działania możliwe do zastosowania przez Urząd w ramach pomocy określonej w ustawie, np. pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, szkolenia,
- działania planowane do samodzielnej realizacji przez bezrobotnego w celu znalezienia pracy,
- planowane terminy realizacji poszczególnych działań,
- formy, planowaną liczbę i terminy kontaktów z doradcą klienta lub innym pracownikiem Urzędu,
- termin i warunki zakończenia realizacji indywidualnego planu działania.

Przygotowanie IPD następuje nie później niż w terminie 60 dni od dnia rejestracji.

IPD podlega modyfikacji stosownie do zmieniającej się sytuacji bezrobotnego lub poszukującego pracy. Pracownicy Urzędu pełniący funkcje doradcy klienta w okresie realizacji IPD kontaktują się z bezrobotnym lub poszukującym pracy co najmniej raz na 60 dni w celu monitorowania sytuacji i postępów w realizacji działań przewidzianych w indywidualnym planie działania. Kontakt może być realizowany w formie wizyty klienta w Urzędzie, rozmowy telefonicznej lub wymiany informacji drogą elektroniczną lub pocztową.

W 2020 r. pośrednicy pracy i doradca zawodowy przygotowali dla osób bezrobotnych **1146** Indywidualnych Planów Działania (w 2019 r. – 1094 IPD).

**Wykres Nr 30. Indywidualne Plany Działania
przygotowane w latach 2019-2020**

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

3.3. SZKOLENIA

W świecie ciągłych przemian społecznych, gospodarczych oraz kulturowych wiedza stanowi największy kapitał człowieka oraz jest podstawą do rozwijania kompetencji zawodowych. Analizując rozwój lokalnego rynku pracy, można zaobserwować zmieniające się potrzeby, które stawiają przed pracującymi, jak i kandydatami do zatrudnienia stale nowe i coraz większe wymagania. Szkolenia sprzyjają zwiększeniu zatrudniania bezrobotnych, a także ich mobilności na rynku pracy. Poza celem edukacyjnym udział w szkoleniach powoduje wzrost motywacji do podjęcia pracy i jej utrzymania. Dlatego też Urząd poza usługami pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego oferuje swoim klientom również usługę polegającą na organizacji szkoleń.

Ciągłe podnoszenie kwalifikacji zawodowych jest niezbędne ze względu na rozwój nowoczesnych technologii i zmieniającą się strukturę popytu na pracę. Niemal na wszystkich stanowiskach pracy rosną wymagania, a nowe zadania wymuszają zarówno od osób poszukujących pracy jak i pracowników dostosowanie się do nowych technologii oraz zmieniającej się organizacji pracy. W takiej sytuacji pomocą mogą być szkolenia organizowane przez Urząd, które mogą odbywać się w formie szkoleń grupowych, szkoleń indywidualnych lub szkoleń organizowanych w ramach bonu szkoleniowego.

Głównym celem szkoleń osób bezrobotnych i innych uprawnionych jest podniesienie kwalifikacji zawodowych i innych kwalifikacji zwiększających szansę na podjęcie lub utrzymanie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej, w szczególności w przypadku:

- braku kwalifikacji zawodowych;
- konieczności zmiany lub uzupełnienia kwalifikacji;
- utraty zdolności do wykonywania pracy w dotychczas wykonywanym zawodzie;
- braku umiejętności aktywnego poszukiwania pracy.

W 2020 r. szkolenia organizowane w Urzędzie realizowane były w oparciu o plan szkoleń grupowych oraz w odpowiedzi na wniosek osoby uprawnionej o skierowanie na szkolenie w ramach bonu szkoleniowego.

W 2020 roku zgodnie z planem szkoleń zrealizowano trzy szkolenia grupowe, które skierowane były do określonej grupy osób bezrobotnych (w zależności od typu szkolenia i zawodu) i poprzedzała je zorganizowana rekrutacja prowadzona przez Urząd.

W terminie od 09.03.2020 r. do 13.03.2020 r. zrealizowano szkolenie pn. **„Operator wózków jezdniowych podnośnikowych z mechanicznym napędem podnoszenia z wyłączeniem wózków z wysięgnikiem oraz wózków z osobą obsługującą podnoszoną wraz z ładunkiem”** dla 5 osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach - Uczestników projektu pt: „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie łosickim (IV)” realizowanego w ramach Osi priorytetowej I Rynek pracy otwarty dla wszystkich, Działanie 1.1 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe, Poddziałanie 1.1.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój.

Celem szkolenia było przygotowanie teoretyczne i praktyczne Uczestników do egzaminu zewnętrznego przeprowadzanego przez Urząd Dozoru Technicznego (UDT) na uprawnienia operatora wózków jezdniowych z napędem silnikowym.

Zgodnie z planem szkoleń, w terminie od 02.03.2020 r. do 20.03.2020 r. odbyło się również „Szkolenie z zakresu umiejętności poszukiwania pracy”, w którym uczestniczyło 16 osób bezrobotnych. Szkolenie prowadzone było przez doradcę zawodowego w ramach usługi poradnictwa zawodowego. Celem szkolenia była pomoc w przewyciężaniu stresu oraz trudności powstałych w wyniku utraty pracy lub długotrwałego pozostawania bez zatrudnienia. Po ukończonym szkoleniu 12 osób podjęło zatrudnienie.

W 2020 roku Urząd zorganizował i sfinansował również szkolenie grupowe pn. „Mała przedsiębiorczość – własna firma” dla 8 osób bezrobotnych, które planowały rozpocząć własną działalność gospodarczą. Szkolenie zrealizowano w terminie od 13.07.2020 r. do 16.07.2020 r. Po ukończonym szkoleniu wszyscy uczestnicy szkolenia rozpoczęli własną działalność gospodarczą.

W 2020 r. na wniosek osoby bezrobotnej zarejestrowanej w Urzędzie został przyznany bonus szkoleniowy dla 1 osoby na realizację szkolenia pn. „Szkolenie dla kandydatów na diagnostów i diagnostów uzupełniających swoje uprawnienia”. Osoba nie podjęła pracy po ukończonym szkoleniu, gdyż pomimo przystąpienia do egzaminu państwowego nie zdobyła uprawnień diagnosty.

W 2020 r., ze względu na wprowadzenie działań związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID – 19, organizacja i realizacja szkoleń przez Urząd dla osób uprawnionych była znacznie trudniejsza, co miało wpływ na ilość zorganizowanych szkoleń.

W 2020 roku Urząd na szkolenia realizowane w ramach bonusu szkoleniowego i szkoleń grupowych skierował łącznie **30 osób**.

Tabela Nr 9. Szkolenia w ramach bonusu szkoleniowego w 2020 roku

Lp.	Tematyka szkolenia	Liczba osób skierowanych na szkolenie	Liczba osób, które ukończyły szkolenie z wynikiem pozytywnym	Liczba osób, które podjęły pracę lub rozpoczęły własną działalność gospodarczą po szkoleniu
1.	Szkolenie dla kandydatów na diagnostów i diagnostów uzupełniających swoje uprawnienia.	1	1	0
Ogółem		1	1	0

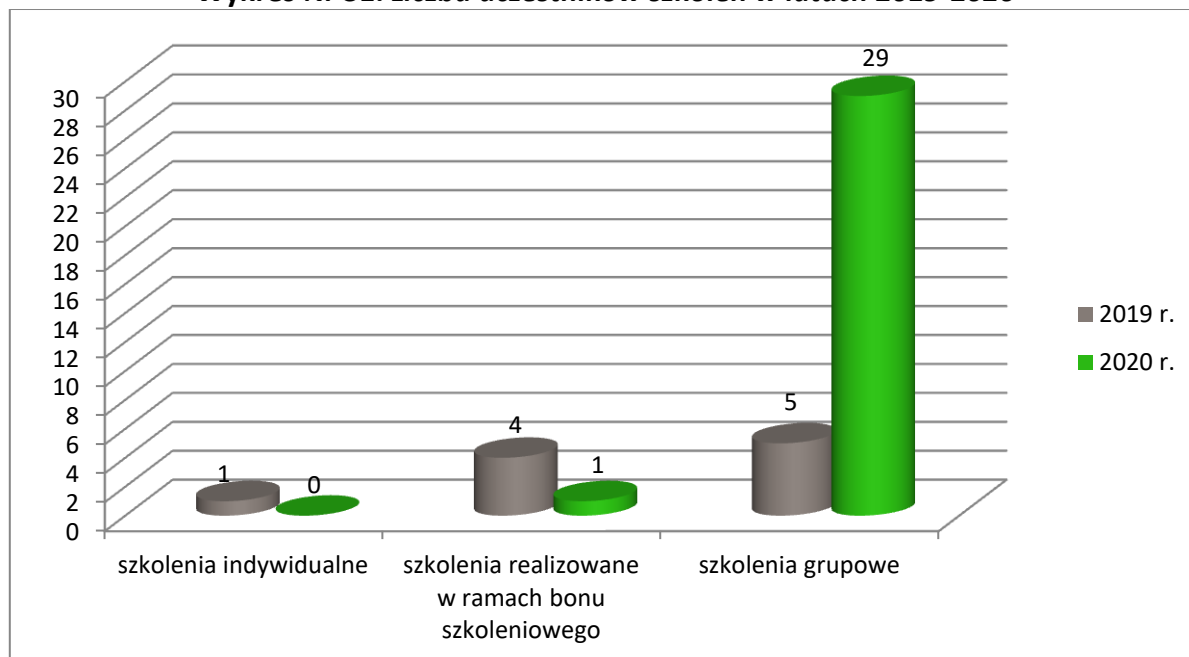
Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

Tabela Nr 10. Szkolenie grupowe w 2020 r.

Lp.	Tematyka szkolenia	Liczba osób skierowanych na szkolenie	Liczba osób, które ukończyły szkolenie	Liczba osób, które podjęły pracę lub rozpoczęły własną działalność gospodarczą po szkoleniu
1.	Operator wózków jezdniowych podnośnikowych z mechanicznym napędem podnoszenia z wyłączeniem wózków z wysięgnikiem oraz wózków z osobą obsługującą podnoszoną wraz z ładunkiem.	5	5	4
2.	Szkolenie z zakresu umiejętności poszukiwania pracy.	16	16	12
3.	Mała przedsiębiorczość – własna firma.	8	8	8
Ogółem		29	29	24

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

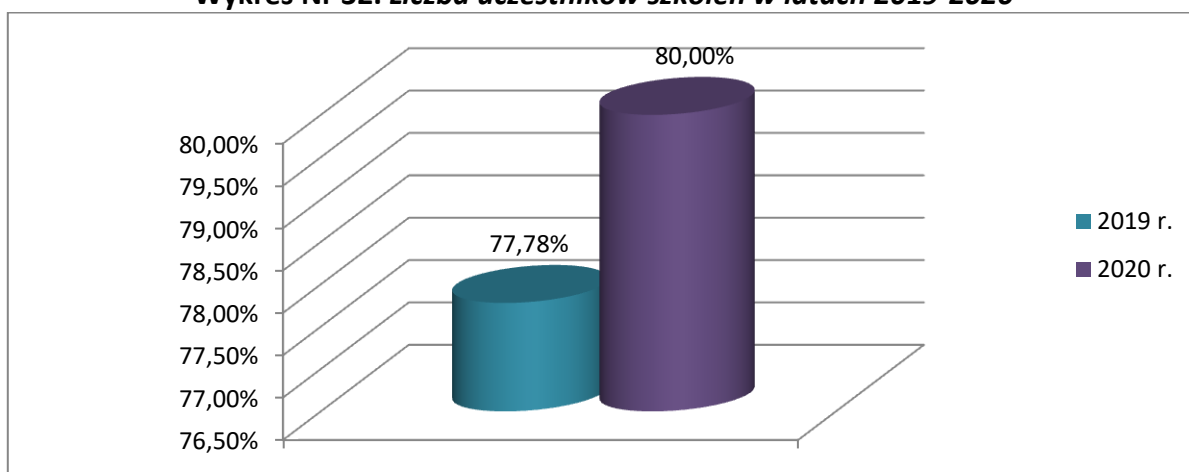
Wykres Nr 31. Liczba uczestników szkoleń w latach 2019-2020

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

Rezultatem organizacji szkoleń przez Urząd jest poprawa sytuacji osób bezrobotnych lub zagrożonych bezrobociem (poszukujących pracy) poprzez podniesienie lub nabycie nowych kwalifikacji zawodowych, a w konsekwencji zwiększenie szansy na zatrudnienie, dlatego też w okresie do 3 miesięcy po ukończeniu szkolenia bada się efektywność zatrudnieniową tej formy. Efektywność szkoleń badana jest jako stosunek liczby osób, które po zakończeniu lub w trakcie szkolenia podjęły zatrudnienie, inną pracą zarobkową lub działalność gospodarczą do liczby osób, które ukończyły szkolenie. Efektywność szkoleń realizowanych przez Urząd w 2020 r. **osiągnęła wskaźnik 80,0%**.

Wykres Nr 32. Liczba uczestników szkoleń w latach 2019-2020

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

Szkolenia poza celem edukacyjnym przyczyniają się również do wzrostu motywacji do podjęcia pracy i utrzymania jej a także zwiększają poczucie skuteczności oraz własnej wartości jako kandydata na pracownika na rynku pracy.

IV. KRAJOWY FUNDUSZ SZKOLENIOWY

Kształcenia ustawiczne stało się jednym z najistotniejszych elementów strategii rozwoju współczesnej gospodarki, która w coraz większym stopniu opiera się na wiedzy, nowoczesnych technologiach oraz innowacjach. Stale uzupełniane kwalifikacje przyczyniają się do większej produktywności pracy i konkurencyjności gospodarki oraz umożliwiają elastyczne dopasowanie do ciągle zmieniających się potrzeb rynku pracy. Inwestycja w najcenniejsze zasoby nie musi być jednak skomplikowana i kosztowna, gdyż Urząd w swojej ofercie posiada środki z Krajowego Funduszu Szkoleniowego, które stanowią dla pracodawców cenną pomoc.

Krajowy Fundusz Szkoleniowy zwany KFS jest to instrument adresowany do pracodawców, którzy zamierzają inwestować w kształcenie ustawiczne swoje lub swoich pracowników celem zapobiegania utracie zatrudnienia przez osoby pracujące z powodu kompetencji nieadekwatnych do wymagań konkurencyjnego rynku pracy tj.:

- niedopasowania wykształcenia do potrzeb rynku pracy,
- dezaktualizacji wiedzy/umiejętności/uprawnień,
- konieczności dostosowania wiedzy/umiejętności/uprawnień do potrzeb nowych technologii.

Środki z KFS na finansowanie w/w działań przyznawane są w wysokości:

- do 80% tych kosztów, nie więcej jednak niż do wysokości 300% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku na jednego uczestnika,
- do 100% tych kosztów – jeśli wnioskodawca należy do grupy mikroprzedsiębiorców, nie więcej jednak niż do wysokości 300% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku na jednego uczestnika.

Zgodnie z art. 69a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1409 z późn. zm.) na wniosek pracodawcy, na podstawie umowy, Starosta może przyznać środki KFS na finansowanie działań obejmujących kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawcy, na które składają się:

- określenie potrzeb pracodawcy w zakresie kształcenia ustawicznego w związku z ubieganiem się o sfinansowanie tego kształcenia ze środków KFS,
- kursy i studia podyplomowe realizowane z inicjatywy pracodawcy lub za jego zgodą,
- egzaminy umożliwiające uzyskanie dokumentów potwierdzających nabycie umiejętności, kwalifikacji lub uprawnień zawodowych,
- badania lekarskie i psychologiczne wymagane do podjęcia kształcenia lub pracy zawodowej po ukończonym kształceniu,
- ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków w związku z podjętym kształceniem.

Środki z KFS przyznane pracodawcy na finansowanie kosztów kształcenia ustawicznego stanowią pomoc udzielaną zgodnie z warunkami dopuszczalności pomocy de minimis.

W roku 2020 zgodnie z priorytetami Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej środki KFS mogły być przyznane Pracodawcom, których Wnioski spełniały wymagania określone przynajmniej w jednym z poniższych priorytetów:

- 1) wsparcie kształcenia ustawicznego dla osób powracających na rynek pracy po przerwie związanej ze sprawowaniem opieki nad dzieckiem;
- 2) wsparcie kształcenia ustawicznego osób po 45 roku życia;
- 3) wsparcie zawodowego kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych;
Zawody deficytowe są identyfikowane na podstawie Barometru zawodów 2020 dla powiatu łosickiego i województwa mazowieckiego: <http://barometrzwodow.pl>
- 4) wsparcie kształcenia ustawicznego w związku z rozwojem w firmach technologii i zastosowaniem wprowadzanych przez firmy narzędzi pracy;
- 5) wsparcie kształcenia ustawicznego w obszarach/branżach kluczowych dla rozwoju powiatu/województwa wskazanych w dokumentach strategicznych/planach rozwoju;
Obszary/branże są identyfikowane na podstawie Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Łosickiego i Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030;
- 6) wsparcie realizacji szkoleń dla instruktorów praktycznej nauki zawodu bądź osób mających zamiar podjęcia się tego zajęcia, opiekunów praktyk zawodowych i opiekunów stażu uczniowskiego oraz szkoleń branżowych dla nauczycieli kształcenia zawodowego;
- 7) wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników zatrudnionych w podmiotach posiadających status przedsiębiorstwa społecznego, wskazanych na liście przedsiębiorstw społecznych prowadzonej przez MRPiPS, członków lub pracowników spółdzielni socjalnych lub pracowników Zakładów Aktywności Zawodowej.

Ogłoszenia o naborze wniosków pracodawców o przyznanie środków na finansowanie kosztów kształcenia ustawicznego zamieszczane były na tablicy informacyjnej w siedzibie Urzędu oraz na stronie internetowej Urzędu, ze wskazaniem priorytetów wydatkowania KFS na dany rok, terminu rozpoczęcia i zakończenia naboru wniosków oraz elementów, branych pod uwagę przy rozpatrywaniu wniosków. Nabory wniosków w 2020 r. ogłaszane były 16 razy. W związku z pozostawieniem wolnych środków w ramach przyznanego limitu środków KFS po rozpatrzeniu Wniosków pracodawców, które spełniały wymagania przynajmniej jednego z priorytetów Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej środki KFS były przyznawane pracodawcom, których Wnioski nie spełniały w/w priorytetów.

W 2020 roku do Urzędu wpłynęły 62 Wnioski o sfinansowanie/dofinansowanie kosztów kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców ze środków KFS. Wnioski złożyło 34 pracodawców. Pozytywnie rozpatrzono 39 wniosków, z czego 5 Pracodawców zrezygnowało z podpisania umowy, 13 wniosków rozpatrzono negatywnie oraz 10 pozostawiono bez rozpatrzenia.

Urząd w 2020 r. zawarł 34 umowy z 24 pracodawcami o sfinansowanie/dofinansowanie ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego działań obejmujących kształcenie ustawicznego pracowników i pracodawcy, z czego 3 umowy rozwiązano.

Z finansowania/dofinansowania działań obejmujących kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawców ze środków KFS zgodnie z określonymi przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej priorytetami skorzystało 16 pracodawców. Pracodawcy we wniosku wskazali działania do sfinansowania ze środków KFS zgodne z priorytetem nr 2 i nr 3, czyli wsparcie kształcenia ustawicznego osób po 45 roku życia i wsparcie kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych, uzasadniając potrzebę odbycia kształcenia ustawicznego w następujących zawodach: kierowca samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych, fryzjer, magazynier, operator i mechanik sprzętu do robót ziemnych i pracownik ds. rachunkowości i księgowości.

W ramach podpisanych w 2020 r. umów przyznano w ramach powyższych priorytetów finansowanie/dofinansowanie następujących kursów ze środków KFS:

- 1) „Kurs operatora wózków jezdniowych” dla 10 pracowników;
- 2) „Szkolenie z zakresu obsługi urządzeń technicznych: Wózki jezdniowe podnośnikowe z mechanicznym napędem podnoszenia z wysięgnikiem oraz wózki podnośnikowe z mechanicznym napędem podnoszenia z osobą obsługującą podnoszoną” dla 2 pracowników;
- 3) „Kurs prawa jazdy kat. C” dla 5 pracowników;
- 4) „Kurs prawo jazdy kat. C +E” dla 4 pracowników;
- 5) „Kwalifikacja wstępna przyspieszona w zakresie bloku programowego C1, C, C1+E, C+E” dla 5 pracowników;
- 6) „Obowiązujące normy czasu pracy kierowców na terenie Wspólnoty Europejskiej, obsługi tachografu oraz mocowania i zabezpieczenia przewożonego ładunku – Pakiet mobilności” dla 29 pracowników i Pracodawcy;
- 7) „Kurs operatora ładowarki jednoznaczyniowej kl. I i III” dla 2 pracowników i Pracodawcy;
- 8) „Kurs operatora koparki jednoznaczyniowej kl. I i III” dla 1 pracownika i Pracodawcy;
- 9) „Kurs podatkowy dla samodzielnych księgowych” dla 5 pracowników i 2 Pracodawców;
- 10) „Kurs rachunkowości dla średniozaawansowanych” dla 1 pracownika;
- 11) „Kadry i płace dla finansistów i księgowych” dla Pracodawcy;
- 12) „Bilansowe zamknięcie roku 2020” dla Pracodawcy;
- 13) „Klasyczne a nowoczesne aspekty rachunkowości zarządczej” dla Pracodawcy;
- 14) „Perfekt Sombre Intensive Moduł I i II” dla 1 pracownika;
- 15) „Level Up moduł 1, moduł 2, moduł 3” dla 1 pracownika;
- 16) „Sprzedaż zaawansowana w kanale B2C” dla 3 pracowników.

Ze środków KFS w ramach priorytetu 3 przyznano również dofinansowanie studiów podyplomowych pn. „Finanse publiczne i administracja” dla 1 pracownika oraz następujących egzaminów umożliwiających uzyskanie dokumentów potwierdzających nabycie uprawnień zawodowych ze środków KFS:

- 1) „Prawo jazdy kat. C” dla 3 pracowników;

2) „Prawo jazdy kat. C+E” dla 3 pracowników;

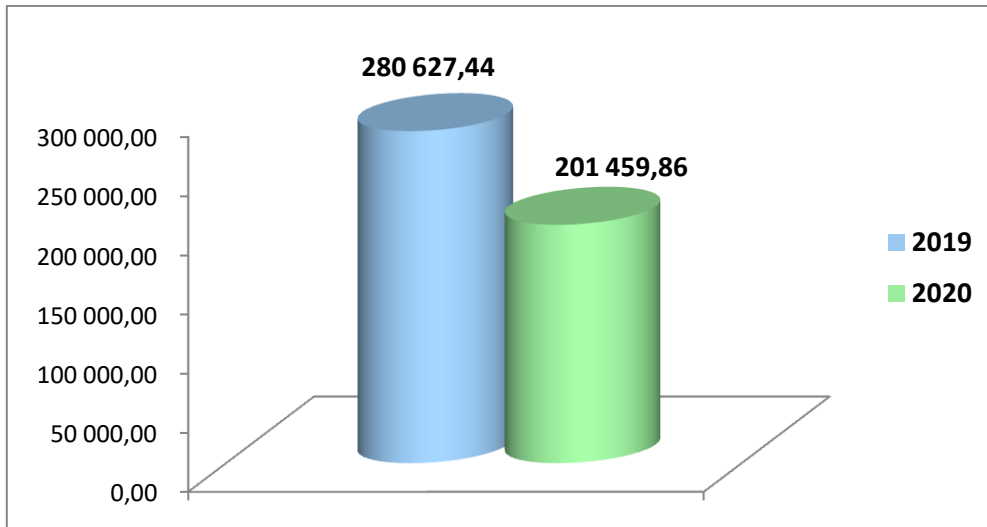
Z finansowania/dofinansowania działań nie wpisujących się w żaden z określonych przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej priorytetów skorzystało 8 pracodawców. W związku z powyższym środki KFS na finansowanie/dofinansowanie działań nie wpisujących się w żaden z priorytetów przyznano na następujące kursy:

- 1) „Indywidualny branżowy kurs języka angielskiego na poziomie zaawansowanym dla kadry zarządzającej” dla 2 pracowników;
- 2) „Kurs Barista” dla 3 pracowników;
- 3) „Podstawy programowania sterowników ASTRAADA ONE w środowisku Codesys” dla 4 pracowników;
- 4) „Zaawansowane funkcje sterowników ASTRAADA ONE w środowisku Codesys” dla 4 pracowników;
- 5) „Transport i spedycja krajowa oraz międzynarodowa logistyka, umowy, dokumenty i reklamacje” dla 3 pracowników;
- 6) „Microsoft Excel poziom zaawansowany – wykorzystanie arkusza kalkulacyjnego w biznesie” dla 24 pracowników;
- 7) „Microsoft Excel poziom średniozaawansowany – wykorzystanie arkusza kalkulacyjnego w biznesie” dla 3 pracowników;
- 8) „MS Access – start” dla 1 pracownika;
- 9) „Szkolenie Microsoft Access – Ekspert” dla 1 pracownika;
- 10) „Operator suwnic, wciągników i wciągarek ogólnego przeznaczenia” dla 30 pracowników;
- 11) „Audytor wewnętrzny systemu zarządzania środowiskowego wg ISO 14001:2015” dla 6 pracowników;
- 12) „Makijaż permanentny od podstaw” dla Pracodawcy;
- 13) „Stylizacja rzęs metodą 6-12D” dla 1 pracownika.

W 2020 r. środki KFS przyznano również na dofinansowanie kosztów studiów podyplomowych pn. „Executive MBA” dla 3 pracowników, które to działania te nie wpisały się w żaden z określonych przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej priorytetów.

W 2020 r. w ramach podpisanych umów o sfinansowanie/dofinansowanie działań obejmujących kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawców ze środków KFS **wydatkowano kwotę 201 459,86 zł**. W ramach przyznanych środków KFS z finansowania/dofinansowania kursów, egzaminów i studiów podyplomowych skorzystało **145 osób – 139 pracowników i 6 Pracodawców**. Część osób skorzystała ze wsparcia więcej niż jeden raz.

**Wykres Nr 33. Wysokość środków wydatkowanych w ramach KFS
w latach 2019 – 2020 (w zł)**

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

Szkolenia pracowników i pracodawców mają wpływ nie tylko na wzbogacenie ich wiedzy i umiejętności, ale także na funkcjonowanie firmy na rynku oraz na jej wewnętrzne stosunki. Przeszkoleni pracownicy efektywniej realizują zadania związane z ich stanowiskiem pracy, co niewątpliwie wpływa na ilość i jakość wyrobów czy usług, a w konsekwencji wiąże się ze wzrostem wydajności pracy i podniesieniem jej konkurencyjności. Ponadto inwestowanie w rozwój zawodowy pracowników ma wpływ na zwiększenie ich motywacji do pracy oraz stwarza im nowe możliwości w zakresie podejmowania nowych i trudniejszych zadań.

V. FINANSE

Powiatowy Urząd Pracy w Łosicach otrzymał w 2020 r. z algorytmu na realizację programów rynku pracy limit środków w wysokości **713 273,30 zł** (decyzja MRPiPS z dnia 28.05.2020 r. znak DF.I.4020.7.5.2020.MP/AŁ)

Ponadto Urząd przygotował wnioski i projekty na które otrzymał dodatkowe środki:

- 1) **1 241 694,60 zł** (decyzja MRPiPS z dnia 28.05.2020 r., znak DF.I.4020.7.5.2020.MP/AŁ) na realizację projektu pozakonkursowego pt. „*Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie łosickim (IV)*” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa I Osoby młode na rynku pracy
- 2) **1 340 132,10 zł** (decyzja MRPiPS z dnia 28.05.2020 r., znak DF.I.4020.7.5.2020.MP/AŁ) na realizację projektu pozakonkursowego pt. „*Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (III)*” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego
- 3) **8 700 000,00 zł** (decyzja MRPiPS z dnia 28.04.2020 r. znak DF.I.4020.7.3.2020.JC w wysokości 20 000 000,00 zł, w tym kwota: z nadkontraktacji na finansowanie zadań określonych w art. 15zzb-15zze ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych realizowanych w ramach Działania 1.1 Poddziałania 1.1.1 POWER zgodnie z pismem WWPP.I.4079.43.2020.AU z dnia 21.04.2020 r. w wysokości **699 857,57 zł**, oraz w ramach Działania 8.1 RPOWM zgodnie z pismem WWPP.II.4079.29.10.2..2020.WK z dnia 22.06.2020 r. w wysokości **164 696,12 zł**; decyzja MRPiT z dnia 30.10.2020 r. DF.I.4020.7.8.2020.JC zmniejszająca środki o kwotę 11 300 000,00 zł, na finansowanie zadań z rezerwy ministra właściwego do spraw pracy, na wniosek Marszałka Województwa Mazowieckiego, na finansowanie zadań określonych w art. 15zzb-15zze ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 374, z późn. zm.)
- 4) **500 000,00zł** (decyzja MRPiT z dnia 22.12.2020 r. znak DF.I.4020.44.7.2020.JC) na wniosek Marszałka Województwa Mazowieckiego, środki Funduszu Pracy na finansowanie zadań określonych w art. 15zze⁴ ustawy z dnia 2 marca 2020r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 1842, z późn. zm.)
- 5) **233.000,00 zł** (decyzja MRPIPS z dnia 17.12.2019 r, znak DF.I.4021.23.9.2019.MP) na finansowanie przez Powiatowy Urząd Pracy zadań określonych w art. 69a ust. 2 ustawy, w ramach Krajowego Funduszu szkoleniowego
- 6) **40.000,00 zł** na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia.

Ogółem Urząd otrzymał w roku 2020 na ww. projekty i programy środki w kwocie **12 768 100,00 zł.**

W okresie od 01.01.2020 r. do 31.12.2020r. wydatkowano na opłacenie składki zdrowotnej dla bezrobotnych bez prawa do zasiłku kwotę **506 221,81 zł.**

Za rok 2020 r. wypłacono zasiłki dla bezrobotnych w kwocie **1 006 068,13 zł.**

Tabela Nr 11. Wysokość środków i liczba uczestników realizowanych projektów programów i innych działań w latach 2019-2020

Nazwa programu / projektu	2019		2020	
	Środki (w zł)	Liczba osób	Środki (w zł)	Liczba osób
Środki FP przyznane algorytmem	970.054,00	143*	713.273,30	106*
Projekt pt. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie łosickim (III)”	1.155.355,00	100	-	1*
Projekt pt. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie łosickim (IV)”	-	-	1.941.552,17 (w tym 699.857,57zł z rezerwy FP na zadania związane z COVID-19)	206 (w tym 131 osób w zadaniach związanych z COVID-19)
Projekt pt. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i powyżej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (II)”	-	4*	-	-
Projekt pt. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (III)”	876.391,00	65*	1.504.828,22 (w tym 164.696,12 zł z rezerwy FP na zadania związane z COVID-19)	253* (w tym 203 osoby w zadaniach związanych z COVID-19)
Program staży w placówkach ARiMR (Rezerwa FP)	27.900,00	3	-	-
Programy aktywizacji zawodowej bezrobotnych	-	1*	-	-

<i>zamieszkujących na wsi (Rezerwa FP)</i>				
<i>Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych związany z tworzeniem zielonych miejsc pracy (Rezerwa FP)</i>	57.200,00	6	-	-
<i>Rezerwa FP na finansowanie działań określonych w ustawie COVID-19 (art. 15zzb, art. 15zzc, art. 15zzd, art. 15zzda, art. 15zze, art.15 zze²)</i>	-	-	8.700.000,00 (w tym 699.857,57 zł w ramach PO WER, 164.696,12 zł w ramach RPO WM)	1538
<i>Rezerwa FP na finansowanie działań określonych w ustawie COVID-19 (art. 15zze⁴)</i>	-	-	500.000,00	-
<i>Środki z PFRON-u</i>	-	-	40.000,00	1
<i>Środki KFS</i>	300.000,00	169	233.000,00	145
Ogółem realizowane i do realizacji	3.386.900,00	491	12.768.100,00	2250 (w tym 1872 osób w zadaniach związanych z COVID-19)
Środki na zadania fakultatywne	495.500,00	-	446.800,00	-
Ogółem	3.882.400,00	491	13.214.900,00	2250 (w tym 1872 osób w zadaniach związanych z COVID-19)

* uzupełnienia stanowisk pracy w ramach umów na refundację wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy. Fundusz Pracy – 7 osób w 2019 r., 4 osoby w 2020 r.; Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych zamieszkujących na wsi (Rezerwa FP) – 1 osoba w 2019 r. (nie była uczestnikiem programu); Projekt pt. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie łosickim (III)” – 4 osoby w 2019 r., 1 osoba w 2020 r. (nie była uczestnikiem projektu); Projekt pt. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i powyżej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (II)” – 4 osoby w 2019 r. (nie były uczestnikami projektu); Projekt pt. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i powyżej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (III)” – 5 osób w 2020 r.

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

VI. PROGRAMY RYNKU PRACY

6.1. FORMY WSPARCIA REALIZOWANE W RAMACH ŚRODKÓW PRYZNANYCH ALGORYTMEM

Realizowane w ramach otrzymanych środków formy wsparcia mają na celu zwiększenie aktywności zawodowej osób bezrobotnych i jednocześnie wsparcie pracodawców w tworzeniu miejsc pracy, osiągnięcie wyższego poziomu motywacji i zaangażowania osób bezrobotnych w poszukiwaniu zatrudnienia, zdobycia doświadczenia zawodowego bądź praktycznych umiejętności do wykonywania pracy.

W 2020 roku Powiatowy Urząd Pracy w Łosicach otrzymał na realizację programów rynku pracy limit środków (algorytm) w wysokości **713.273,30 zł** (wydatki poniesiono na kwotę **600.802,71 zł**), które zostały przeznaczone w planie finansowym na realizację następujących form aktywizacji:

6.1.1. Prace interwencyjne

Prace interwencyjne mają na celu aktywizację osób bezrobotnych poprzez częściową refundację pracodawcom kosztów ich zatrudnienia, stwarzają możliwość uzyskania trwałego zatrudnienia. Spełniają również ważną rolę w zakresie wspierania rozwoju lokalnych przedsiębiorców. Zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy prace interwencyjne są skierowane do wszystkich osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, ale wysokość i okres refundacji uzależnione są od okresu zatrudnienia, jak również od kategorii osób skierowanych do tych prac.

Urząd na podstawie zawartej umowy refunduje pracodawcy, który zatrudnił w ramach prac interwencyjnych na okres do 6 miesięcy lub do 12 miesięcy skierowanych bezrobotnych część kosztów poniesionych na wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanych bezrobotnych oraz składki na ubezpieczenie społeczne od refundowanego wynagrodzenia. Refundacja dokonywana jest co miesiąc na podstawie przedstawionych przez pracodawcę dokumentów potwierdzających wypłatę wynagrodzenia oraz opłacanie składek ZUS. Po zakończeniu okresu refundacji organizator prac interwencyjnych jest zobowiązany do dalszego zatrudniania przez okres 3 miesięcy (w przypadku refundacji do 6 miesięcy) lub przez okres 6 miesięcy (w przypadku refundacji do 12 miesięcy). W przypadku niewywiązania się z warunku utrzymania w zatrudnieniu przez okres refundacji jak również po okresie refundacji (odpowiednio przez okres 3 lub 6 miesięcy) pracodawca jest zobowiązany do zwrotu otrzymanych środków wraz z odsetkami ustawowymi. W przypadku rozwiązania umowy o pracę przez skierowanego bezrobotnego bądź rozwiązania z nim umowy na podstawie art. 52 Kodeksu pracy (tzw. zwolnienie dyscyplinarne) lub wygaśnięcia stosunku pracy w trakcie okresu objętego refundacją albo przed upływem okresu 3 lub 6 miesięcy, Starosta kieruje na zwolnione stanowisko pracy innego bezrobotnego.

W przypadku odmowy przyjęcia skierowanego bezrobotnego na zwolnione stanowisko pracy, pracodawca jest zobowiązany zwrócić uzyskaną pomoc w całości wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od dnia otrzymania pierwszej refundacji, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty.

Zaś w przypadku braku możliwości skierowania innego, odpowiedniego bezrobotnego na utworzone miejsce pracy, pracodawca nie ma obowiązku zwrotu refundacji kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenie społeczne otrzymanych za okres do dnia rozwiązania umowy o pracę przez skierowanego bezrobotnego.

Prace interwencyjne są wsparciem finansowym związanym z zatrudnieniem skierowanej osoby bezrobotnej. Instrument ten przynosi obustronne korzyści, ponieważ dla pracodawców zmniejsza koszty związane z zatrudnieniem nowego pracownika, natomiast dla osoby bezrobotnej zwiększa szanse na zatrudnienie. Pomoc pracodawcom i przedsiębiorcom w ramach prac interwencyjnych jest udzielana zgodnie z warunkami dopuszczalności pomocy de minimis.

W ramach środków przyznanych algorytmem Funduszu Pracy zawarto z pracodawcami umowy, dzięki którym **8 osób** podjęło zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych. Środki przeznaczone na realizację wsparcia wyniosły **94.300,00 zł**, natomiast wydatkowano środki w wysokości **93.180,47 zł**.

6.1.2. Roboty publiczne

Kolejnym działaniem aktywizacyjnym są roboty publiczne. Mają przede wszystkim zapobiegać odpływowi do bierności zawodowej bezrobotnych, szczególnie tych, którzy są w bardzo niekorzystnej sytuacji na rynku pracy poprzez ich czasowe zatrudnienie. Roboty publiczne są też inicjowane w celu zapewnienia bezrobotnym określonego wsparcia dochodowego oraz zapewniają rozwój i poprawę infrastruktury w powiecie. Organizatorami robót publicznych mogą być powiaty, gminy lub organizacje pozarządowe statutowo zajmujące się problematyką: ochrony środowiska, kultury, oświaty, kultury fizycznej i turystyki, opieki zdrowotnej, bezrobocia oraz pomocy społecznej, a także spółki wodne i ich związki, jeżeli prace te są finansowane lub dofinansowane ze środków samorządu terytorialnego, budżetu państwa, funduszy celowych, organizacji pozarządowych, spółek wodnych i ich związków. Organizator robót publicznych może wskazać pracodawcę, u którego będą wykonywane roboty publiczne.

Organizator ubiegający się o organizację robót publicznych składa Wniosek do Starosty za pośrednictwem Urzędu. Z Organizatorem zawierana jest umowa określająca w szczególności: liczbę bezrobotnych oraz okres, na jaki zostaną zatrudnieni; rodzaj i miejsce wykonywanych robót publicznych oraz niezbędne lub pożądane kwalifikacje bezrobotnych; terminy i wysokość refundowanych z Funduszu Pracy kosztów wynagrodzeń, nagród i składek na ubezpieczenia społeczne; obowiązek informowania Urzędu o przypadkach wcześniejszego rozwiązania umowy o pracę ze skierowanym bezrobotnym oraz o zmianach

w zawartej z bezrobotnym umowie o pracę; obowiązek utrzymania zatrudnienia skierowanego bezrobotnego przez okres wskazany w umowie.

Urząd zwraca Organizatorowi, który zatrudniał skierowanych bezrobotnych, przez okres do 6 miesięcy, część kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składek na ubezpieczenia społeczne bezrobotnych w wysokości uprzednio uzgodnionej, określonej w umowie, nieprzekraczającej jednak kwoty ustalonej jako iloczyn liczby zatrudnionych w miesiącu w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy oraz 50% przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w ostatnim dniu zatrudnienia każdego rozliczanego miesiąca i składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanego wynagrodzenia.

Wysokość refundacji przyznawanej przez Urząd w 2020 r. wynosiła 1.800,00 zł plus składki na ubezpieczenie społeczne od refundowanej kwoty za jedną osobę za jeden miesiąc. Refundacja kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne zatrudnionych pracowników w ramach zawartej Umowy dokonywana na podstawie składanego co miesiąc „Wniosku o refundację” wraz z wymaganymi załącznikami.

W 2020 roku podpisano **6 umów** z Urzędami Gmin: w Sarnakach, Platerowie, Huszlewie, Łosicach oraz z Rejonowym Związkiem Spółek Wodnych i z Zarządem Dróg Powiatowych. W ramach podpisanych umów zatrudnienie podjęły **22 osoby** bezrobotne. Środki na realizację zadania wyniosły **232.273,30 zł**, a wydatkowano środki w wysokości **229.906,03 zł**.

6.1.3. Prace społecznie użyteczne

W 2020 roku zostały podpisane pomiędzy Starostą Łosickim a Wójtem Gminy Sarnaki oraz Burmistrzem Miasta i Gminy Łosice porozumienia na organizację „Prac społecznie użytecznych”. Prace społecznie użyteczne są jedną z form aktywizacji społeczno-zawodowej osób bezrobotnych znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy. Mają przede wszystkim na celu zapewnienie osobom bezrobotnym możliwości uzyskania minimalnych przynajmniej środków do życia i wsparcia działań gminy na rzecz społeczności lokalnych.

Na wniosek gminy może zostać zawarte porozumienie pomiędzy Urzędem a Gminą, na podstawie, którego organizowane są prace społecznie użyteczne. Z tej formy pomocy mogą skorzystać bezrobotni korzystający ze świadczeń pomocy społecznej. Prace wykonywane są w miejscu zamieszkania lub pobytu bezrobotnego i realizowane są w wymiarze maksymalnie do 10 godzin tygodniowo.

Osoba wykonująca prace społecznie użyteczne zachowuje status osoby bezrobotnej, gdyż pomiędzy podmiotem, w którym są organizowane prace a osobą bezrobotną nie nawiązuje się żadnego stosunku pracy i nie jest zawierana żadna inna umowa. Osoby te są dalej osobami bezrobotnymi i podlegają ubezpieczeniu zdrowotnemu i wypadkowemu.

W 2020 r. skierowano w ramach prac społecznie użytecznych **10 osób** bezrobotnych. Prace wykonywano w gminach: Sarnaki i Łosice. Na realizację wsparcia przeznaczono **12.500,00 zł**, a wydatkowano środki w wysokości **12.240,00 zł**.

6.1.4. Organizacja staży

Celem stażu jest nabywanie przez bezrobotnego praktycznych umiejętności do wykonywania pracy poprzez wykonywanie zadań w miejscu pracy, bez nawiązywania stosunku pracy z pracodawcą. Osoba bezrobotna może zostać skierowana na staż do pracodawcy, rolniczej spółdzielni produkcyjnej lub pełnoletniej osoby fizycznej, zamieszkującej i prowadzącej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, osobiście i na własny rachunek, działalność w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej, w tym ogrodniczej, sadowniczej, pszczelarskiej i rybnej, w pozostającym w jej posiadaniu gospodarstwie rolnym obejmującym obszar użytków rolnych o powierzchni przekraczającej 2 ha przeliczeniowe lub prowadzącej dział specjalny produkcji rolnej, o którym mowa w Ustawie z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników. Staż jest odbywany według programu określonego w umowie zawartej pomiędzy Urzędem a pracodawcą. Bezrobotni, którzy nie ukończyli 30 roku życia mogą być kierowani na staż na okres do 12 miesięcy. Na wniosek bezrobotnego odbywającego staż, Organizator jest obowiązany do udzielania dni wolnych w wymiarze 2 dni za każde 30 dni kalendarzowych odbywania stażu. Za dni wolne przysługuje stypendium. Za ostatni miesiąc odbywania stażu Organizator jest obowiązany udzielić dni wolnych przed upływem terminu zakończenia stażu. Bezrobotny, skierowany do odbycia stażu, sporządza sprawozdanie z przebiegu stażu, zawierające informacje o wykonywanych zadaniach oraz uzyskanych kwalifikacjach lub umiejętnościach zawodowych. Po zakończeniu stażu Urząd wydaje bezrobotnemu zaświadczenie o odbyciu stażu. Nadzór nad odbywaniem stażu sprawuje Urząd, natomiast Organizator wyznacza opiekuna bezrobotnego odbywającego staż, który udziela bezrobotnemu wskazówek i pomocy w wypełnianiu powierzonych zadań oraz poświadcza podpisem prawdziwość informacji zawartych w sprawozdaniu bezrobotnego. Opiekun bezrobotnego odbywającego staż może jednocześnie sprawować opiekę nad nie więcej niż 3 osobami bezrobotnymi odbywającymi staż. Staże są bardzo dobrze oceniane, jeśli chodzi o możliwość zdobywania nowej wiedzy i satysfakcję. Trochę gorzej wypada ocena, jeśli chodzi o dopasowanie oferty do sytuacji osoby aktywizowanej i zatrudnialność.

Pracodawca przyjmując bezrobotnego na staż otrzymuje świadczenie pracy według ustalonego programu, nie ponosząc przy tym kosztów wynagrodzenia za świadczoną pracę. Bezrobotnemu w okresie odbywania stażu przysługuje stypendium w wysokości 120% kwoty zasiłku wypłacane przez Urząd. Ponadto pracodawca ma możliwość sprawdzenia przydatności zawodowej bezrobotnego w firmie pod kątem zatrudnienia go po odbyciu stażu.

W 2020 roku w ramach otrzymanych środków limitu skierowano do odbycia stażu **18 osób bezrobotnych**. Kwota przeznaczona na realizację zadania wyniosła **92.700,00 zł**, z czego poniesiono wydatki w wysokości **89.715,26 zł**.

6.1.5. Szkolenia

Szkolenie to pozaszkolne zajęcia mające na celu uzyskanie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub ogólnych, potrzebnych do wykonywania pracy, w tym umiejętności poszukiwania zatrudnienia.

Urząd kieruje na szkolenia grupowe zgodnie z planem szkoleń lub może skierować bezrobotnego na wskazane przez niego szkolenie, jeżeli uzasadni on celowość tego szkolenia a jego koszt w części finansowanej z Funduszu Pracy w danym roku nie przekroczy 300% przeciętnego wynagrodzenia.

W 2020 r. odbyło się szkolenie z zakresu umiejętności poszukiwania pracy, w którym udział wzięło **16 osób**. Urząd w ub.r. skierował także **8 osób** bezrobotnych na szkolenie grupowe pn. „Mała przedsiębiorczość – własna firma”.

Ponadto ze środków przeznaczonych na realizację zadania zostało także wypłacone stypendium szkoleniowe dla 1 osoby, która otrzymała bon szkoleniowy.

W planie finansowym na realizację szkoleń w ubiegłym roku przeznaczono **15.500,00 zł**, a wydatkowano środki w wysokości **15.244,15 zł**.

6.1.6. Wyposażenia/doposażenia stanowisk pracy

Podmiot zamierzający wyposażyć lub doposażyć stanowisko pracy dla bezrobotnego może ubiegać się o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy składając wniosek do starosty właściwego ze względu na siedzibę tego podmiotu lub ze względu na miejsce wykonywania pracy przez bezrobotnego.

O refundację wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy może ubiegać się: podmiot prowadzący działalność gospodarczą; niepubliczne przedszkole i niepubliczna szkoła; osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, zamieszkująca lub mająca siedzibę na terytorium RP, będąca posiadaczem gospodarstwa rolnego lub prowadząca dział specjalny produkcji rolnej, zatrudniająca w okresie ostatnich sześciu miesięcy, w każdym miesiącu, co najmniej jednego pracownika w pełnym wymiarze czasu pracy; żłobek lub klub dziecięcy tworzony i prowadzony przez osoby fizyczne, osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, o których mowa w przepisach o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, podmiot prowadzący działalność gospodarczą polegającą na świadczeniu usług rehabilitacyjnych.

Starosta może refundować koszty wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego w wysokości nie większej niż 6-krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia. Refundacja może być przeznaczona na pokrycie kosztów bezpośrednio i jednoznacznie związanych z tworzonym stanowiskiem pracy, tj. zakupu maszyn, urządzeń, narzędzi, osprzętu do wyposażenia tworzonego stanowiska pracy. Przyznana kwota refundacji jest przekazywana na rachunek bankowy Podmiotu po spełnieniu warunków określonych w umowie, a w szczególności po: przedłożeniu rozliczenia

oraz dokumentów potwierdzających poniesione wydatki na utworzenie stanowiska pracy, zatrudnieniu na tym stanowisku skierowanego bezrobotnego i ustanowieniu zabezpieczenia należytego wykonania umowy. Podmiot, który otrzymał refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego jest zobowiązany do zatrudnienia na utworzonym stanowisku bezrobotnego przez okres nie krótszy niż 24 miesiące.

W 2020 roku podpisano z pracodawcą umowę na refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia **1 stanowiska pracy** dla skierowanego bezrobotnego. We wsparciu wzięty udział także 4 osoby w ramach uzupełnienia stanowisk pracy. W planie finansowym na realizację wsparcia przeznaczono kwotę **75.000,00 zł**, natomiast wydatkowano **25.000,00 zł**.

6.1.7. Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej

Przyznawanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej ma na celu wspieranie osób przedsiębiorczych, motywowanie ich do aktywności zawodowej poprzez samozatrudnienie. O środki na podjęcie działalności może ubiegać się: osoba bezrobotna, poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu lub niewykonujący innej pracy zarobkowej opiekun osoby niepełnosprawnej albo absolwent centrum integracji społecznej lub absolwent klubu integracji społecznej jeżeli nie pozostaje w okresie zgłoszonego do ewidencji działalności gospodarczej zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej. Osoba zarejestrowana w Urzędzie zamierzająca podjąć działalność gospodarczą może złożyć do Urzędu wnioski o przyznanie środków na jej podjęcie, w tym na pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa dotyczących tej działalności w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 6 – krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia.

Przyznawana pomoc jest bezzwrotna pod warunkiem wywiązania się z zobowiązań umowy. Głównym zobowiązaniem jest prowadzenie działalności nieprzerwanie przez okres co najmniej 12 miesięcy oraz niepodejmowanie w tym okresie zatrudnienia, terminowe wydatkowanie środków zgodnie z przeznaczeniem oraz rozliczenie się z przyznanego dofinansowania. W przypadku braku własnych środków są szansą na utworzenie własnej firmy i podjęcie pracy na "własny rachunek". Wsparcie finansowe w postaci udzielenia jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej ułatwia osiągnięcie biznesowego sukcesu osobom bezrobotnym, spiera powstawanie nowych miejsc pracy.

W 2020 roku wsparcie finansowe na podjęcie działalności gospodarczej udzielono **3 osobom** bezrobotnym. Kwota planu finansowego na realizację zadania wyniosła **125.000,00 zł**, natomiast wydatkowano środki w wysokości **75.000,00 zł**.

6.1.8. Zwrot kosztów dojazdu

Urząd może dokonywać zwrotu kosztów przejazdu z miejsca zamieszkania i powrotu do miejsca odbywania stażu u Organizatora lub szkolenia, osobie bezrobotnej, która na podstawie skierowania Urzędu podjęła staż lub została skierowana na szkolenie i dojeżdża do tych miejsc.

Osoba ubiegająca się o zwrot może złożyć do Urzędu „Wniosek o przyznanie zwrotu kosztów przejazdu na staż” wraz z niezbędnymi załącznikami. Wniosek powinien być złożony przed rozpoczęciem stażu lub najpóźniej w terminie 5 dni roboczych po jego rozpoczęciu.

Zwrot poniesionych kosztów przejazdu na staż będzie dokonany w terminie 30 dni od dnia złożenia kompletnego i prawidłowo wypełnionego „Wniosku o zwrot poniesionych kosztów przejazdu na staż” wraz z niezbędnymi załącznikami.

W 2020 roku zwrotu kosztów dojazdu dokonywano osobom dojeżdżającym do miejsca odbywania stażu oraz na szkolenie z zakresu umiejętności poszukiwania pracy. W planie finansowym na realizację wsparcia przeznaczono kwotę **10.000,00 zł**, a wydatkowano środki w wysokości **5.534,34 zł**.

6.1.9. Badania lekarskie

W 2020 roku, w planie finansowym, na koszty badań lekarskich zarezerwowano **1.000,00 zł**. Natomiast wydatków nie poniesiono.

6.1.10. Bony szkoleniowe

Na wniosek bezrobotnego do 30 roku życia starosta, może przyznać bonu szkoleniowego stanowiący gwarancję skierowania bezrobotnego na wskazane przez niego szkolenie oraz opłacenia kosztów, które zostaną poniesione w związku z podjęciem szkolenia.

Przyznanie i realizacja bonu szkoleniowego następuje na podstawie Indywidualnego Planu Działania oraz uprawdopodobnienia przez bezrobotnego podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej.

W ramach bonu szkoleniowego Urząd finansuje bezrobotnemu, do wysokości 100% przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu przyznania bonu szkoleniowego. Osobie odbywającej szkolenie realizowane w ramach bonu szkoleniowego przysługuje także stypendium.

W 2020 r., w ramach bonu szkoleniowego, zrealizowano szkolenie dla **1 osoby** bezrobotnej. Kwota w planie finansowym, przeznaczona na realizację zadania wyniosła **3.150,00 zł**, i na taką kwotę poniesiono wydatki.

6.1.11. Bony na zasiedlenie

Na wniosek bezrobotnego do 30 roku życia starosta na podstawie umowy, może przyznać bon na zasiedlenie w związku z podjęciem przez niego poza miejscem dotychczasowego zamieszkania zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej, jeżeli:

- z tytułu ich wykonywania będzie osiągał wynagrodzenie lub przychód w wysokości, co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę brutto miesięcznie oraz będzie podlegał ubezpieczeniom społecznym;
- odległość od miejsca dotychczasowego zamieszkania do miejscowości, w której bezrobotny zamieszka w związku z podjęciem zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej wynosi co najmniej 80 km lub czas dojazdu do tej miejscowości i powrotu do miejsca dotychczasowego zamieszkania środkami transportu zbiorowego przekracza łącznie co najmniej 3 godziny dziennie;
- będzie pozostawał w zatrudnieniu, wykonywał inną pracę zarobkową lub będzie prowadził działalność gospodarczą przez okres, co najmniej 6 miesięcy.

W 2020 roku z bonu na zasiedlenie skorzystało **5 osób** bezrobotnych. Kwota, w planie finansowym, przeznaczona na realizację wsparcia wyniosła **35.000,00 zł** i środki te wydatkowano w całości na realizację zadania.

6.1.12. Dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego powyżej 50 roku życia

Starosta, może na podstawie zawartej umowy, przyznać pracodawcy lub przedsiębiorcy dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia.

Dofinansowanie wynagrodzenia przysługuje przez okres:

- 12 miesięcy – w przypadku zatrudnienia bezrobotnego, który ukończył 50 lat, a nie ukończył 60 lat lub
- 24 miesięcy – w przypadku zatrudnienia bezrobotnego, który ukończył 60 lat.

Dofinansowanie wynagrodzenia przysługuje w kwocie określonej w umowie, nie wyższej jednak niż połowa minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie obowiązującego w dniu zawarcia umowy, za każdego zatrudnionego bezrobotnego.

Pracodawca lub przedsiębiorca są obowiązani do dalszego zatrudniania skierowanego bezrobotnego po upływie okresu przysługiwania dofinansowania wynagrodzenia, odpowiednio przez okres 6 miesięcy w przypadku dofinansowania zatrudnienia przez okres 12 miesięcy oraz 12 miesięcy w przypadku dofinansowania zatrudnienia przez okres 24 miesięcy.

Dofinansowanie wynagrodzenia za bezrobotnego powyżej 50 roku życia przysługuje jedynie osobom bezrobotnym dla których ustalono profil pomocy II lub III (w ramach

programu specjalnego) zgodnie z art. 33 ust. 2c pkt 1 i 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

W 2020 roku dofinansowano zatrudnienie dla **2 osób** bezrobotnych powyżej 50 roku życia, które kontynuowały zatrudnienie rozpoczęte w 2019 roku. W planie finansowym na wsparcie przeznaczono kwotę **6.150,00 zł** i tę kwotę wydatkowano.

6.1.13. Refundacja składek ZUS

Spółdzielnia socjalna może ubiegać się o finansowanie ze środków Funduszu Pracy zwrotu opłaconych składek obejmujących część wynagrodzenia odpowiadającą składce należnej od zatrudnionych na podstawie spółdzielczej umowy o pracę członków spółdzielni na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i chorobowe oraz części kosztów osobowych pracodawcy odpowiadającą składce na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe za zatrudnionego. Składki mogą być finansowane w pełnej wysokości przez okres 24 miesięcy od dnia zatrudnienia oraz w połowie wysokości przez kolejne 12 miesięcy, do wysokości odpowiadającej miesięcznie wysokości składki, której podstawą wymiaru jest kwota minimalnego wynagrodzenia.

W 2020 roku na realizację wsparcia zaplanowano **10.700,00 zł**. Natomiast zrefundowano składki ZUS dla **10 osób** zatrudnionych w spółdzielni socjalnej „Łosiczanek”, na kwotę **10.682,46 zł**.

6.2. PROGRAMY REALIZOWANE ZE ŚRODKÓW FUNDUSZU PRACY Z REZERWY FUNDUSZU PRACY.

6.2.1. Program finansowania działań określonych w ustawie COVID-19

W dniu 2 kwietnia 2020 r. złożono w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Warszawie wniosek o przyznanie dodatkowych środków Funduszu Pracy z rezerwy Funduszu Pracy na finansowanie realizacji działań określonych w ustawie COVID-19 na łączną kwotę 30.000.000,00 zł. Po decyzji Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej o kwotach przeznaczonych na poszczególne programy aktywizacji i formy wsparcia dla naszego Powiatu przyznano 20.000.000,00 zł. 16 października ub.r. w związku z mniejszym, niż planowano, zainteresowaniem wsparciem złożono wnioski o zmniejszenie limitu środków rezerwy FP, który wyniósł po zmniejszeniu **8.700.000,00 zł**. Z tej kwoty 699.857,50 zł to dodatkowe środki Funduszu Pracy przeznaczone na finansowanie realizacji działań określonych w ustawie COVID-19 w ramach projektu pt. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie łosickim (IV)”, w ramach: Osi priorytetowej I Osoby młode na rynku pracy, Działania 1.1 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy, Poddziałania 1.1.1 Wsparcie Europejskiego Funduszu Społecznego. Ponadto z przyznanego

dofinansowania 164.696,12 zł przeznaczono na realizację działań określonych w ustawie COVID-19 w ramach projektu pt. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (III)”, w ramach Osi priorytetowej VIII Rozwój rynku pracy, Działania 8.1 RPO WM 2014-2020 Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych przez PUP – projekty pozakonkursowe.

Na realizację programu, bez środków w ramach projektów pozakonkursowych, wydatkowano **7.486.414,60 zł** (po uwzględnieniu zwrotów **7.464.844,65 zł**), w tym na pożyczki na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy (art.15zzd ustawy COVID-19) **5.691,500,00 zł** (po zwrotach **5.669,930,05 zł**), na pożyczki na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia statutowej organizacji pozarządowej (art.15zzda ustawy COVID-19) **87.447,89 zł**, na dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników dla mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców (art.15zzb ustawy COVID-19) **1.190.336,15 zł**, na dofinansowanie części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej dla przedsiębiorców samozatrudnionych (art.15zzb ustawy COVID-19) **478.660,00 zł** oraz na Dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne dla kościelnych osób prawnych oraz ich jednostek organizacyjnych (art.15zze ustawy COVID-19) **38.470,56 zł**. Wsparcie wypłacono dla **1538 pracowników i przedsiębiorców**.

6.3. ŚRODKI Z EFS W RAMACH PROJEKTÓW POZAKONKURSOWYCH

6.3.1. Projekt pozakonkursowy pt. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie łosickim (IV)” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój

Powiatowy Urząd Pracy w Łosicach realizuje, w okresie od 01.01.2020 r. do 31.12.2022 r., projekt pozakonkursowy pt. „**Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie łosickim (IV)**”, w ramach: Osi priorytetowej I Osoby młode na rynku pracy, Działania 1.1 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy, Poddziałania 1.1.1 Wsparcie Europejskiego Funduszu Społecznego.

Wartość projektu: **4.453.614,84 zł**, w tym na realizację projektu w 2020 roku **1.941.552,17 zł**, **1.326.770,95 zł** w 2021 roku, natomiast na realizację projektu w 2022 roku, przeznaczono **1.185.291,72 zł**.

Projekt realizuje cel szczegółowy PO WER, tj. zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych do 29 roku życia bez pracy, w tym w szczególności osób, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET).

Zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie projektu wsparciem w ramach projektu zostaną objęte 453 osoby (232 kobiety i 221 mężczyzn, w tym 260 osób bezrobotnych

– 142 kobiety, 118 mężczyzn) w wieku 18-29 lat, w tym osoby z niepełnosprawnościami, zamieszkałe w powiecie łosickim, zarejestrowane w PUP w Łosicach jako osoby bezrobotne, spośród których co najmniej 60% będą stanowić osoby, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET), zgodnie z definicją osoby z kategorii NEET, przyjętą w PO WER 2014-2020 oraz osoby pracujące, korzystające ze wsparcia w ramach ustawy COVID-19.

Co najmniej 20% uczestników projektu, spośród osób bezrobotnych, będą stanowić osoby znajdujące się w trudnej sytuacji na rynku pracy tj. osoby z niepełnosprawnościami - 4 osoby (2 kobiety i 2 mężczyzn), osoby długotrwale bezrobotne - 40 osób (20 kobiet i 20 mężczyzn), osoby o niskich kwalifikacjach 135 osób (80 kobiet, 70 mężczyzn).

Ponadto wsparcie, w związku z ustawą COVID-19, otrzymają pracownicy, przedsiębiorcy oraz organizacje pozarządowe 193 osoby (90 kobiet, 103 mężczyzn). Wsparcie jest skierowane dla:

- przedsiębiorców w postaci dofinansowania części kosztów wynagrodzeń pracowników art. 15 zzb ustawy COVID-19,
- przedsiębiorców będących osobami fizycznymi niezatrudniającymi pracowników w postaci dofinansowania części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej art. 15 zzc ustawy COVID-19,
- wsparcie dla organizacji pozarządowych w postaci dofinansowania części kosztów wynagrodzeń pracowników art. 15 zze ustawy COVID-19.

Wsparcie dla osób młodych do 29 roku życia pozostających bez zatrudnienia będzie udzielane zgodnie ze standardami określonymi w Planie realizacji Gwarancji dla młodzieży w Polsce, tzn. w ciągu 4 miesięcy od dnia przystąpienia do projektu osobom młodym zostanie zapewniona wysokiej jakości oferta zatrudnienia, dalszego kształcenia, przyuczenia do zawodu lub stażu.

W ramach projektu realizowano indywidualną i kompleksową aktywizacja zawodowo-edukacyjną osób młodych, opierającą się na elementach indywidualnej i kompleksowej pomocy wskazanych w typach operacji w ramach Osi I, przy czym opracowanie Indywidualnego Planu Działania jest obowiązkowe.

W projekcie, w 2020 roku, zrealizowano następujące formy wsparcia:

- 1) **organizacja staży dla 49 osób bezrobotnych.** W budżecie projektu na finansowanie stypendiów stażowych w 2020 roku zaplanowano **253.889,61 zł**, natomiast wydatki, w związku z wyższą kwotą stypendium od września ub.r. oraz doбором dodatkowych osób, wyniosły **293.279,06 zł** (zgodnie z umową o dofinansowanie projektu na realizację wsparcia przesunięto oszczędności z innych zadań realizowanych w projekcie, tj. z prac interwencyjnych, szkoleń oraz bonów na zasiedlenie). Osobom dojeżdżającym do miejsca odbywania stażu dokonywano zwrotu kosztów dojazdu (budżet projektu – **21.000,00 zł**, natomiast wydatki wyniosły **15.358,18 zł**);
- 2) **udzielenie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej dla 11 osób bezrobotnych.** W budżecie projektu na 2020 rok na finansowanie wsparcia zaplanowano **250.000,00 zł**, natomiast wydatki wyniosły **263.273,53 zł**. Podobnie jak w przypadku

staży zgodnie z umową o dofinansowanie projektu na realizację wsparcia przesunięto oszczędności z bonów na zasiedlenie oraz z wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego;

- 3) **wyposażenie lub doposażenie stanowiska dla skierowanego bezrobotnego.** W ub.r. podpisano umowy na wyposażenie lub doposażenie **6 stanowisk pracy**. W budżecie projektu na finansowanie wsparcia zaplanowano **150.000,00 zł**, natomiast wydatki poniesiono na kwotę **137.647,77 zł**.
- 4) **organizacja prac interwencyjnych dla 1 osoby.** Na finansowanie wsparcia zaplanowano w budżecie projektu **20.000,00 zł**, natomiast wydatki wyniosły **3.934,56 zł**;
- 5) **organizacja szkoleń dla 5 osób bezrobotnych.** W ubiegłym roku zorganizowano szkolenie grupowe: „Operator wózków jezdniowych podnośnikowych z mechanicznym napędem podnoszenia z wyłączeniem wózków z wysięgnikiem oraz wózków z osobą obsługującą podnoszoną wraz z ładunkiem” dla 5 osób. W budżecie projektu na finansowanie wsparcia zaplanowano **17.101,00 zł**, natomiast wydatki wyniosły **5.835,48 zł**, w tym koszty firmy szkoleniowej **4.000,00 zł**, koszty stypendiów szkoleniowych wyniosły **1.548,05 zł** oraz koszty dojazdów na szkolenia **287,43 zł**;
- 6) realizacja **bonu na zasiedlenie dla 3 osób bezrobotnych.** W budżecie projektu na finansowanie wsparcia zaplanowano **54.400,00 zł**, natomiast wydatki wyniosły **19.400,00 zł**.

Dodatkowo Uczestnicy/Uczestniczki Projektu otrzymali wsparcie w ramach poradnictwa zawodowego lub pośrednictwa pracy.

Ponadto w związku z pandemią koronawirusa w ramach projektu zaplanowano **wsparcie zgodnie z ustawą COVID-19** dla pracowników, przedsiębiorców oraz organizacji pozarządowych. W budżecie projektu na wsparcie przeznaczono **1.175.161,56 zł**, w tym na dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników dla mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców (art.15zzb ustawy COVID-19) **892.281,56 zł** (z tego wydatkowano **409.802,24 zł** - po uwzględnieniu zwrotów wydano **405.965,67 zł**) oraz na dofinansowanie części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej dla przedsiębiorców samozatrudnionych (art.15zzb ustawy COVID-19) **282.880,00 zł**, a wydatkowano **143.000,00 zł**. Ogółem, w ramach projektu, na wsparcie w związku z ustawą COVID-19 wydatkowano **552.802,24 zł** (po zwrotach **548.965,67 zł**).

Wsparcie wyłacono dla 131 pracowników i przedsiębiorców.

6.3.2. Projekt pozakonkursowy pt. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (III)” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego

Powiatowy Urząd Pracy w Łosicach realizował w okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2020 r. projekt pozakonkursowy pt. „**Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (III)**”, ramach Osi priorytetowej VIII Rozwój rynku pracy, Działania 8.1 RPO WM 2014-2020 Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych przez PUP – projekty pozakonkursowe.

Wartość projektu: **2.381.219,22 zł**, w tym na 2019 rok **876.391,00 zł**, a na 2020 rok **1.504.828,22 zł**. W 2020 r., w ramach projektu, zrealizowano następujące formy wsparcia:

- 1) **organizacja staży dla 25 osób** bezrobotnych. W budżecie projektu na finansowanie stypendiów stażowych w 2020 roku zaplanowano **180.132,00 zł**, natomiast wydatki w związku z wyższą kwotą stypendium od września ub.r., wyniosły **194.389,30 zł** (zgodnie z umową o dofinansowanie projektu na realizację wsparcia przesunięto oszczędności z innych zadań realizowanych w projekcie, tj. z wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego). Osobom dojeżdżającym do miejsca odbywania stażu dokonywano zwrotu kosztów dojazdu (budżet projektu – **7.000,10 zł**, wydatki poniesiono w kwocie **2,757,74 zł**);
- 2) **udzielenie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej dla 10 osób** bezrobotnych. W budżecie projektu na 2020 rok na finansowanie wsparcia zaplanowano **250.000,00 zł**, natomiast wydatki wyniosły **249.499,93 zł** (w tym VAT **39.617,59 zł**);
- 3) **wyposażenie lub doposażenie stanowiska dla skierowanego bezrobotnego**. W ub.r. podpisano 10 umów na wyposażenie lub doposażenie **10 stanowisk** pracy. W budżecie projektu na finansowanie wsparcia zaplanowano **275.000,00 zł**, natomiast wydano **242.476,09 zł (w tym VAT 43.134,57 zł)**. We wsparciu wzięło udział także 5 osób w ramach uzupełnienia stanowisk pracy;

W ramach projektu zrealizowano jego cel, tj. zwiększenie możliwości zatrudnienia osób w wieku 30 lat i więcej należących do grup defaworyzowanych pozostających bez pracy w powiecie łosickim.

Wsparciem w ramach projektu, łącznie w 2019 i w 2020 roku, zostało objętych 317 osób, w tym 115 osób (57 kobiet, 58 mężczyzn) w wieku 30 lat i więcej, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach, w tym 65 osób w 2019 r. i 50 osób w 2020 r. Jedna osoba uczestniczyła w projekcie dwukrotnie – w 2019 roku wzięła udział w stażu, następnie w 2020 roku uczestniczyła we wsparciu w związku z ustawą COVID-19.

Wsparcie, w związku z ustawą COVID-19, otrzymali pracownicy oraz przedsiębiorcy – 204 osoby. W budżecie projektu na wsparcie przeznaczono **789.696,12 zł**, w tym na dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników dla mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców (art.15zbb ustawy COVID-19) **358.616,12 zł** (z tego wydatkowano **358.822,65 zł** - po uwzględnieniu zwrotów wydano **354.256,47 zł**) oraz na dofinansowanie części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej dla przedsiębiorców

samozatrudnionych (art.15zzb ustawy COVID-19) **431.080,00 zł**, natomiast wydatkowano **433.680,00 zł** (uwzględniając zwroty wydano **431.080,00 zł**). Ogółem, w ramach projektu, na wsparcie w związku z ustawą COVID-19 wydatkowano **792.502,65 zł** (po zwrotach **785.336,47 zł**).

6.4. POZOSTAŁE PROGRAMY

6.4.1. Środki z PFRON na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej

W 2020 roku ze środków PFRON pozyskano **40.000,00 zł**. Środki te przeznaczono na dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej dla osoby niepełnosprawnej.

6.4.2. Środki na zadania fakultatywne

Środki te w 2020 r. przeznaczono m.in. na:

- opracowywanie, wydawanie lub rozpowszechnianie informacji o usługach organów zatrudnienia oraz innych partnerów;
- koszty wezwań, zawiadomień, zakup lub druk kart rejestracyjnych i innych druków niezbędnych do ustalenia uprawnień do zasiłku i innych świadczeń z tytułu bezrobocia, przekazywania bezrobotnym należnych świadczeń pieniężnych oraz kosztów komunikowania się z pracodawcami, bezrobotnymi, poszukującymi pracy, organami rentowymi oraz urzędami skarbowymi;
- wprowadzanie, rozwijanie i eksploatację systemu teleinformatycznego i technologii cyfrowych w publicznych służbach zatrudnienia;
- postępowania sądowe i egzekucyjne w sprawach nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych i innych wypłat z Funduszu Pracy;
- refundację dodatków do wynagrodzeń; szkolenia oraz przejazdy dla pracowników i członków rad rynku pracy

**Tabela Nr 12. Wydatki na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu
(FP, EFS, PFRON) w latach 2019 – 2020**

L.p.	Wyszczególnienie	2019 rok	2020 rok	Procentowy udział w ogólnych wydatkach w 2020 roku
1.	Prace interwencyjne	185 904,44	97 115,03	4,69
2.	Roboty publiczne	274 352,62	229 906,03	11,11
3.	Prace społecznie użyteczne	10 945,20	12 240,00	0,59
4.	Staże	1 002 604,85	577 383,62	27,91
5.	Szkolenia	8 886,53	20 792,20	1,01
6.	Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	752 737,68	627 773,46	30,35
7.	Wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy	484 818,09	405 123,86	19,58
8.	Bony szkoleniowe	10 801,20	3 150,00	0,15
9.	Bony na zasiedlenie	56 000,00	54 400,00	2,63
10.	Zwrot kosztów dojazdu	41 525,51	23 937,69	1,16
11.	Badania lekarskie	350,00	0,00	0,00
12.	Refundacja składki ZUS	35 287,63	10 682,46	0,52
13.	Dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego powyżej 50 roku życia	24 831,92	6 150,00	0,30
	Ogółem	2 889 045,67	2 068 654,35	100,00

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

Tabela Nr 13. Osoby objęte (rozpoczynające udział) aktywnymi programami rynku pracy (FP, EFS, PFRON) według form wsparcia w latach 2019 – 2020

L.p.	Wyszczególnienie	2019 rok	2020 rok
1	Prace interwencyjne	42	9
2	Roboty publiczne	28	22
3	Prace społecznie użyteczne	10	10
4	Staże	138	92
5	Szkolenia	6	29
6	Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	32	25
7	Wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy	36 (w tym 16 osób w ramach uzupełnienia stanowisk pracy)	27 (w tym 10 osób w ramach uzupełnienia stanowisk pracy)
8	Bony szkoleniowe	3	1
9	Bony na zasiedlenie	8	8
10	Dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego powyżej 50 roku życia	2	0
11	Refundacja składki ZUS	17	10
	Ogółem	322 (w tym 16 osób w ramach uzupełnienia stanowisk pracy)	233 (w tym 10 osób w ramach uzupełnienia stanowisk pracy)

* uzupełnienia stanowisk pracy w ramach umów na refundację wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy. Fundusz Pracy – 7 osób w 2019 r., 4 osoby w 2020 r.; Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych zamieszkujących na wsi (Rezerwa FP) – 1 osoba w 2019 r. (nie była uczestnikiem programu); Projekt pt. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie łosickim (III)” – 4 osoby w 2019 r., 1 osoba w 2020 r. (nie była uczestnikiem projektu); Projekt pt. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i powyżej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (II)” – 4 osoby w 2019 r. (nie były uczestnikami projektu); Projekt pt. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i powyżej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (III)” – 5 osób w 2020 r.

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

Analiza powyższych danych wskazuje, że zarówno w strukturze wydatków, jak i zestawieniu uczestników, dominują 4 formy aktywizacji: staże, przyznawanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej, refundacja kosztów wyposażenia/doposażenia stanowisk pracy oraz roboty publiczne. Do najszerzej stosowanego wsparcia aktywizującego, obok pośrednictwa pracy i doradztwa zawodowego należy organizacja staży,

na które w 2020 roku przeznaczono prawie 28,5% środków będących w dyspozycji Urzędu, i w którym uczestniczyło najwięcej osób bezrobotnych. Realizując staże dążyliśmy do osiągnięcia głównego celu, jakim jest znalezienie zatrudnienia dla uczestników tej formy aktywizacji. Wysoki odsetek osób młodych w strukturze bezrobotnych zarejestrowanych w Urzędzie sprawia, że odbycie stażu jest dla tej grupy jedną z najlepszych propozycji wsparcia. Staż daje osobom młodym możliwość zdobycia umiejętności zawodowych oraz doświadczenia zawodowego. Nadal cieszy się sporym zainteresowaniem ze strony bezrobotnych wsparcie finansowe prowadzące do samozatrudnienia (ponad 30% wydatków w 2020 r. na aktywne programy rynku pracy), chociaż pojawia się przy rozpatrywaniu wniosków wiele wątpliwości odnośnie trwałości planowania przedsięwzięcia biznesowego. Urząd musi wyważać z jednej strony wysoką skuteczność tego narzędzia, jak i innego, jakim jest wyposażenie/doposażenie nowego miejsca pracy a z drugiej strony ich wysokie koszty jednostkowe.

Rodzaje działalności gospodarczych podejmowanych w 2020 r. przez osoby bezrobotne w powiecie łosickim:

- usługi remontowo – budowlane – 4,
- mobilne usługi kosmetyczne – 3,
- świadczenie usług fotograficznych – 3,
- produkcja filmów, nagrań wideo i programów telewizyjnych – 2,
- produkcja mebli na wymiar – 1,
- ozonowanie pomieszczeń, mycie dachów i pranie tapicerki samochodowej – 1,
- usługi dekarские – 1,
- usługi hydrauliczno-sanitarne – 1,
- mobilne usługi tartaczne – 1,
- konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych – mechanika pojazdowa – 1,
- sprzedaż detaliczna kwiatów sztucznych i żywych – 1,
- nauka tańca, ruchu, animacja czasu wolnego – 1,
- specjalistyczne projektowanie w systemach CAD/CAM, tworzenie i sprzedaż specjalistycznych kursów wideo, sprzedaż reklam oraz tworzenie gadżetów na drukarce 3D i maszynach CNC – 1,
- obsługa serwisowa urządzeń spalinowych, elektronarzędzi i innych urządzeń wykorzystywanych w gospodarstwach domowych, gospodarstwach rolnych i przedsiębiorstwach – 1,
- świadczenie usług związanych z działalnością w zakresie nagrań dźwiękowych, produkcji muzycznej, pozaszkolnej edukacji artystycznej oraz działalności koncertowej – 1,
- projektowanie wnętrz – 1,

Dane dotyczące efektywności programów rynku pracy realizowanych w 2020 r. będą możliwe do obliczenia po zakończeniu I kwartału 2021 r. Dane za poprzedni rok przekazywane są do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie do 10 dnia roboczego

w kwietniu w „Załączniku nr 1 do sprawozdania MRPiPS – 02 Efektywność programów na rzecz promocji zatrudnienia”.

6.5. DODATKOWE FORMY WSPARCIA REALIZOWANE W ZWIĄZKU Z TRWAJĄCYM STANEM EPIDEMII COVID-19

Powiatowy Urząd Pracy w Łosicach zgodnie z ustawą z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 1842 z późn. zm.):

- 1) od 01 kwietnia 2020 r. realizuje zadania związane z przyznawaniem/udzielaniem:
 - a) pożyczek na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy przyznawanej na podstawie art. 15zzd ww. ustawy,
 - b) dofinansowania części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej dla przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną niezatrudniającego pracowników, w przypadku spadku obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19 na podstawie art. 15zzc ww. ustawy,
 - c) dofinansowania części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne w przypadku spadku obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19 na podstawie art. 15zzb ww. ustawy,
 - d) dofinansowania części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne w przypadku spadku przychodów z działalności statutowej w następstwie wystąpienia COVID-19 organizacjom pozarządowym lub podmiotom o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na podstawie art. 15zze ww. ustawy,
- 2) od 24 czerwca 2020 r. realizuje zadania związane z przyznawaniem/udzielaniem:
 - a) pożyczek na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej lub statutowej dla organizacji pozarządowych lub podmiotów, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na podstawie art. 15zzda ww. ustawy,
 - b) dofinansowania części kosztów wynagrodzeń pracowników kościelnych osób prawnych działających na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania oraz ich jednostek organizacyjnych na podstawie art. 15zzde² ww. ustawy,
- 3) od 19 grudnia 2020 r. realizuje zadanie związane z przyznawaniem/udzielaniem:
 - a) dotacji na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy i małego przedsiębiorcy przyznawanej na podstawie art. 15 zze⁴ ww. ustawy.

6.5.1. Pożyczka na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy

Pożyczka na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej przyznawana jest zgodnie z art. 15 zdd ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 1842 z późn. zm.).

Pożyczka dedykowana jest mikroprzedsiębiorcom, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców, którzy prowadzili działalność gospodarczą przed dniem 1 kwietnia 2020 r., w celu pokrycia bieżących kosztów prowadzenia tej działalności. O pożyczkę mogą ubiegać się także mikroprzedsiębiorcy, którzy nie zatrudniają i nigdy nie zatrudniali pracowników.

Pożyczka udzielana jest ze środków Funduszu Pracy do wysokości 5 000,00 zł, zaś jej oprocentowanie jest stałe i wynosi w skali roku 0,05 stopy redyskonta weksli przyjmowanych przez Narodowy Bank Polski. Okres spłaty pożyczki nie może być dłuższy niż 12 miesięcy, z karencją w spłacie kapitału wraz z odsetkami przez okres 3 miesięcy od dnia udzielenia pożyczki. Pożyczka wraz z odsetkami podlega umorzeniu z urzędu, pod warunkiem prowadzenia przez mikroprzedsiębiorcę działalności gospodarczej przez okres 3 miesięcy od dnia jej udzielenia. Wsparcie polegające na udzieleniu niskoprocentowej pożyczki z Funduszu Pracy dla mikroprzedsiębiorców stanowi pomoc publiczną, mającą na celu zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce, o której mowa w Sekcji 3.1 Komunikatu Komisji – Tymczasowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19 (2020/C 91 I/01) (Dz. Urz. UE C 91I z 20.03.2020, str. 1). Ta forma wsparcia cieszyła się największym zainteresowaniem ze strony przedsiębiorców.

Do dnia 31 grudnia 2020 r.:

- 1) **wpłynęło 1 341 wniosków** o udzielenie pożyczki na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy, z tego:
 - **pozytywnie rozpatrzonych** zostało **1 139 wniosków**,
 - **negatywnie rozpatrzonych** zostało **71 wniosków**,
 - **wycofano 131 wniosków**,
- 2) **zawarto z przedsiębiorcami 1 139 umów** przyznających pożyczki,
- 3) **wypłacono przedsiębiorcom w ramach realizacji tego zadania środki w łącznej wysokości 5 671 500,00 zł**,
- 4) **zwrot środków** z uwagi na niedotrzymanie warunków umowy w kwocie **1 569,95 zł** (zwrot pożyczki rozłożony na raty),
- 5) **umorzono 1 129 pożyczek** na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy w kwocie **5 711 742,00 zł**.

6.5.2. Dofinansowania części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej dla przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną niezatrudniającą pracowników, w przypadku spadku obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19

Dofinansowanie części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej dla przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną niezatrudniającą pracowników, w przypadku spadku obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19 przyznawane jest zgodnie z art. 15 zc ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 1842 z późn. zm.).

O dofinansowanie części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mogą ubiegać się przedsiębiorcy niezatrudniający pracowników, którzy:

- odnotowali spadek obrotów gospodarczych o co najmniej 30 %, rozumiany jako zmniejszenie sprzedaży towarów lub usług w ujęciu ilościowym lub wartościowym w okresie dwóch kolejnych miesięcy kalendarzowych w roku bieżącym (po 31 grudnia 2019 r.) w porównaniu do analogicznych dwóch miesięcy w roku poprzednim,
- nie posiadali do końca trzeciego kwartału 2019 r. zaległości w regulowaniu zobowiązań podatkowych, składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy lub Fundusz Solidarnościowy,
- nie otrzymali i nie ubiegali się o dofinansowanie na ten sam cel z innych środków publicznych,
- nie spełniają przesłanek do ogłoszenia upadłości, o których mowa a w art. 11 lub art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe.

Dofinansowanie może zostać przyznane na okres nie dłuższy niż 3 miesiące, wypłacane jest w okresach miesięcznych. Dofinansowanie jest ustalane według następujących przedziałów spadku obrotów:

- **co najmniej 30%** - w wysokości **50% kwoty minimalnego wynagrodzenia** miesięcznie,
- **co najmniej 50%** - w wysokości **70% kwoty minimalnego wynagrodzenia** miesięcznie,
- **co najmniej 80%** - w wysokości **90% kwoty minimalnego wynagrodzenia** miesięcznie.

Przedsiębiorca po uzyskaniu dofinansowania zobowiązany jest do:

- prowadzenia działalności gospodarczej przez okres na który zostało ono przyznane,
- przeznaczenia dofinansowania na koszty prowadzenia działalności gospodarczej.

W przypadku nieprowadzenia działalności przez okres wynikający z umowy, przedsiębiorca zobowiązany jest do zwrotu środków bez odsetek proporcjonalnie do okresu nieprowadzenia działalności gospodarczej, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty.

Do dnia 31 grudnia 2020 r.:

- 1) **wpłynęło 220 wniosków** o udzielenie dofinansowania części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej dla przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną niezatrudniającą pracowników w przypadku spadku obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19, z tego:

- **pozytywnie rozpatrzonych** zostało **183 wniosków**,
 - **negatywnie rozpatrzonych** zostało **6 wniosków**,
 - **wycofano 31 wniosków**,
- 2) **zawarto** z przedsiębiorcami **183 umowy** o dofinansowanie na kwotę **1 056 640,00 zł**,
 - 3) **wypłacono 179** przedsiębiorcom w ramach realizacji tego zadania środki w łącznej wysokości **1 055 340,00 zł**,
 - 4) **zwrot środków** z uwagi na niedotrzymanie warunków umowy w kwocie **2 600,00 zł**.

6.5.3. Dofinansowania części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne w przypadku spadku obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19

Dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne w przypadku spadku obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19 przyznawane jest zgodnie z art. 15 zzb ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 1842 z późn. zm.).

O dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne w przypadku spadku obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19 **mogą ubiegać się przedsiębiorcy posiadający status mikroprzedsiębiorcy, małego lub średniego przedsiębiorcy, którzy:**

- odnotowali spadek obrotów gospodarczych o co najmniej 30%, rozumiany jako zmniejszenie sprzedaży towarów lub usług w ujęciu ilościowym lub wartościowym w okresie dwóch kolejnych miesięcy kalendarzowych w roku bieżącym (po 31 grudnia 2019 r.) w porównaniu do analogicznych dwóch miesięcy w roku poprzednim,
- nie posiadali do końca trzeciego kwartału 2019r. zaległości w regulowaniu zobowiązań podatkowych, składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Pracy lub Fundusz Solidarnościowy,
- nie otrzymali i nie ubiegali się o dofinansowanie na ten sam cel z innych środków publicznych,
- nie spełniają przesłanek do ogłoszenia upadłości, o których mowa a w art. 11 lub art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 28 lutego 2003r. - Prawo upadłościowe.
- zatrudniają pracowników (na podstawie umowy o pracę, umowy o pracę nakładczą, umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług).

Dofinansowanie może zostać przyznane na okres nie dłuższy niż 3 miesiące, wypłacane jest w okresach miesięcznych. Wysokość dofinansowania jest ustalana według następujących przedziałów spadku obrotów:

- **co najmniej 30%** - w wysokości nieprzekraczającej kwoty stanowiącej **sumę 50% wynagrodzeń poszczególnych pracowników objętych wnioskiem o dofinansowanie**

wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne należnymi od tych wynagrodzeń, jednak nie więcej niż 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę, powiększonego o składki na ubezpieczenia społeczne od pracodawcy w odniesieniu do każdego pracownika,

- **co najmniej 50%** - w wysokości nieprzekraczającej kwoty stanowiącej **sumę 70% wynagrodzeń poszczególnych pracowników objętych wnioskiem o dofinansowanie wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne** należnymi od tych wynagrodzeń, jednak nie więcej niż 70% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę, powiększonego o składki na ubezpieczenia społeczne od pracodawcy w odniesieniu do każdego pracownika,
- **co najmniej 80%** - w wysokości nieprzekraczającej kwoty stanowiącej **sumę 90% wynagrodzeń poszczególnych pracowników objętych wnioskiem o dofinansowanie wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne** należnymi od tych wynagrodzeń, jednak nie więcej niż 90% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę, powiększonego o składki na ubezpieczenia społeczne od pracodawcy w odniesieniu do każdego pracownika.

Przedsiębiorca po uzyskaniu dofinansowania zobowiązany jest do:

- utrzymania w zatrudnieniu pracowników objętych umową przez okres dofinansowania,
- przeznaczenia dofinansowania na koszty związane z wynagrodzeniami pracowników oraz składkami na ubezpieczenia społeczne od tych wynagrodzeń.

W przypadku nieutrzymania w zatrudnieniu pracownika przez wymagany okres, przedsiębiorca zobowiązany jest do zwrotu dofinansowania bez odsetek, proporcjonalnie do okresu nieutrzymania w zatrudnieniu pracownika, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty. Powyższego nie stosuje się w przypadku rozwiązania umowy o pracę przez pracownika objętego umową, rozwiązania z nim umowy o pracę na podstawie art. 52 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy lub wygaśnięcia stosunku pracy, w przypadku, gdy Przedsiębiorca na miejsce tego pracownika zatrudni inną osobę.

W przypadku wykorzystania środków niezgodnie z przeznaczeniem, przedsiębiorca zobowiązany jest do zwrotu środków w części wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty.

Do dnia 31 grudnia 2020 r.:

- 1) **wpłynęło 119 wniosków** o udzielenie dofinansowania części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne w przypadku spadku obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19, z tego:
 - **pozytywnie rozpatrzonych** zostało **82 wnioski**,
 - **negatywnie rozpatrzone** zostały **3 wnioski**,
 - **wycofano 34 wnioski**,
- 2) łączna liczba zatrudnionych pracowników wskazanych do objęcia dofinansowaniem we wnioskach rozpatrzonych pozytywnie wyniosła 565 osób,
- 3) **zawarto z przedsiębiorcami 82 umowy** o dofinansowanie na kwotę **2 033 852,90 zł**,
- 4) **wypłacono 65 przedsiębiorcom** w ramach realizacji tego zadania środki w łącznej wysokości **1 958 961,04 zł**.
- 5) **zwrot środków** z uwagi na niedotrzymanie warunków umowy w kwocie **8 402,75 zł**.

6.5.4. Dofinansowania części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne w przypadku spadku przychodów z działalności statutowej w następstwie wystąpienia COVID-19

Dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne w przypadku spadku przychodów z działalności statutowej w następstwie wystąpienia COVID-19 przyznawane jest zgodnie z art. 15 z ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 1842 z późn. zm.).

O dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne **mogą ubiegać się organizacje pozarządowe lub podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, które:**

- odnotowały spadek przychodów o co najmniej 30%, rozumiany jako zmniejszenie przychodów z działalności statutowej w okresie dwóch kolejnych miesięcy kalendarzowych w roku bieżącym (po 31 grudnia 2019 r.) w porównaniu do analogicznych dwóch miesięcy w roku poprzednim,
- nie posiadały do końca trzeciego kwartału 2019r. zaległości w regulowaniu zobowiązań podatkowych, składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Pracy lub Fundusz Solidarnościowy,
- nie otrzymały i nie ubiegały się i nie będą się ubiegać o dofinansowanie na ten sam cel z innych środków publicznych,
- zatrudniają pracowników (na podstawie umowy o pracę, umowy o pracę nakładczą, umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług).

Dofinansowanie może zostać przyznane na okres nie dłuższy niż 3 miesiące, przypadające od miesiąca złożenie wniosku, wypłacane jest w okresach miesięcznych. Wysokość dofinansowania jest ustalana według następujących przedziałów spadku przychodów:

- **co najmniej 30%** - w wysokości nieprzekraczającej kwoty stanowiącej **sumę 50% wynagrodzeń poszczególnych pracowników objętych wnioskiem o dofinansowanie wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne** należnymi od tych wynagrodzeń, jednak nie więcej niż 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę, powiększonego o składki na ubezpieczenia społeczne od pracodawcy w odniesieniu do każdego pracownika,
- **co najmniej 50%** - w wysokości nieprzekraczającej kwoty stanowiącej **sumę 70% wynagrodzeń poszczególnych pracowników objętych wnioskiem o dofinansowanie wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne** należnymi od tych wynagrodzeń, jednak nie więcej niż 70% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę, powiększonego o składki na ubezpieczenia społeczne od pracodawcy w odniesieniu do każdego pracownika,
- **co najmniej 80%** - w wysokości nieprzekraczającej kwoty stanowiącej **sumę 90% wynagrodzeń poszczególnych pracowników objętych wnioskiem o dofinansowanie**

wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne należnymi od tych wynagrodzeń, jednak nie więcej niż 90% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę, powiększonego o składki na ubezpieczenia społeczne od pracodawcy w odniesieniu do każdego pracownika.

Organizacja pozarządowa lub podmiot **o którym mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie** po uzyskaniu dofinansowania zobowiązany jest do:

- utrzymania w zatrudnieniu pracowników objętych umową przez okres dofinansowania,
- przeznaczenia dofinansowania na koszty związane z wynagrodzeniami pracowników oraz składkami na ubezpieczenia społeczne od tych wynagrodzeń.

W przypadku nieutrzymania w zatrudnieniu pracowników przez wymagany okres, organizacja pozarządowa lub podmiot **o którym mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie** zobowiązany jest do zwrotu dofinansowania bez odsetek, proporcjonalnie do okresu nieutrzymania w zatrudnieniu pracownika, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty. Powyższego nie stosuje się w przypadku rozwiązania umowy o pracę przez pracownika objętego umową, rozwiązania z nim umowy o pracę na podstawie art. 52 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy lub wygaśnięcia stosunku pracy, w przypadku gdy na miejsce tego pracownika zatrudniona zostanie inna osoba.

W przypadku wykorzystania środków niezgodnie z przeznaczeniem, organizacja pozarządowa lub podmiot **o którym mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie** zobowiązany jest do zwrotu środków w części wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty.

Do dnia 31 grudnia 2020 r. o dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne w przypadku spadku przychodów z działalności statutowej w następstwie wystąpienia COVID-19 nie wniosowała żadna organizacja pozarządowa ani podmiot **o którym mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie**.

6.5.5. Pożyczka na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej/statutowej organizacji pozarządowej lub podmiotu o którym mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

Pożyczka na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej lub statutowej organizacji pozarządowej lub podmiotowi, **o którym mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie** przyznawana jest zgodnie z art. 15 z z d a ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 1842 z późn. zm.).

O udzielenie pożyczki na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej lub statutowej mogą ubiegać się organizacje pozarządowe w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2019 r. poz. 688, z późn. zm.) lub podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 tej ustawy, które prowadziły działalność gospodarczą lub statutową przed dniem 1 kwietnia 2020 r. Działalność gospodarcza lub statutowa nie może być zawieszona w dniu składania wniosku o udzielenie pożyczki.

Pożyczka może być udzielona do wysokości 5000,00 zł. Wysokość pożyczki nie może przekroczyć 10% przychodów w poprzednim roku bilansowym. Przychód organizacji pozarządowej lub podmiotu, o którym mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w poprzednim roku bilansowym nie może przekroczyć 100 000,00 zł.

Oprocentowanie pożyczki jest stałe i wynosi w skali roku 0,05 stopy redyskonta weksli przyjmowanych przez Narodowy Bank Polski. Okres spłaty pożyczki nie może być dłuższy niż 12 miesięcy, przy czym rozpoczęcie spłaty pożyczki następuje po trzymiesięcznym okresie karencji.

Pożyczka wraz z odsetkami podlega umorzeniu pod warunkiem, że organizacja pozarządowa lub podmiot o którym mowa w art. 3 ust. 3 ww. ustawy będzie prowadziła działalność gospodarczą lub statutową przez okres 3 miesięcy od dnia jej udzielenia.

Do dnia 31 grudnia 2020 r.:

- 1) **wpłynęło 31 wniosków** o udzielenie pożyczki na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej lub statutowej dla organizacji pozarządowej, z tego:
 - **pozytywnie rozpatrzonych** zostało **28 wniosków**,
 - **negatywnie rozpatrzony** został **1 wniosek**,
 - **wycofano 2 wnioski**,
- 2) **zawarto** z organizacjami pozarządowymi **28 umów** przyznających pożyczki,
- 3) **wypłacono 28** organizacjom pozarządowym w ramach realizacji tego zadania środki w łącznej wysokości **87 447,89 zł**,
- 4) **umorzono 19 pożyczek** na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej lub statutowej dla organizacji pozarządowej w kwocie **71 935,89 zł**.

6.5.6. Dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne dla kościelnych osób prawnych oraz ich jednostek organizacyjnych

Dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne dla kościelnych osób prawnych oraz ich jednostek organizacyjnych przyznawane jest zgodnie z art. 15 z z² ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 1842 z późn. zm.).

O dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne mogą ubiegać się kościelne osoby prawne działające na podstawie przepisów o stosunku państwa do kościoła katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, oraz ich jednostki organizacyjne, które:

- nie posiadały do końca trzeciego kwartału 2019 r. zaległości w regulowaniu zobowiązań podatkowych, składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy lub Fundusz Solidarnościowy,
- nie otrzymały i nie ubiegały się i nie będą się ubiegać o dofinansowanie na ten sam cel z innych środków publicznych,
- zatrudniają pracowników (na podstawie umowy o pracę, umowy o pracę nakładczą, umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług).

Wsparcie może być przyznane na okres nie dłuższy niż 3 miesiące od miesiąca złożenia wniosku w wysokości nie wyższej niż suma 70% wynagrodzeń pracowników objętych wnioskiem (kwota dofinansowania nie może przekroczyć 70% kwoty minimalnego wynagrodzenia powiększonego o składki na ubezpieczenie społeczne od pracodawcy). Kościelna osoba prawna jest zobowiązana do utrzymania w zatrudnieniu pracowników przez okres, na który zostało przyznane dofinansowanie. W przypadku tej formy wsparcia nie ma obowiązku wskazywania spadku obrotów/ przychodów z działalności.

Dofinansowanie wypłacane jest w okresach miesięcznych.

Kościelna osoba prawna jest zobowiązana do utrzymania w zatrudnieniu pracowników objętych umową przez okres dofinansowania. W przypadku nieutrzymania w zatrudnieniu pracowników przez wymagany okres, kościelna osoba prawna zobowiązana jest do zwrotu dofinansowania bez odsetek, proporcjonalnie do okresu nieutrzymania w zatrudnieniu pracownika, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty. Powyższego nie stosuje się w przypadku rozwiązania umowy o pracę przez pracownika objętego umową, rozwiązania z nim umowy o pracę na podstawie art. 52 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy lub wygaśnięcia stosunku pracy, w przypadku gdy na miejsce tego pracownika zatrudniona zostanie inna osoba.

Do dnia 31 grudnia 2020 r.:

- 1) **wpłynęło 6 wniosków** o udzielenie dofinansowania części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne dla kościelnych osób prawnych oraz ich jednostek organizacyjnych, z tego:
 - **pozytywnie rozpatrzonych** zostało **4 wnioski**,
 - **negatywnie rozpatrzone** zostały **2 wnioski**,
- 2) łączna liczba zatrudnionych pracowników wskazanych do objęcia dofinansowaniem we wnioskach rozpatrzonych pozytywnie wyniosła 9 osób,
- 3) **zawarto 4 umowy** o dofinansowanie na kwotę **38 470,56 zł**,
- 4) **wypłacono 4 podmiotom** w ramach realizacji tego zadania środki w łącznej wysokości **38 470,56 zł**.

6.5.7. Dotacja dla mikroprzedsiębiorcy i małego przedsiębiorcy na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej

Dotacja na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej przyznawana jest zgodnie z art. 15 z⁴ ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 1842 z późn. zm.).

Dotacja dedykowana jest mikroprzedsiębiorcom i małym przedsiębiorcom, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców, którzy prowadzili działalność gospodarczą przed dniem 30 września 2020 r., oznaczoną według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) 2007, jako przeważający rodzaj działalności, jednym z kodów wskazanych w art. 15z⁴ ust. 1 ww. ustawy oraz których przychód z działalności w rozumieniu przepisów podatkowych uzyskany w październiku albo listopadzie 2020 r. był niższy co najmniej o 40% w stosunku do przychodu uzyskanego odpowiednio w październiku albo listopadzie 2019 r. O dotację mogą ubiegać się także mikroprzedsiębiorcy, którzy nie zatrudniają i nigdy nie zatrudniali pracowników.

Dotacja udzielana jest ze środków Funduszu Pracy do wysokości 5 000,00 zł. Dotacja jest bezzwrotna pod warunkiem, że mikroprzedsiębiorca lub mały przedsiębiorca będzie wykonywał działalność gospodarczą przez okres 3 miesięcy od dnia udzielenia dotacji. Jeśli przedsiębiorca nie spełni warunku wykonywania działalności gospodarczej przez okres 3 miesięcy od dnia udzielenia dotacji – ma obowiązek zwrotu dotacji. Okres zwrotu dotacji nie może przekroczyć 12 miesięcy, przy czym rozpoczęcie zwrotu dotacji będzie następowało po trzymiesięcznym okresie karencji liczonym od dnia udzielenia dotacji.

Starosta może przeprowadzić kontrolę mikroprzedsiębiorcy lub małego przedsiębiorcy, któremu udzielono dotacji w okresie 3 lat liczonych od dnia udzielenia dotacji, w zakresie wydatkowania dotacji zgodnie z przeznaczeniem oraz właściwego dokumentowania dotacji.

Wartość dotacji stanowi pomoc publiczną mającą na celu zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce, o której mowa w Komunikacie Komisji – *Tymczasowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19* (Dz. Urz. UE C 91 I/1 z 20.03.2020 r. ze zm.)

Do dnia 31 grudnia 2020 r. do Urzędu **wpłynęło 17 wniosków** o udzielenie dotacji na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy lub małego przedsiębiorcy.

VII. INNE DZIAŁANIA URZĘDU

7.1. DECYZJE ADMINISTRACYJNE, ZAŚWIADCZENIA I INNE INFORMACJE

Urząd realizując podstawowe zadania prowadzi postępowania administracyjne, zakończeniem których jest wydanie decyzji administracyjnych, w tym dotyczących zwrotu nienależnie pobranych świadczeń. W 2020 r. wydano **2214 decyzji administracyjnych** dotyczących uznania lub odmowy uznania danej osoby za bezrobotną oraz utraty statusu bezrobotnego, przyznania, odmowy przyznania, wstrzymania lub wznowienia wypłaty oraz utraty lub pozbawienia prawa do zasiłku, stypendium lub dodatku aktywizacyjnego.

Od decyzji administracyjnych wydanych przez Urząd wpłynęły **3 odwołania** (w 2019 r. 3 odwołań). Wszystkie odwołania wniesione przez strony odwołań zostały przesłane wraz z aktami sprawy do organu II instancji tj. Wojewody Mazowieckiego. Rozpatrując przekazane przez Urząd odwołania od decyzji administracyjnych Wojewoda Mazowiecki orzekł o utrzymaniu w mocy **2** zaskarżonych decyzji organu I instancji, natomiast **1** odwołanie nie zostało uznane przez Wojewodę Mazowieckiego za odwołanie. Przyczyną odwołań wniesionych przez stronę w 2020 r. była utrata statusu bezrobotnego w związku z niezgłoszeniem w wyznaczonym terminie oraz podjęciem zatrudnienia.

W 2020 roku naliczono **181 list wypłat świadczeń** przysługujących osobom bezrobotnym (zasiłki dla osób bezrobotnych, stypendia stażowe, stypendia szkoleniowe, zwrot kosztów dojazdu, dodatki aktywizacyjne) oraz **listy z naliczoną składką zdrowotną dla osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku w liczbie 12**. Przygotowywano wykazy osób, którym skorygowano naliczanie składki na ubezpieczenie zdrowotne lub społeczne i sporządzono **73 listy korekcyjne**.

W związku z koniecznością udokumentowania posiadania statusu osoby bezrobotnej i pobieranych z tego tytułu świadczeń czy też podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu w analizowanym okresie wydano **390 zaświadczeń** dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy, w tym **11 zaświadczeń o ubezpieczeniu zdrowotnym** dla osób bezrobotnych. W Urzędzie funkcjonuje Samorządowa Elektroniczna Platforma Informatyczna (SEPI) służąca do wymiany danych o osobach zarejestrowanych. Jednostki pomocy społecznej mogą występować za pośrednictwem SEPI do Urzędu z wnioskami o udzielenie informacji o osobie korzystającej z pomocy opieki społecznej, o jego statusie na rynku pracy, okresów pozostawania w ewidencji i pobierania świadczeń. **Z systemu SEPI wygenerowano 919 zaświadczeń**.

Oprócz rejestracji bezrobotnych i przyznawania świadczeń Urząd wykonuje szereg zadań pasywnych związanych z obsługą osób bezrobotnych. Udzielamy informacji osobom bezrobotnym oraz instytucjom takim jak Sąd, Policja, Prokuratura, ZUS, Komornik Sądu, Kuratorzy Sądowi, PCPR, OPS. Realizujemy zadania wynikające z ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej, dokonujemy zgłoszeń do ubezpieczenia zdrowotnego bezrobotnych oraz członków ich rodzin. Udzielono **170** odpowiedzi na zapytania organów Sądu, Policji, Ośrodków Pomocy Społecznej, Zakładu Ubezpieczeń

Społecznych, Państwowej Inspekcji Pracy, Komorników Sądowych w sprawie osób bezrobotnych i poszukujących pracy, jak również tych, którzy nie są aktualnie w ewidencji tutejszego Urzędu.

W minionym roku na bieżąco dokonywane były zgłoszenia i wyrejestrowywania z ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego. Zgłoszono do ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych **972** osób bezrobotnych, dokonano zmian w stosunku do danych wykazanych w zgłoszeniu oraz wyrejestrowano z ubezpieczeń **728** osób bezrobotnych. W analizowanym okresie w dalszym ciągu sporządzane były wnioski KOA mające na celu uporządkowanie okresów podlegania ubezpieczeniu społecznemu i zdrowotnemu na kontaktach osób zarejestrowanych dla **447** osób bezrobotnych.

W procesie orzekania w 2020 r. przeprowadzono **50** wznowień postępowania administracyjnego na podstawie art. 145 § 1 pkt 5 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256 z późn. zm.).

Urząd wielokrotnie korzysta z informacji zawartych w generowanych za pośrednictwem Systemu Syriusz raportach ZUS pod symbolami U1, U2 oraz U3 i U4. Raporty te przedstawiają szczegółowe dane dotyczące osoby bezrobotnej, w tym okresy podlegania ubezpieczeniom z innych tytułów (zatrudnienie, świadczenia OPS, działalność gospodarcza, renta) i stanowią podstawę prowadzenia postępowań wyjaśniających jeśli chodzi o status osoby bezrobotnej i prawa do zasiłku. Raport z usługi U1 dostarcza informacje o okresach ubezpieczeń społecznych i zdrowotnego. Raport z usługi U2 wykazuje dane z ostatnich 18 miesięcy i dotyczy osób, które już posiadają status osoby bezrobotnej. Raport z usługi U3 zawiera informacje o osobach, co do których istnieje obowiązek dokonania analizy sytuacji i oceny czy istnieje podstawa do prowadzenia postępowania wyjaśniającego. Raport U4 służy do pozyskania danych z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o zatrudnieniu osób bezrobotnych po okresie odbywaniu stażu i zatrudnienia w ramach subsydiowanego zatrudnienia. Raporty powodują konieczność prowadzenia postępowań administracyjnych często wymagających zaangażowania innych instytucji lub samych pracodawców i zmniejszyły ilość nieprawidłowości związanych z posiadaniem statusu osoby bezrobotnej. W 2020 r. sporządzono **28 279** raportów ZUS.

Urząd od czerwca 2019 r. korzysta z informacji zawartych w generowanym za pośrednictwem Systemu Syriusz raporcie KRUS pod symbolem R1. Raport ten przedstawia szczegółowe dane dotyczące osoby bezrobotnej, w tym okresy podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników i tak samo jak raporty ZUS stanowi podstawę prowadzenia postępowań wyjaśniających mających na celu ustalenie zasadności rejestracji jako osoba bezrobotna. W 2020 r. sporządzono **9342** raporty KRUS.

Dodatek aktywizacyjny przysługuje osobom pobierającym zasiłek dla bezrobotnych, które w okresie przysługiwania tego świadczenia z własnej inicjatywy podjęły pracę - w wysokości 50% zasiłku, przez połowę okresu, w jakim przysługiwałby bezrobotnemu zasiłek. W przypadku podjęcia zatrudnienia za skierowaniem przez Urząd, dodatek przysługuje w przypadku, gdy bezrobotny podejmie pracę w danym zawodzie lub służbie, w niepełnym wymiarze etatu i będzie otrzymywał wynagrodzenie niższe od minimalnego

- w wysokości stanowiącej różnicę między minimalnym wynagrodzeniem za pracę a otrzymywanym wynagrodzeniem, nie większej jednak niż 50% zasiłku. Aby otrzymać dodatek aktywizacyjny należy złożyć stosowny wniosek wraz z dokumentem potwierdzającym podjęcie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej. W celu przyznania lub odmowy przyznania dodatku sporządzane i wydawane były decyzje administracyjne. W 2020 roku **prawo do dodatku aktywizacyjnego nabyło 31 osób**. Łączna kwota świadczeń jakie zostały wypłacone bezrobotnym wyniosła **24 210,90 zł**.

W okresie od 1 stycznia 2020 r. do 28 lutego 2020 r. pracownicy sporządzili **325** informacji o dochodach oraz o pobranych zaliczkach na podatek dochodowy PIT-11 za 2019 r. oraz **470** raportów dotyczących składek społecznych i zdrowotnych za 2019 r.

W analizowanym okresie pracownicy przekazali do składnicy akt **201** akt osób bezrobotnych zarejestrowanych w okresie od 1990 r. do 2017 r.

7.2. DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA

7.2.1. Kontrole zewnętrzne

W 2020 r. były przeprowadzone **2 kontrole** przez jednostki zewnętrzne.

Pierwszą kontrolę przeprowadził Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Siedlcach w dniach 5 marca 2020 r. – 6 marca 2020 r., 9 marca 2020 r. – 12 marca 2020 r., 16 marca 2020 r. – 17 marca 2020 r. Przedmiotem kontroli było:

- 1) prawidłowość i rzetelność obliczania składek na ubezpieczenia społeczne oraz innych składek, do których pobierania zobowiązany jest Zakład oraz zgłaszanie do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego,
- 2) ustalanie uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych i wypłacanie tych świadczeń oraz dokonywanie rozliczeń z tego tytułu,
- 3) prawidłowość i terminowość opracowywania wniosków o świadczenia emerytalne i rentowe,
- 4) wystawianie zaświadczeń lub zgłaszanie danych dla celów ubezpieczeń społecznych.

W wyniku kontroli stwierdzono konieczność dokonania korekty w zakresie dokonywania rozliczeń z ZUS-em z tytułu uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń zdrowotnych dla jednej osoby.

Druga kontrola przeprowadzona była przez Powiatową Inspekcję Pracy Oddział w Siedlcach w dniach 04 września 2020 r., 9 października 2020 r., 30 października 2020 r. Kontrolę przeprowadzono w zakresie oceny przestrzegania elementów przepisów prawa pracy i bhp, związanych z ustanowieniem określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w celu zapobiegania i przeciwdziałania rozprzestrzenienia się Sars-Cov-2, wywołującego chorobę COVID-19. W wyniku kontroli stwierdzono brak oznakowania krawędzi osłon „plexi” przed urazami, brak oznakowania poszczególnych obwodów w elektrycznej rozdzielnicy zlokalizowanej na korytarzy.

7.2.2. Wizyty monitorujące realizację umów zawartych w ramach realizowanych instrumentów rynku pracy

Wykonywanie kontroli umów w czasie trwania stanu pandemii było zdecydowanie utrudnione, w szczególności kontroli na miejscu u pracodawców. Pomimo to Urząd dokonywał weryfikacji wypełniania warunków zawartych umów, głównie na podstawie przedkładanych przez kontrolowanych dokumentów.

Dodatkowo Urząd dokonywał również weryfikacji spełnienia warunków umów zawartych w zakresie instrumentów dofinansowania COVID-19 tj. spełnienia warunków do umorzenia pożyczki, prowadzenia działalności gospodarczej przez okres otrzymanego dofinansowania w przypadku wsparcia dla osób samozatrudnionych czy prowadzenia działalności gospodarczej i utrzymania w zatrudnieniu pracowników w przypadku pracodawców korzystających z dofinansowania do wynagrodzeń.

W analizowanym okresie przeprowadzono **5 kontroli** dofinansowania ze środków **Krajowego Funduszu Szkoleniowego** działań obejmujących kształcenie ustawiczne pracowników oraz **63 wizyty monitorujące** realizację zawartych umów w ramach realizowanych usług i instrumentów rynku pracy dotyczących:

- 1) przyznania osobie niepełnosprawnej jednorazowo środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na podjęcie działalności gospodarczej – **1**;
- 2) przyznania jednorazowo środków Europejskiego Funduszu Społecznego na podjęcie działalności gospodarczej w ramach pomocy de minimis w ramach projektu pt. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie łosickim (III)” POWER – **15**;
- 3) przyznania jednorazowo środków Europejskiego Funduszu Społecznego na podjęcie działalności gospodarczej w ramach pomocy de minimis w ramach projektu pt. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i powyżej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (III)” RPO WM – **5**;
- 4) refundacji ze środków Funduszu Pracy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego w ramach pomocy de minimis – **4**;
- 5) refundacji ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego w ramach pomocy de minimis w ramach projektu pt. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie łosickim (III)” POWER – **9**;
- 6) refundacji ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego w ramach pomocy de minimis w ramach projektu pt. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie łosickim (IV)” POWER – **6**;
- 7) refundacji ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego w ramach pomocy de minimis w ramach projektu pt. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i powyżej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (II)” RPO WM – **6**;

- 8) refundacji ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego w ramach pomocy de minimis w ramach projektu pt. „Aktywizacja osób w wieku 30 i więcej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (III)” RPO WM – **16**;
- 9) organizacji i przeprowadzenia szkolenia pn. „Mała przedsiębiorczość – własna firma” – **1**;

Przeprowadzono również **6 wizyt monitorujących przed rozpatrzeniem wniosków o:**

- 1) zawarcie umowy o zorganizowanie stażu dla osób bezrobotnych w ramach projektu pt. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i powyżej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (III)” RPO WM - **1**;
- 2) zawarcie umowy o przyznaniu jednorazowo środków Europejskiego Funduszu Społecznego na podjęcie działalności gospodarczej w ramach pomocy de minimis w ramach projektu pt. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i powyżej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (III)” RPO WM – **1**.
- 3) zawarcie umowy o refundację ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego w ramach pomocy de minimis w ramach projektu pt. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i powyżej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (III)” RPO WM –**3**;
- 4) zawarcie umowy o refundację ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego w ramach pomocy de minimis w ramach projektu pt. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie łosickim (IV)” POWER – **1**.

7.2.3. Kontrole wewnętrzne

W 2020 roku przeprowadzono **21 kontroli** dokonując przeglądu funkcjonowania Urzędu w następujących obszarach:

- 1) dyscyplina pracy w Urzędzie - **wszystkie komórki organizacyjne Urzędu** (4 kontrole);
- 2) kontrola prawidłowości zakładania i prowadzenia teczek aktowych, rejestrowanie spraw i znakowanie akt - **wszystkie komórki organizacyjne Urzędu**;
- 3) kontrola prawidłowości wydawania decyzji w związku z utratą statusu osoby bezrobotnej, aktualizacja danych w kartach rejestracyjnych w systemie informatycznym Syriusz^{Std} - **Referat Informacji Ewidencji i Świadczeń**;
- 4) kontrola realizacji umów o przyznanie jednorazowo środków Funduszu Pracy/ Europejskiego Funduszu Społecznego na podjęcie działalności gospodarczej w ramach pomocy de minimis zawartych w 2019 r. – **Referat Rynku Pracy**;
- 5) kontrola realizacja ofert pracy/stażu, przyjętych do realizacji od 15 listopada 2019 r. - **Referat Pośrednictwa, Pracy, Poradnictwa Zawodowego i Szkoleń**;

- 6) kontrola prawidłowości wprowadzania danych osób rejestrujących się do systemu informatycznego Syriusz^{Std} z uwzględnieniem zgłoszeń do ubezpieczenia zdrowotnego bezrobotnych i członków ich rodzin - **Referat Informacji Ewidencji i Świadczeń**;
- 7) kontrola prawidłowości i terminowości wystawiania zaświadczeń o pomocy de minimis oraz terminowość przekazywania informacji o udzielonej pomocy de minimis do systemu monitorowania pomocy SHRIMP (pomoc udzielona w latach 2019-2020) - **Referat Rynku Pracy**;
- 8) kontrola zgodności operacji bankowych z wyciągami bankowymi na koncie - **Referat Finansowo - Księgowy**;
- 9) kontrola realizacji zadań związanych z weryfikacją sytuacji bezrobotnego i sprawdzaniem zdarzeń, mogących mieć wpływ na status bezrobotnego i spełnienie warunków do objęcia daną formą wsparcia poprzez pozyskiwanie z ZUS i KRUS w postaci elektronicznej informacji w ramach dostępnych usług - **Referat Pośrednictwa, Pracy, Poradnictwa Zawodowego i Szkoleń**;
- 10) kontrola prawidłowości prowadzenia postępowania administracyjnego w trybie art. 132 § 1, art. 145 § 1, art. 151, art. 154 § 1 i art. 155 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego - **Referat Informacji Ewidencji i Świadczeń**;
- 11) kontrola umów o organizację i finansowanie robót publicznych zawartych w 2020 r. - **Referat Rynku Pracy**;
- 12) kontrola poprawności załatwiania spraw i prowadzenia dokumentacji dotyczącej szkoleń grupowych organizowanych w 2020 r. - **Referat Pośrednictwa, Pracy, Poradnictwa Zawodowego i Szkoleń**;
- 13) kontrola przestrzegania postanowień i zasad ochrony danych osobowych zgodnie z przepisami prawa i uregulowaniami wewnętrznymi dotyczącymi ochrony danych osobowych w Urzędzie (zabezpieczanie i właściwe udostępnianie) - **wszystkie komórki organizacyjne Urzędu**;
- 14) kontrola windykacji nienależnie pobranych świadczeń z Funduszu Pracy/Europejskiego Funduszu Społecznego, dokonywanie potrąceń komorniczych - **Referat Finansowo - Księgowy**;
- 15) kontrola prawidłowości wydawania decyzji dla osób kierowanych na staż zgodnie z art. 53 ustawy z dnia 20 kwietnia o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2019 r. poz. 1482 z późn. zm.) - **Referat Informacji Ewidencji i Świadczeń**;
- 16) kontrola realizacji umów o organizację i finansowanie prac interwencyjnych zawartych w 2020 r. - **Referat Rynku Pracy**;
- 17) kontrola zgodności operacji bankowych z wyciągami bankowymi na koncie - **Referat Finansowo - Księgowy**;
- 18) kontrola aktywizacji osób bezrobotnych, korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej - **Referat Pośrednictwa, Pracy, Poradnictwa Zawodowego i Szkoleń**.

7.3. WEWNĘTRZNE AKTY NORMATYWNE

W 2020 r. Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach wydał **42 zarządzenia, w tym 7 zmieniające**. Tematyka wewnętrznych aktów normatywnych dotyczyła m.in.:

- 1) ustalenia czasu pracy pracowników Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach na 2020 r.;
- 2) wprowadzenia „Planu kontroli wewnętrznych” w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach na 2020 rok;
- 3) wprowadzenia Instrukcji kontroli finansowej, obiegu i kontroli oraz przechowywania i zabezpieczania dowodów finansowo - księgowych, zasad (polityki) rachunkowości z uwzględnieniem programów realizowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego – 4 zarządzenia;
- 4) powołania Komisji Rekrutacyjnej do przeprowadzenia procedury naboru kandydata na wolne stanowisko urzędnicze w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach – 2 zarządzenia;
- 5) powołania Zespołu ds. kontroli zarządczej oraz zarządzania ryzykiem w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach;
- 6) sporządzenia planu finansowego na rok 2020 po jego zatwierdzeniu;
- 7) wprowadzenia regulaminów organizacji oraz finansowania form aktywizacji bezrobotnych;
- 8) powołania Zespołu do spraw rozpatrywania i opiniowania wniosków w ramach realizacji programów rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach – 2 zarządzenia;
- 9) wprowadzenia „Zasad oraz kryteriów wyboru instytucji szkoleniowej przez Powiatowy Urząd Pracy w Łosicach”;
- 10) powołania Komisji egzaminacyjnej do przeprowadzenia egzaminu kończącego służbę przygotowawczą w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach – 5 zarządzeń;
- 11) wprowadzenia Regulaminu projektu pt. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie łosickim (IV)” realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014 – 2020;
- 12) powołania Zespołu Rekrutacyjnego do projektu pozakonkursowego pt. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie łosickim (IV)” realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014 – 2020;
- 13) powołania Zespołu Rekrutacyjnego do projektu pozakonkursowego „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (III)” realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014 – 2020, Osi priorytetowej VIII, Działania 8.1;
- 14) wprowadzenia „Planu Pracy Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach na 2020 rok”;
- 15) wprowadzenia „Regulaminu przyznawania i wypłacania z Funduszu Pracy dodatku do wynagrodzenia pracownikom Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach”;
- 16) powołania „Komisji do spraw brakowania dokumentacji w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach”;
- 17) ustalenia dodatkowych dni wolnych od pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach w roku 2020;

- 18) wprowadzenia „Regulaminu przyznawania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej przez Powiatowy Urząd Pracy w Łosicach”;
- 19) powołania „Zespołu do spraw oceny ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach”;
- 20) wprowadzenia „Oceny ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach”;
- 21) wprowadzenia „Regulaminu przyznawania osobom niepełnosprawnym środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo działalności w formie spółdzielni socjalnej przez Powiatowy Urząd Pracy w Łosicach”;
- 22) wprowadzenia „Regulaminu dochodzenia należności cywilnoprawnych i publicznoprawnych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach”;
- 23) wprowadzenia „Polityki ochrony danych osobowych przetwarzanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Łosicach”;
- 24) wprowadzenia „Rejestru czynności przetwarzania danych osobowych”;
- 25) zmiany w organizacji pracy Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach w okresie obowiązywania stanu epidemii – 2 zarządzenia;
- 26) w sprawie zasad wykonywania pracy zdalnej w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach;
- 27) wprowadzenia „Planu działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach na 2021 rok”;
- 28) przeprowadzenia inwentaryzacji okresowej aktywów i pasywów w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach;
- 29) powołania i ustalenia zasad działania Komisji do spraw niszczenia weksli/aktów notarialnych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach;
- 30) wprowadzenia „Regulaminu wyboru reprezentacji osób zatrudnionych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach, w porozumieniu z którą Pracodawca – Powiatowy Urząd Pracy w Łosicach wybierze instytucję finansową, z którą zostanie zawarta umowa o zarządzanie Pracowniczymi Planami Kapitałowymi”;
- 31) powołania Komisji do przeprowadzenia wyboru reprezentacji osób zatrudnionych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach, w porozumieniu z którą Pracodawca – Powiatowy Urząd Pracy w Łosicach wybierze instytucję finansową, z którą zostanie zawarta umowa o zarządzanie Pracowniczymi Planami Kapitałowymi;
- 32) powołania Zespołu do wyboru instytucji finansowej zarządzającej i prowadzącej Pracownicze Plany Kapitałowe dla pracowników Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach.

7.4. UDZIAŁ W IMPREZACH ORGANIZOWANYCH PRZEZ INNE INSTYTUCJE JAKO PROMOCJA URZĘDU ORAZ USŁUG I INSTRUMENTÓW RYNKU PRACY

Celem promocji jest kreowanie wizerunku Urzędu jako partnera wiarygodnego i aktywnego, pozyskanie nowych pracodawców oraz utrzymanie kontaktów z pracodawcami już współpracującymi. Działania marketingowe realizowane były m.in. poprzez wizyty doradców klienta instytucjonalnego w zakładach pracy oraz kontakty telefoniczne i e-mailowe. Podczas rozmów z pracodawcami przekazywane były informacje o usługach i instrumentach rynku pracy realizowanych przez Urząd. Przekazywane były także materiały promujące usługi świadczone przez Urząd.

7.4.1. XV Łosickie Spotkanie Edukacyjne

Z myślą o młodzieży uczącej się w łosickich szkołach średnich, która stoi przed wyborem dalszej drogi edukacyjnej i zawodowej w dniu 5 lutego b.r. w I Liceum Ogólnokształcącym w Łosicach odbyło się **XV Łosickie Spotkanie Edukacyjne**.

Na spotkaniu zaprezentowało się 12 uczelni z: Warszawy, Białegostoku, Lublina, Siedlec i Białej Podlaskiej, które zachęcały do podjęcia nauki na prowadzonych przez nich kierunkach, a więc uczelni które najczęściej wybierają absolwenci szkół średnich z powiatu łosickiego. Młodzież odwiedzająca stoiska miała okazję poznać oferty szkół wyższych i policealnych, które z pewnością będą pomocne w podjęciu ważnej ale i trudnej decyzji dotyczącej wyboru uczelni i kierunku studiów. Do wstąpienia w swoje szeregi zachęcali również przedstawiciele Wojskowej Komendy Uzuppełnień, 1 Warszawskiej Brygady Pancernej i 23 Bazy Lotnictwa Taktycznego w Mińsku Mazowieckim.

W wydarzeniu wzięli udział również przedstawiciele Urzędu. Dyrektor Urzędu w swoim wystąpieniu zwróciła uwagę na zmiany zachodzące na rynku pracy, malejące bezrobocie ale również na jakość ofert pracy. Podkreśliła, że współczesna gospodarka potrzebuje zarówno pracowników z cenzusem akademickim jak też wysoko wykwalifikowanych robotników, rzemieślników i techników. Oczekiwania pracodawców wobec absolwentów szkół są zróżnicowane. Każdy z nich oczekuje innego zestawu cech i umiejętności i o tym należy pamiętać przy wyborze ścieżki edukacyjnej. Pracownicy Urzędu: doradca zawodowy i specjalista do spraw rozwoju zawodowego przekazywali uczniom informacje o sytuacji i trendach współczesnego rynku pracy oraz o wymaganiach stawianych przez pracodawców w zgłaszanych ofertach pracy. Uczestnicy spotkania uzyskali także wskazówki, jak stawiać „pierwsze kroki” na ścieżce kariery zawodowej. Na stoisku Urzędu dostępne były ulotki i broszury dotyczące pomocy oferowanej przez Urząd.

7.4.2. II Powiatowa Konferencja Edukacyjna

W dniu 27 lutego b.r. w sali widowiskowej Łosickiego Domu Kultury w Łosicach odbyła się II Powiatowa Konferencja Edukacyjna pod hasłem: „Inwestycja w moją przyszłość”, której współorganizatorem był Powiatowy Urząd Pracy w Łosicach. Celem spotkania była promocja edukacji w szkołach ponadpodstawowych powiatu łosickiego.

W konferencji uczestniczyli przedstawiciele władz lokalnych, instytucji i szkół oraz członkowie Powiatowej Rady Rynku Pracy w Łosicach. Starosta Powiatu Łosickiego, Burmistrz Miasta i Gminy Łosice oraz Kierownik Powiatowego Zespołu Ekonomiczno - Administracyjnego Szkół mówili o kierunkach rozwoju szkolnictwa i perspektywach związanych z oświatą w powiecie łosickim. Następnie prelekcję na temat: „Rozwój kompetencji - najlepsza inwestycja w zawodową przyszłość” wygłosiła kierownik Wydziału Mazowieckiego Obserwatorium Rynku Pracy w Warszawie Pani Katarzyna Kozakowska. Znaczenie ścieżki edukacyjnej w wyborze kariery zawodowej omówiła Pani Grażyna Lech reprezentująca Mazowieckie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Siedlcach. W dalszej części konferencji ofertę szkół średnich przedstawili dyrektorzy i nauczyciele placówek oświatowych działających na terenie powiatu łosickiego: Zespołu Szkół Nr 1 w Łosicach, Zespołu Szkół Nr 2 w Łosicach i Zespołu Szkół Nr 3 RCKU w Łosicach, Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Łosicach.

Przed wejściem do sali widowiskowej uczestnicy wydarzenia mogli zapoznać się z materiałami informacyjnymi, ofertami pracy przygotowanymi przez Powiatowy Urząd Pracy w Łosicach. Na stoisku wystawienniczym przygotowanym przez pracowników Urzędu, doradca zawodowy, specjalista do spraw rozwoju zawodowego i specjalista do spraw programów udzielali zainteresowanym informacji, zachęcali do zapoznania się z formami pomocy oferowanej przez Urząd.

7.5. BADANIA I ANALIZY

W celu poznania potrzeb i oczekiwań klientów Urząd przeprowadza badania, które stanowią podstawę do opracowania analiz lokalnego rynku pracy wykorzystywanych do przygotowywania programów i projektów. W roku 2020 zostały przygotowane następujące opracowania: „Wykaz potrzeb szkoleniowych osób bezrobotnych i poszukujących pracy zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach”, „Lista zawodów i specjalności, z uwzględnieniem kwalifikacji i umiejętności zawodowych, na które istnieje zapotrzebowanie w powiecie łosickim w 2020 roku” oraz „Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie łosickim w 2019 roku”.

W analizowanym okresie zostało przeprowadzone również ogólnopolskie badanie prognozujące zapotrzebowanie na pracowników w określonych zawodach w nadchodzącym roku 2021 pn. „Barometr zawodów”.

7.5.1. Diagnoza potrzeb szkoleniowych

Powiatowy Urząd Pracy w Łosicach co roku przeprowadza badanie potrzeb szkoleniowych. W okresie od 18.11.2019 r. do 29.11.2019 r. przeprowadzono wśród osób zarejestrowanych w Urzędzie, pracowników Urzędu oraz pracodawców i przedsiębiorców działających na lokalnym rynku pracy badanie ankietowe diagnozujące potrzeby szkoleniowe. Badanie przeprowadzono za pomocą kwestionariusza ankiety dostępnego na stronie internetowej Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach: <http://losice.praca.gov.pl> oraz w Urzędzie u doradców klienta. Ankiety wypełniały przede wszystkim osoby, które swojej szansy na zatrudnienie upatrywały w podniesieniu lub uzupełnieniu kwalifikacji.

Na podstawie zebranych od respondentów ankiet w styczniu 2020 r. opracowywany został zgodnie z § 66 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 667) „Wykaz potrzeb szkoleniowych osób bezrobotnych i poszukujących pracy zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach”.

W badaniu potrzeb szkoleniowych udział wzięło 68 osób bezrobotnych i poszukujących pracy zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach, 4 pracowników Urzędu, którzy bezpośrednio zajmują się obsługą osób bezrobotnych i poszukujących pracy oraz 3 przedsiębiorców działających na lokalnym rynku pracy.

Przeprowadzone badanie ankietowe pokazało, że największe zainteresowanie szkoleniami wykazują osoby bezrobotne w wieku 25-34 lata (35,3% ogółu ankietowanych), osoby bezrobotne, które przebywają w ewidencji Urzędu do 6 miesięcy (52,9% ogółu ankietowanych) oraz osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (27,9 % ogółu ankietowanych) i średnim ogólnokształcącym/zawodowym (26,5% ogółu ankietowanych). Najpopularniejsze kierunki szkoleń wybierane przez osoby bezrobotne to: księgowość komputerowa – podstawy, magazynier z obsługą wózka jezdniowego lub kierowca wózka jezdniowego, operator koparko ładowarki, obsługa kas fiskalnych, specjalista do spraw kadr i płac, projektowanie i tworzenie stron www oraz prawo jazdy kat. C. Najczęściej zgłaszane kierunki szkoleń przez osoby bezrobotne do pracowników Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach to również magazynier i magazynier z obsługą wózków jezdniowych.

Zainteresowanie wśród lokalnych pracodawców i przedsiębiorców nie było duże – tylko 3 podmioty wzięły udział w badaniu ankietowym deklarując w najbliższym czasie zwiększenie zatrudnienia. Większa liczba ankiet złożonych przez pracodawców i przedsiębiorców umożliwiłaby otrzymanie wyników trafniej odzwierciedlających zapotrzebowanie na kwalifikacje. Kierunki szkoleń proponowane przez ankietowanych pracodawców i przedsiębiorców to: magazynier z obsługą wózków jezdniowych, magazynier, specjalista do spraw kadr i płac, kucharz, kelner – barman, kierowca wózków jezdniowych z napędem silnikowym

Można zaobserwować częściową zgodność preferencji szkoleniowych pracodawców i przedsiębiorców oraz osób bezrobotnych – zarówno pracodawcy i przedsiębiorcy jak

i osoby bezrobotne wskazywali na kursy związane ze zdobywaniem uprawnień związanych z obsługą wózków jezdniowych.

7.5.2. Lista zawodów i specjalności, na które istnieje zapotrzebowanie w powiecie łosickim w 2020 roku

W lutym 2020 r. została sporządzona, zgodnie z § 66 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy (Dz. U. 2014 r., poz. 667) „Lista zawodów i specjalności, z uwzględnieniem kwalifikacji i umiejętności zawodowych, na które istnieje zapotrzebowanie w powiecie łosickim w 2020 roku”.

Podczas tworzenia listy zawodów i specjalności wykorzystano następujące źródła informacji:

- 1) Strategię Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku. Innowacyjne Mazowsze;
- 2) Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia dla województwa mazowieckiego na rok 2019;
- 3) Strategię rozwiązywania problemów społecznych w powiecie łosickim na lata 2015-2020;
- 4) Program Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Łosickiego Rynku Pracy na lata 2016-2020;
- 5) Wyniki analizy ofert pracy zgłaszanych przez pracodawców krajowych oraz informacji o wolnych miejscach pracy;
- 6) Monitoring Zawodów Deficytowych i Nadwyżkowych w powiecie łosickim. Informacja sygnałna za II półrocze 2019 r.;
- 7) Barometr zawodów 2020 dla powiatu łosickiego i województwa mazowieckiego;
- 8) Wyniki analizy efektywności i skuteczności zakończonych szkoleń w roku 2019 przez Powiatowy Urząd Pracy w Łosicach;
- 9) Wyniki analizy potrzeb szkoleniowych osób bezrobotnych i pracodawców na 2020 rok.

W oparciu o powyższe źródła danych i analizy lokalnego rynku pracy wskazano, zgodnie z klasyfikacją zawodów i specjalności, następujące zawody, na które istnieje zapotrzebowanie na rynku pracy w powiecie łosickim: ogrodnik – uprawa grzybów jadalnych, asystent ds. księgowości, technik prac biurowych, magazynier, kierowca ciągnika siodłowego, kierowca samochodu ciężarowego, sprzedawca, robotnik gospodarczy, pakowacz ręczny, sortowacz.

Lista zawodów i specjalności pomocna jest w opracowaniu kierunków szkoleń, które ułatwiają bezrobotnym przyuczenie do zawodu, podniesienie kwalifikacji, a w razie potrzeby także przekwalifikowanie oraz wybór dalszego kierunku kształcenia. Wykorzystywana jest również na grupowych spotkaniach informacyjnych lub spotkaniach edukacyjnych z młodzieżą szkolną jako jedno ze źródeł informacji o sytuacji i trendach na lokalnym rynku pracy.

7.5.3. Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych to proces systematycznego obserwowania zjawisk i procesów zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym oraz formułowania na tej podstawie wniosków, ocen oraz prognoz niezbędnych do prawidłowego wykonywania przez urząd pracy ustawowych zadań.

Przedstawiona w monitoringu analiza bezrobotnych i ofert pracy według zawodów może być źródłem do prowadzenia polityki rynku pracy w zakresie m.in. właściwego planowania i prowadzenia działań zmierzających do przeciwdziałania bezrobociu przez samorządy i instytucje zajmujące się problematyką bezrobocia, określenia odpowiednich kierunków szkoleń dla osób bezrobotnych zgodnych z potrzebami rynku pracy oraz zwiększenia ich efektywności, racjonalnego i zgodnego z realiami gospodarowania środkami Funduszu Pracy, usprawnienia usług pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego poprzez dostarczenie szczegółowej informacji dotyczącej zawodów poszukiwanych przez pracodawców oraz profesji, na które wygasa zapotrzebowanie na rynku oraz planowania kierunków kształcenia zawodowego dostosowanego do potrzeb rynku pracy.

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest sporządzany przy wykorzystaniu trzech mierników służących do identyfikacji elementarnych grup zawodów deficytowych i nadwyżkowych: wskaźnika dostępności ofert pracy, wskaźnika długotrwałego bezrobocia oraz wskaźnika płynności bezrobotnych. Celem konstrukcji rankingu jest zidentyfikowanie elementarnych grup zawodów charakteryzujących się deficytem, równowagą bądź nadwyżką na rynku pracy.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych, w głównej mierze, bazuje na danych gromadzonych w systemie Syriusz takich jak liczba zarejestrowanych bezrobotnych, czy liczba zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejscach aktywizacji zawodowej oraz na danych odnośnie ofert pracy podmiotów publicznych oraz tych publikowanych w Internecie. Analizę wzbogacono poprzez wykorzystanie danych Systemu Informacji Oświatowej MEN oraz badań Głównego Urzędu Statystycznego.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych dostarcza informacji na temat struktury bezrobocia czy potrzeb kadrowych pracodawców. Należy jednak pamiętać, że wyniki nie odzwierciedlają rzeczywistej skali zjawiska, gdyż sytuacja na rynku pracy zmienia się bardzo dynamicznie. Nie wszystkie oferty pracy zgłaszane są do Urzędu. Również w sprawozdawczości Urzędu osoba bezrobotna wykazywana jest pod jednym kodem zawodu, podczas gdy może posiadać kwalifikacje, uprawnienia pozwalające na pracę w kilku zawodach.

Tabela Nr 14. Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie łosickim

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Operatorzy urządzeń do obróbki powierzchniowej metali i nakładania powłok
		Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt
		Lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji
		Analitycy systemów komputerowych i programiści gdzie indziej niesklasyfikowani
		Operatorzy urządzeń energetycznych
		Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste
		Kierownicy do spraw finansowych
		Dyrektorzy generalni i zarządzający
		Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów
		Kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych
		Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani
		Kierownicy produkcji w rolnictwie i leśnictwie
		Konstruktorzy i krojczowie odzieży
		Operatorzy maszyn do szycia
		Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni
		Pomocnicy biblioteczni
		Projektanci aplikacji sieciowych i multimediiów
		Robotnicy obróbki kamienia
		Technicy nauk biologicznych (z wyłączeniem nauk medycznych)
		DEFICYT
Ręczni pakowacze i znakowacze		
Sekretarki (ogólne)		
Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości		
Hodowcy drobiu		
Gońcy, багаżowi i pokrewni		
RÓWNOWAGA	zawód zrównoważony	Magazynierzy i pokrewni
		Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

7.5.4. Barometr zawodów

„Barometr zawodów” jest badaniem jakościowym. Powstaje osobno dla każdego powiatu w Polsce. Opiera się głównie na opinii ekspertów, w tym pracowników powiatowych urzędów pracy, m.in. doradców zawodowych, pośredników pracy, osób odpowiedzialnych za współpracę z przedsiębiorcami i za organizację szkoleń dla bezrobotnych, którzy wspólnie analizują sytuację w poszczególnych zawodach.

Efektom przeprowadzonego w urzędach pracy badania jest lista zawodów poklasyfikowanych w trzy grupy:

- **Zawody deficytowe**, czyli takie, w których liczba wolnych miejsc pracy jest większa niż liczba osób zainteresowanych podjęciem pracy i spełniających wymagania pracodawców (najtrudniej pracodawcom znaleźć kandydatów do pracy);
- **Zawody zrównoważone**, czyli takie, w których liczba wolnych miejsc pracy jest zbliżona do liczby osób zainteresowanych podjęciem pracy i spełniających wymagania pracodawców;
- **Zawody nadwyżkowe**, czyli takie, w których liczba wolnych miejsc pracy jest mniejsza niż liczba osób zainteresowanych podjęciem pracy i spełniających wymagania pracodawców (najtrudniej osobom poszukującym pracy znaleźć zatrudnienie).

Barometr zawodów pokazuje zapotrzebowanie na zawody w każdym z powiatów w Polsce oraz na poziomie województw i kraju.

Badanie „Barometr zawodów” zostało przeprowadzone w Urzędzie 24 września 2020 roku. Podczas badania eksperci -pracownicy Urzędu, posiłkując się danymi na temat liczby ofert pracy oraz liczby osób zarejestrowanych w konkretnym zawodzie, udzielali odpowiedzi na następujące pytania:

- Jak zmieni się zapotrzebowanie na pracowników w danym zawodzie w nadchodzącym roku? Czy będzie ono rosnąć, maleć czy pozostanie bez zmian?
- Jak będzie się kształtować relacja między dostępną siłą roboczą a zapotrzebowaniem na pracowników w danym zawodzie? Czy wystąpi deficyt poszukujących pracy czy ich nadwyżka, czy może popyt i podaż zrównoważą się?

Lista zawodów ocenianych przez ekspertów została przygotowana na podstawie „Klasyfikacji zawodów i specjalności” (KZiS). Uczestnicy panelu oceniali tylko te zawody, które występują na lokalnym rynku pracy.

Prognozy na 2021 rok dla powiatu łosickiego wskazują na deficyt pracowników w 11 grupach zawodowych. Profesje z grupy deficytowej to: ogrodnicy i sadownicy, brukarze, cieśle i stolarze budowlani, inżynierowie chemicy i chemicy, kierownicy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych, kucharze, lekarze, mechanicy pojazdów samochodowych, murarze i tynkarze, opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej, pielęgniarki i położne.

PODSUMOWANIE

Sytuacja na polskim rynku pracy w bieżącym roku uległa pogorszeniu ze względu na istniejącą epidemię koronawirusa. W opinii ekspertów odnotowany poziom stopy bezrobocia w Polsce na koniec grudnia 2020 r. - 6,2% jest i tak relatywnie niski, jak na skalę perturbacji i szoku gospodarczego z jakim mieliśmy do czynienia (wzrost o 1,2% w stosunku do końca grudnia 2019 roku). W powiecie łosickim również odnotowaliśmy niewielki **wzrost stopy bezrobocia (5,0%) - o 0,8 punktu procentowego** w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego **Liczba osób bezrobotnych** pozostających w ewidencji **na dzień 31 grudnia 2020 r.** wynosiła **792 osoby i była wyższa o 127 osób** w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego.

Od kwietnia ubiegłego roku trwa walka z negatywnymi skutkami wywołanymi przez COVID-19. Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych zobowiązała w 2020 r. powiaty - powiatowe urzędy pracy do realizacji 7 instrumentów wsparcia przedsiębiorców/organizacji pozarządowych/kościelnych osób prawnych w ramach tzw. „Tarczy antykryzysowej”. Zadaniem tych instrumentów oraz szeregu innych rozwiązań było amortyzowanie i zmniejszenie negatywnego wpływu pandemii koronawirusa na gospodarkę (utrzymanie funkcjonowania działalności gospodarczych, zachowanie jak największej liczby miejsc pracy, pomoc przedsiębiorcom i innym podmiotom). Z uwagi na ogłoszony stan epidemii działania Urzędu w przeważającej większości zostały skierowane na pomoc pracodawcom i przedsiębiorcom w ramach tzw. „Tarczy antykryzysowej”, a pod koniec grudnia 2020 r. w ramach tzw. Tarczy Branżowej. Usługi wspierające prowadzenie działalności gospodarczej cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem klientów, przykładem jest niskooprocentowana **pożyczka dla mikroprzedsiębiorców, z której skorzystało do końca 2020 roku 1167 podmiotów.** Urząd w 2020 r. **wydatkował środki w wysokości 8.831.719,49 zł na zadania związane z przyznawaniem/udzielaniem form wsparcia określonych w ustawie, o której mowa wyżej.** Instrumenty dofinansowania COVID-19 zostały sfinansowane w ramach dwóch różnych źródeł:

- 1) środków Funduszu Pracy z rezerwy ministra ds. pracy zasilonej środkami Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 (art. 15zzb – 15zze oraz 15zze² ww. ustawy - 7 486 414,60 zł),
- 2) środków Funduszu Pracy na realizację projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego (art. 15zzb i 15zcc ww. ustawy – 1 345 304,89 zł),

Z uwagi na wprowadzone obostrzenia i ograniczenia w gospodarce jak również i w kontaktach międzyludzkich znacznie utrudniona była aktywizacja osób bezrobotnych. **Pracodawcy** w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego **zgłosili o 48 ofert pracy** więcej. W analizowanym okresie **aktywizacją zostały objęte 233 osoby bezrobotne, to jest o 89 osób mniej niż w roku ubiegłym.** Pomimo niewielkiego wzrostu liczby bezrobotnych i liczby ofert pracy wystąpiły trudności w aktywizacji zawodowej osób, a tym samym realizacji zgłoszonych ofert pracy. W ewidencji Urzędu pozostają osoby „trudne do

aktywizacji”. Są wśród nich długotrwale bezrobotni ze zdezaktualizowanymi kwalifikacjami i szeregiem barier (wynikających z zaburzeń psychicznych czy różnego typu uzależnień) niepozwalających na podjęcie pracy oraz osoby, które z różnych względów po prostu nie chcą podjąć zatrudnienia. Wśród osób, które nie mogą znaleźć pracy są często osoby po 50 roku życia. Grupę trudną do aktywizacji stanowią również dłużnicy alimentacyjni, osoby, które opuściły zakłady karne, z pogranicza marginesu społecznego. Grupy te wymagają długofalowego wsparcia ukierunkowanego na pobudzenie motywacji do zmiany swej sytuacji. W bieżącym roku pojawiła się jeszcze jedna bariera, jaką jest lęk przed wirusem SARS-CoV-2 i obawa o własne zdrowie jak i zdrowie najbliższych członków rodziny. Należy podkreślić, iż **51,9% ogółu zarejestrowanych to osoby długotrwale bezrobotne**, wśród których **32,6% to osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej**. Osoby te są bierne, korzystają ze świadczeń pomocy społecznej i taką rzeczywistość przyjmują, jako „normalną”. Dużą grupę bezrobotnych stanowią również **osoby młode do 30. roku życia - 29,2% ogółu zarejestrowanych**. Bariery bezpośrednio przekładającą się na szanse podjęcia zatrudnienia w tej grupie osób stanowi brak doświadczenia zawodowego i często wygórowane oczekiwania wobec pracodawców w stosunku do posiadanych kwalifikacji, umiejętności. **22,4% zarejestrowanych bezrobotnych stanowią osoby posiadające, co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia**. Osoby bezrobotne z tej grupy nie podejmują zatrudnienia ze względu na sprawowanie osobistej opieki nad dzieckiem.

Dane statystyczne wskazują, iż osoby bezrobotne zamieszkałe na terenie powiatu łosickiego to osoby o dość niskim poziomie wykształcenia. Na koniec 2020 r. 28,0% ogółu zarejestrowanych stanowili bezrobotni posiadający wykształcenie gimnazjalne i niższe. 24,1% stanowiły osoby posiadające wykształcenie policealne i średnie zawodowe, natomiast 23,6% posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe. Świadectwem ukończenia szkół średnich ogólnokształcących legitymowało się 11,5% bezrobotnych, natomiast dyplomem ukończenia szkoły wyższej legitymowało się 12,8% ogółu zarejestrowanych.

Na strukturę społeczno-demograficzną bezrobotnych zarejestrowanych w Urzędzie mają wpływ takie elementy jak: liczba pracujących, która wzrasta, starzejące się społeczeństwo – wzrost osób w wieku poprodukcyjnym, spadek liczby ludności, ujemny przyrost naturalny, ujemne saldo migracji wewnętrznych. Sytuacja ta nie pozostaje bez wpływu na zjawiska występujące na lokalnym rynku pracy.

Deficyt pracowników odczuwalny w branży pieczarkarskiej ale także w innych branżach np. usługi budowlane, w rolnictwie charakteryzującym się głównie sezonowością, jak również w branży transportowej zaspokajany był poprzez zatrudnianie pracowników ze Wschodu, zwłaszcza z Ukrainy. W 2020 r. w Urzędzie złożono **516 wniosków o wydanie zezwolenia na pracę sezonową cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej** (wzrost o 155 w porównaniu do 2019 r.) oraz **1262 oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi** w związku z pracą „nie – sezonową” (wzrost o 192 oświadczenia w porównaniu do 2019 r.). W tym okresie wydano **440 zaświadczeń o wpisie wniosku do ewidencji wniosków w sprawie pracy sezonowej i 265 zezwoleń na pracę sezonową cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.**

Na realizację wszystkich zadań (programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji osób bezrobotnych, wspieranie przedsiębiorców w związku z COVID-19, wspieranie kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców) Urząd dysponował środkami w wysokości **12.768.100,00 zł - środki rezerwy na działania w związku z COVID-19 wyniosły 9.200.000,00 zł (w tym 699 857,57 zł w ramach PO WER, 164 696,12 zł w ramach RPO WM)**, środki na realizację dwóch **projektów pozakonkursowych współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego** wspierających na lokalnym rynku pracy bezrobotnych- osoby młode do 30 roku życia oraz osoby powyżej 30 roku życia wyniosły **2.581.826,70 zł, środki Funduszu Pracy przyznane algorytmem - 713.273,30 zł, środki na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia - 40.000,00 zł, środki Krajowego Funduszu Szkoleniowego - 233.000,00 zł).**

Ze względu na pandemię i obostrzenia dotyczące organizacji spotkań grupowych działania promocyjne Urzędu były realizowane w sposób szczególny, ograniczały się do formy zdalnej, elektronicznej i telefonicznej, z pominięciem spotkań grupowych i indywidualnych. Od początku roku 2020 podejmowano działania w celu rozpowszechnienia informacji na temat środków na aktywizację osób bezrobotnych, którymi dysponował Urząd w ramach projektów realizowanych w programach PO WER, RPO WM, Funduszu Pracy, a od kwietnia informacji dotyczących pakietu rozwiązań dla przedsiębiorców w ramach tzw. „Tarczy Antykryzysowej”. Kontynuowano współpracę ze wszystkimi samorządami lokalnymi, instytucjami, z którymi zawarto w 2017 roku Umowę Partnerstwa Lokalnego na rzecz aktywizacji łosickiego rynku pracy. Do współpracy w ramach Partnerstwa przystąpiło wówczas 73 partnerów, tj. gminy z powiatu łosickiego, jednostki organizacyjne powiatu i gmin, pracodawcy, przedsiębiorcy, rolnicy, szkoły, organizacje pozarządowe, stowarzyszenia, koła gospodyń wiejskich. Głównym celem zawartej umowy Partnerstwa lokalnego było stworzenie platformy współpracy na rzecz promocji zatrudnienia, przedsiębiorczości, rozwoju zasobów ludzkich oraz włączenie partnerów społecznych do działań w zakresie aktywizacji zawodowej i na rzecz żywienia społeczno-gospodarczego w powiecie łosickim poprzez podejmowanie inicjatyw w tym zakresie, wzajemną wymianę informacji oraz upowszechnianie dobrych praktyk. Współpraca z różnymi instytucjami rynku pracy, pracodawcami i przedsiębiorcami jest konieczna w identyfikacji, orientacji i weryfikacji ich potrzeb oraz dopasowania do nich odpowiednich usług i instrumentów rynku pracy oferowanych przez Urząd.

Podejmowane przez Urząd w 2020 r. miały na celu poprawę sytuacji osób bezrobotnych na rynku pracy, pomoc pracodawcom w znalezieniu odpowiednich kandydatów do pracy, wsparcie w tworzeniu nowych miejsc pracy i podnoszeniu kwalifikacji pracowników i pracodawców. Oprócz działań aktywizacyjnych Urząd realizował cel ostonowy poprzez wypłaty zasiłków dla bezrobotnych, zapewnienie dostępności świadczeń opieki zdrowotnej i pomocy społecznej.

Pandemia i związane z nią ograniczenia w celu zminimalizowania ryzyka zarażenia się wirusem SARS-CoV-2 nie pozostawały bez wpływu na funkcjonowanie Urzędu. Sytuacja ta przede wszystkim wymusiła wprowadzenie działań niestandardowych w sferze organizacji

pracy Urzędu oraz obsługi klientów. W warunkach wprowadzonego reżimu sanitarnego Urząd był zobowiązany realizować dotychczasowe ustawowe zadania oraz szybko wdrożyć realizację nowych zadań w postaci instrumentów wsparcia w ramach „Tarczy antykryzysowej COVID-19”. Konieczne okazały się określone działania informacyjne oraz organizacyjne. Szczególnie w pierwszym okresie pandemii działania informacyjne Urzędu obejmowały komunikaty na temat sposobów obsługi klientów, narzędzi komunikacyjnych, udostępnienia formularzy urzędowych drogą elektroniczną, zwiększenia zakresu spraw załatwianych z wykorzystaniem rozwiązań elektronicznych. Podjęte zostały działania zmierzające do wypracowania nowej, bezpiecznej formuły obsługi klientów z uwzględnieniem możliwości realizacji jej w sposób zdalny. Sprawy urzędowe w dużej mierze były załatwiane w oparciu o rozwiązania komunikacji elektronicznej, telefonicznie i z wykorzystaniem tradycyjnej korespondencji pocztowej. Umożliwiono klientom składanie dokumentów przez platformę elektroniczną ePUAP, poprzez moduł praca.gov.pl z wykorzystaniem podpisu elektronicznego lub profilu zaufanego oraz załatwianie spraw za pośrednictwem drogi telefonicznej i poczty e-mail. Pomimo utrudnień pracownicy Urzędu wykazali się ogromną energią i determinacją podczas realizacji nie tylko dotychczasowych podstawowych zadań, ale również nowych zadań wprowadzonych „Tarczą antykryzysową” tj. zadań związanych z rządowym programem wsparcia pracowników i przedsiębiorców. Katalog usług i instrumentów rynku pracy realizowanych przez Urząd nie uległ zawężeniu, zadania realizowane były w założonych terminach. Praca przy realizacji tych zadań szczególnie w pierwszych dwóch miesiącach była bardzo wzmożona i wyężona, wymagała zaangażowania prawie wszystkich pracowników Urzędu. Urząd dokładał wszelkich starań, aby pomoc docierała do przedsiębiorców jak najszybciej. Wiązało się to często z wykonywaniem zadań poza obowiązującymi godzinami pracy. Prawie rok zmagania z pandemią pokazał, że wytrwałość, ciężka praca oraz determinacja przedsiębiorców i pracowników miały decydującą rolę w utrzymaniu dobrej sytuacji na łosickim rynku pracy. Ale ważna była pomoc, którą w tym okresie uruchomił rząd. Jej celem było i jest zapewnienie pracownikom stabilności zatrudnienia i utrzymanie płynności finansowej przedsiębiorców.

Danuta Borkowska

***Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy
w Łosicach***

SPIS TREŚCI

WSTĘP	2
I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA POWIATU ŁOSICKIEGO.....	8
1.1.SYTUACJA DEMOGRAFICZNA	8
1.2.UDZIAŁ LUDNOŚCI WEDŁUG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKOWYCH.....	10
1.3.ZATRUDNIENIE W POWIECIE ŁOSICKIM	10
1.4.MIGRACJE	11
1.5.PODMIOTY GOSPODARCZE W POWIECIE ŁOSICKIM	12
1.6.WYNAGRODZENIA.....	15
II. RYNEK PRACY W POWIECIE ŁOSICKIM	16
2.1.POZIOM, STOPA I DYNAMIKA BEZROBOCIA.....	16
2.2.STRUKTURA BEZROBOTNYCH	22
2.2.1.Bezrobotni według płci	22
2.2.2.Bezrobotni zamieszkali na wsi.....	24
2.2.3.Bezrobotni posiadający prawo do zasiłku	26
2.2.4.Bezrobotni niepełnosprawni	27
2.2.5.Bezrobotni według wieku	28
2.2.6.Bezrobotni według wykształcenia	31
2.2.7.Bezrobotni według stażu pracy	33
2.2.8.Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy	35
2.2.9.Bezrobotni według zawodów	36
2.3.BEZROBOTNI BĘDĄCY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY	37
2.3.1.Bezrobotni w wieku do 30 roku życia	38
2.3.2.Długotrwale bezrobotni.....	39
2.3.3.Bezrobotni w wieku powyżej 50 roku życia.....	41
2.3.4.Pozostałe grupy osób, znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy	42
III.USŁUGI RYNKU PRACY	44
3.1.POŚREDNICTWO PRACY.....	44
3.1.1.Ustługa EURES	51
3.1.2.Zatrudnianie cudzoziemców	54
3.2.PORADNICTWO ZAWODOWE	59
3.2.1.Indywidualna porada zawodowa	60
3.2.2.Grupowa porada zawodowa	61

3.2.3. Indywidualna informacja zawodowa	64
3.2.4. Informacja zawodowa w formie grupowej.....	65
3.2.5. Szkolenia z zakresu umiejętności poszukiwania pracy	66
3.2.6. Spotkania edukacyjne.....	67
3.2.7. Indywidualny Plan Działania	68
3.3. SZKOLENIA	70
IV. KRAJOWY FUNDUSZ SZKOLENIOWY	74
V. FINANSE	79
VI. PROGRAMY RYNKU PRACY	82
6.1. FORMY WSPARCIA REALIZOWANE W RAMACH ŚRODKÓW PRYZNANYCH ALGORYTMEM	82
6.1.1. Prace interwencyjne.....	82
6.1.2. Roboty publiczne	83
6.1.3. Prace społecznie użyteczne.....	84
6.1.4. Organizacja staży	85
6.1.5. Szkolenia	86
6.1.6. Wyposażenia/doposażenia stanowisk pracy	86
6.1.7. Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej.....	87
6.1.8. Zwrot kosztów dojazdu	88
6.1.9. Badania lekarskie	88
6.1.10. Bony szkoleniowe	88
6.1.11. Bony na zasiedlenie.....	89
6.1.12. Dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego powyżej 50 roku życia .	89
6.1.13. Refundacja składek ZUS.....	90
6.2. PROGRAMY REALIZOWANE ZE ŚRODKÓW FUNDUSZU PRACY Z REZERWY FUNDUSZU PRACY.	90
6.2.1. Program finansowania działań określonych w ustawie COVID-19	90
6.3. ŚRODKI Z EFS W RAMACH PROJEKTÓW POZAKONKURSOWYCH	91
6.3.1. Projekt pozakonkursowy pt. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie łosickim (IV)” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój.....	91
6.3.2. Projekt pozakonkursowy pt. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (III)” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego.....	94
6.4. POZOSTAŁE PROGRAMY	95
6.4.1. Środki z PFRON na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej	95
6.4.2. Środki na zadania fakultatywne	95

6.5.DODATKOWE FORMY WSPARCIA REALIZOWANE W ZWIĄZKU Z TRWAJĄCYM STANEM EPIDEMII COVID-19	99
6.5.1.Pożyczka na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy	100
6.5.2.Dofinansowania części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej dla przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną niezatrudniającą pracowników, w przypadku spadku obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19	101
6.5.3.Dofinansowania części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne w przypadku spadku obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19	102
6.5.4.Dofinansowania części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne w przypadku spadku przychodów z działalności statutowej w następstwie wystąpienia COVID-19	104
6.5.5.Pożyczka na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej/ statutowej organizacji pozarządowej lub podmiotu o którym mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.....	105
6.5.6.Dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne dla kościelnych osób prawnych oraz ich jednostek organizacyjnych	107
6.5.7.Dotacja dla mikroprzedsiębiorcy i małego przedsiębiorcy na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej	108
VII.INNE DZIAŁANIA URZĘDU	110
7.1.DECYZJE ADMINISTRACYJNE, ZAŚWIADCZENIA I INNE INFORMACJE.....	110
7.2.DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA	112
7.2.1.Kontrole zewnętrzne	112
7.2.2.Wizyty monitorujące realizację umów zawartych w ramach realizowanych instrumentów rynku pracy	113
7.2.3.Kontrole wewnętrzne.....	114
7.3.WEWNĘTRZNE AKTY NORMATYWNE	116
7.4.UDZIAŁ W IMPREZACH ORGANIZOWANYCH PRZEZ INNE INSTYTUCJE JAKO PROMOCJA URZĘDU ORAZ USŁUG I INSTRUMENTÓW RYNKU PRACY.....	118
7.4.1.XV Łosickie Spotkanie Edukacyjne	118
7.4.2.II Powiatowa Konferencja Edukacyjna	119
7.5.BADANIA I ANALIZY	119
7.5.1.Diagnoza potrzeb szkoleniowych	120
7.5.2.Lista zawodów i specjalności, na które istnieje zapotrzebowanie w powiecie łosickim w 2020 roku	121
7.5.3.Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych	122

7.5.4.Barometr zawodów.....	123
PODSUMOWANIE.....	125

Spis tabel:

Tabela Nr 1. Saldo migracji zagranicznych i wewnętrznych na pobyt stały w województwie mazowieckim i powiecie łosickim w latach 2017-2020	12
Tabela Nr 2. Bezrobotni wyłączeni z ewidencji w latach 2019-2020	21
Tabela Nr 3. Bezrobotni zarejestrowani w końcu grudnia 2020 r. według najczęściej reprezentowanych grup zawodowych	37
Tabela Nr 4. Wolne miejsca pracy pozyskane w latach 2019 – 2020.....	46
Tabela Nr 5. Wolne miejsca pracy zgłaszane według gmin w latach 2019 - 2020	46
Tabela Nr 6. Wizyty osób bezrobotnych i poszukujących pracy w 2020 r.....	50
Tabela Nr 7. Oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi wpisane do ewidencji oświadczeń w 2020 r.....	57
Tabela Nr 8. Zezwolenia na pracę sezonową cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wydane w 2020 r.	58
Tabela Nr 9. Szkolenia w ramach bonu szkoleniowego w 2020 roku	71
Tabela Nr 10. Szkolenie grupowe w 2020 r.	72
Tabela Nr 11. Wysokość środków i liczba uczestników realizowanych projektów programów i innych działań w latach 2019-2020	80
Tabela Nr 12. Wydatki na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu (FP, EFS, PFRON) w latach 2019 – 2020.....	96
Tabela Nr 13. Osoby objęte (rozpoczynające udział) aktywnymi programami rynku pracy (FP, EFS, PFRON) według form wsparcia w latach 2019 – 2020.....	97
Tabela Nr 14. Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie łosickim	123

Spis wykresów:

Wykres Nr 1. Liczba mieszkańców powiatu łosickiego w latach 2005-2020 (wg stanu na koniec roku i koniec czerwca 2020 r.).....	9
Wykres Nr 2. Prognoza ludności powiatu łosickiego na lata 2020-2050	9
Wykres Nr 3. Ludność powiatu łosickiego wg ekonomicznych grup wiekowych w latach 2017 - 2019 (wg stanu na koniec roku).....	10

Wykres Nr 4. Liczba pracujących w powiecie łosickim w latach 2014-2019 (wg stanu na koniec roku)	11
Wykres Nr 5. Struktura podmiotów prowadzących działalność gospodarczą działających w powiecie łosickim (wg stanu na dzień 31.12.2020 r.)	14
Wykres Nr 6. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w województwie mazowieckim i powiecie łosickim w latach 2014-2019 (wg stanu na koniec roku).....	15
Wykres Nr 7. Bezrobotni zarejestrowani w latach 2019 – 2020 (wg stanu na koniec grudnia).....	16
Wykres Nr 8. Bezrobotni zarejestrowani wg gmin (wg stanu na 31.12.2020 r.)	17
Wykres Nr 9. Stopa bezrobocia rejestrowanego w 2020 roku.....	18
Wykres Nr 10. Bezrobotni rejestrujący się w latach 2019 - 2020	19
Wykres Nr 11. Bezrobotni wyłączeni z ewidencji osób bezrobotnych w latach 2019 - 2020	20
Wykres Nr 12. Bezrobotne kobiety w latach 2019 – 2020 (stan na koniec grudnia)	23
Wykres Nr 13. Aktywizacja kobiet w latach 2019 – 2020	24
Wykres Nr 14. Bezrobotni zamieszkali na wsi w latach 2019 – 2020 (stan na koniec grudnia).....	25
Wykres Nr 15. Aktywizacja osób bezrobotnych zamieszkałych na wsi w latach 2019 – 2020	26
Wykres Nr 16. Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku w latach 2019 - 2020 (wg stanu na koniec grudnia)	27
Wykres Nr 17. Bezrobotni według wieku w latach 2019 – 2020 (wg stanu na koniec grudnia)	31
Wykres Nr 18. Struktura bezrobotnych według poziomu wykształcenia (wg stanu na koniec grudnia 2020 r.)	33
Wykres Nr 19. Bezrobotni według stażu pracy przed rejestracją (wg stanu na koniec grudnia 2020 r.)	34
Wykres Nr 20. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy (wg stanu na koniec grudnia 2020 r.)	36
Wykres Nr 21. Osoby bezrobotne w szczególnej sytuacji na rynku pracy w latach 2019 - 2020 (wg stanu na koniec grudnia)	42
Wykres Nr 22. Wolne miejsca pracy pozyskane do realizacji w latach 2019 -2020	45
Wykres Nr 23. Wolne miejsca pracy pozyskane do realizacji w 2020 r. w podziale na subsydiowane i niesubsydiowane.....	45
Wykres Nr 24. Miejsca pracy subsydiowanej i niesubsydiowanej w 2020 roku według najczęściej zgłaszanych zawodów.....	49

Wykres Nr 25. Oferty pracy w ramach sieci EURES w latach 2019 – 2020	52
Wykres Nr 26. Wolne miejsca pracy w ramach sieci EURES przyjęte w 2020 r.	53
Wykres Nr 27. Poradnictwo indywidualne w latach 2019 – 2020.....	61
Wykres Nr 28. Porady grupowe według tematyki organizowanych zajęć w latach 2019-2020	63
Wykres Nr 29. Usługi poradnictwa zawodowego w latach 2019 – 2020	67
Wykres Nr 30. Indywidualne Plany Działania przygotowane w latach 2019-2020.....	69
Wykres Nr 31. Liczba uczestników szkoleń w latach 2019-2020	72
Wykres Nr 32. Liczba uczestników szkoleń w latach 2019-2020	73
Wykres Nr 33. Wysokość środków wydatkowanych w ramach KFS w latach 2019 – 2020 (w zł)....	78